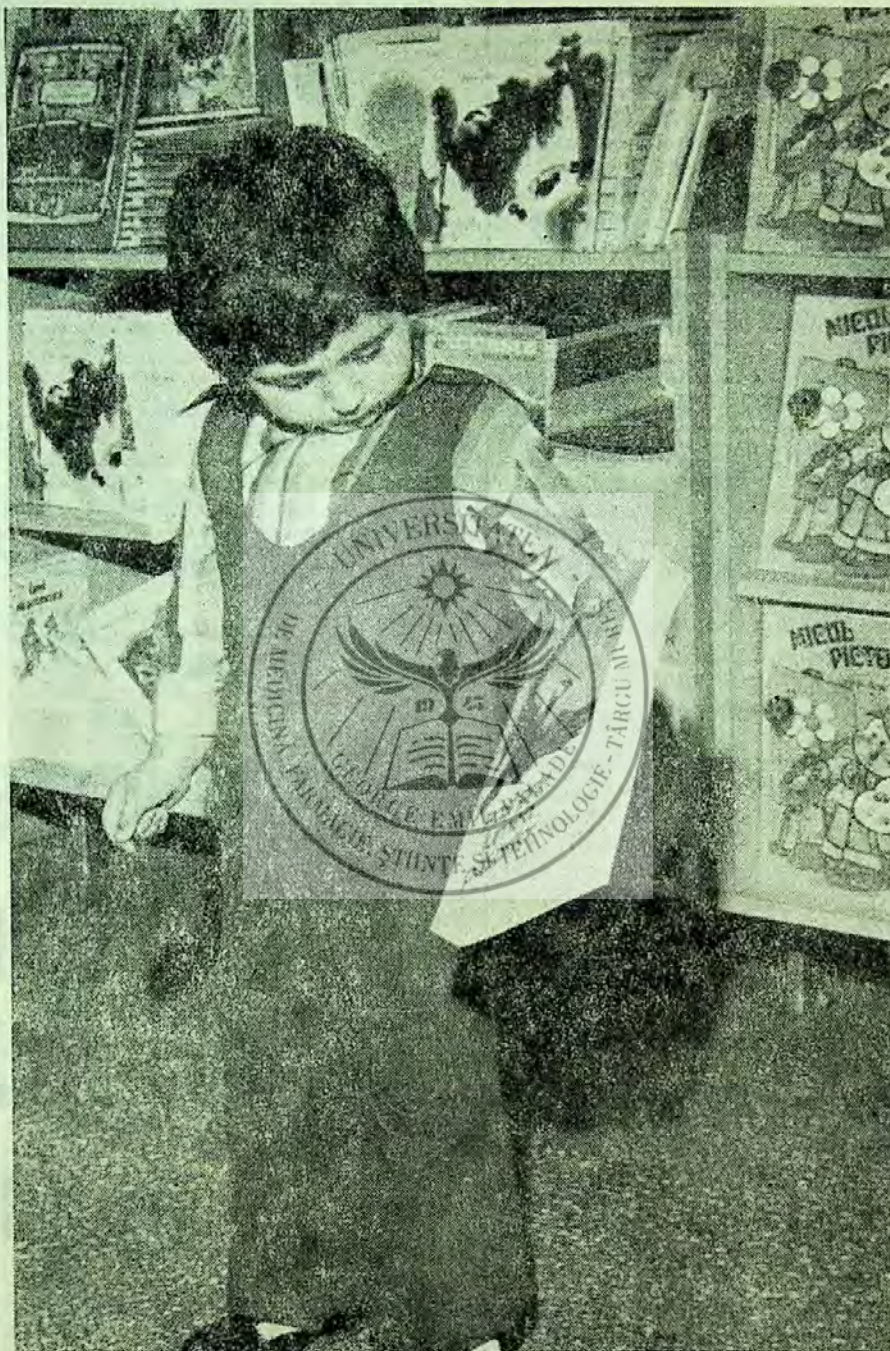

1726 5 III 529

L. D. F. TRIGU-KOZEY
37 107861

BIBLIOTECA

Supliment al revistei „Îndrumătorul cultural“

BULETIN DE BIBLIOTECONOMIE

4 • 1979

0 1 SEP 2023

SUMAR

BIBLIOTECA — FOR AL EDUCAȚIEI POLITICE

Ion MĂRUNȚELU: În lumina documentelor Congresului al XII-lea al partidului. Preocupări prioritare în activitatea bibliotecilor publice, p. 2—4; George VLĂDESCU: Bibliotecile publice — focare ale educației și informării politice, p. 4—6; Marcel IONESCU: Propaganda cărții social-politice, rod al colaborării multiple a factorilor politici și cultural-educativi, p. 6—8; Maria LAMBUȚĂ și Monica ZÎMBREANU: Educația politică și difuzarea cărții social-politice, p. 8—9; Aurora CIMBRU: Propaganda cărții social-politice la Biblioteca sindicatului C.F.R. Timișoara, p. 10—11; Biblioteca comunală și sarcinile educației comuniste, p. 11—12; Floarea MĂCRIȘ: În sprijinul educației politice a studenților, p. 13.

SUB SEMNUL CONGRESULUI AL XII-LEA AL PARTIDULUI — ACTUALITATEA ÎN BIBLIOTECI

George SEBASTIAN: Biblioteca județeană Timiș la a 75-a aniversare, p. 14—16; Știri, note, comentarii, p. 17—21.

★

Mircea AVRAM: Biblioteca publică și cercetarea locală, p. 22, 27.

INDICE DE MATERII AL BULETINULUI „BIBLIOTECA” PE ANUL 1979, p. 23—26.

ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

Aurelia SZÁSZ: Editarea literaturii de informare pentru copii și tineret, p. 27—29; Ștefan ANDRONACHE: Bibliografia audio-vizuală și stimularea interesului copiilor pentru lectură, p. 29—30; Biblioteca publică și lectura copiilor, p. 30. Pe agenda A.I.C., p. 31.

TEHNICĂ DE BIBLIOTECĂ

Elena SABADAC: Consultații în CZU. Recomandări privind organizarea indexului alfabetic al catalogului sistematic; Clasa 5 (continuare), p. 32—35; Petruța IVAN: Autorul colectiv — modalități de rezolvare în Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu”, p. 36—37.

ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECILOR

Dan SIMONESCU: Circulația cărții românești vechi p. 38—39; Dalila-Lucia ARAMĂ: Acuzație de plastografie din secolul al XVII-lea în Țara Românească. Din documente românești aflate în colecții străine, p. 39—40; Silvestru D. VOINESCU: „Muscelul nostru”. 50 de ani de la apariție, p. 40—41.

LUCRĂRI DE SPECIALITATE, p. 42—43.

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

Ioana TĂUTU: Biblioteca de stat pentru tineret a R.S.F.S.R., p. 44—45; Al 45-lea Congres și Consiliu General al Federației Internaționale a Asociațiilor de Bibliotecari și Biblioteci (FIAB), p. 46—47; A.L.: Constătuire a centrelor metodice, p. 47; I.T.: O reuniune interredacțională la Moscova, p. 47.

„Un accent și mai mare trebuie pus pe răspîndirea în rîndul maselor largi a cărții politice, științifice și literare, organizarea unitară a bibliotecilor din cadrul așezămintelor culturale și al școlilor, comunelor și orașelor, aceasta constituind o importanță latură a întregii activități politico-educative.”

(Din Programul-directivă de creștere a nivelului de trai în perioada 1981—1985 și de ridicare continuă a calității vieții, adoptat de Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român)

ÎN LUMINA
DOCUMENTELOR
CONGRESULUI AL XII-LEA
AL PARTIDULUI

BIBLIOTECA-
FOR AL
EDUCAȚIEI
POLITICE

Preocupări prioritare în activitatea bibliotecilor publice

Experiența acumulată pînă acum de mișcarea bibliotecară din țara noastră, mobilitatea cu care se acționează în marea majoritate a unităților constituie, în fapt, o garanție că bibliotecile au capacitatea de a aprofunda problemele noi pe care le ridică înaintarea României pe calea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și a societății comuniste, traducind în viață obiectivele stabilite de documentele programatice ale Congresului al XII-lea al partidului, indicațiile secretarului general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, indicații care vizează, în cazul activității bibliotecare, satisfacerea optimă a cerințelor de informare, studiu și lectură ale maselor, în special ale populației active, ale tineretului și copiilor.

Bibliotecile publice — la care ne vom referi cu precădere în expunerea obiectivelor și a măsurilor ce se impun pentru realizarea acestora — vor trebui să-și organizeze activitatea de constituire și completare a colecțiilor de publicații în vederea selectării și preluării celor mai valoroase creații ale științei, tehnicii și literaturii, să lărgască aria documentelor de bibliotecă prin achiziția de lucrări cu adresabilitate largă, indiferent dacă acestea sînt cărți sau periodice, discuri sau benzi magnetice, diapozitive sau diafilme, din producția editorială sau extraeditorială, în vederea satisfacerii cerințelor reale de lectură ale populației. În acest domeniu al îmbogățirii patrimoniului cultural-științific al bibliotecilor, perfecționarea procesului de completare a colecțiilor trebuie să devină o preocupare majoră a tuturor unităților, să se organizeze și să se dezvolte sursele de informare, să se asigure consultarea largă a tuturor factorilor educaționali în stabilirea planurilor de completare. Caracterul enciclopedic al bibliotecilor publice le impune acestora să folosească fondurile alocate în scopul achizițiilor pentru acoperirea cerințelor informaționale din toate domeniile cunoașterii. Avem în vedere, în acest sens, ca aspecte esențiale ale achiziției, atît sprîjinul pe care bibliotecile județene trebuie să îl acorde celorlalte unități din rețea,

cît și coordonarea completării colecțiilor la nivel local, în special pentru bibliotecile municipale, orășenești și din mediul rural, completarea curentă și retrospectivă, achiziția lucrărilor care fac obiectul bibliografiei locale etc.

O latură importantă a muncii bibliotecare o constituie, de asemenea, introducerea documentelor de bibliotecă în circuit public local și național printr-o arie largă de forme și mijloace de informare și propagandă, dintre care menționăm cataloagele, listele tematice, bibliografiile, organizarea colecțiilor în sălile destinate accesului public după scheme simple și eficiente, expozițiile și rafturile tematice, afișele, pliantele, ghidurile etc. La acestea se adaugă o variată și bogată gamă de acțiuni specifice menite să faciliteze accesul publicului larg la colecțiile bibliotecii.

Comitetele de cultură și educație socialistă vor acționa pentru împlinirea, în mai mare măsură, a bibliotecilor publice în programele unitare ale activității politico-educative și cultural-artistice, organizate sub egida Festivalului național „Cîntarea României”, festival al muncii și creației, conceput ca o amplă mișcare cu caracter național de stimulare a valențelor creative ale întregului popor, de educare și instruire multilaterală a maselor. Aceasta presupune însă nu atît profilarea în bibliotecă a unor forme de activitate proprii artei interpretative, cît mai ales folosirea documentului de bibliotecă cu o eficiență sporită în atragerea de noi cititori la bibliotecă, promovarea celor mai valoroase creații în raport cu cerințele reale ale beneficiarilor recrutați în special din rîndurile populației active, ale tineretului și copiilor. Activitatea bibliotecară trebuie să răspundă pe deplin obiectivelor educaționale care definesc Festivalul național „Cîntarea României” ca tribună a educației multilaterale, fie că avem în vedere laturi ale activității bibliotecare, cum ar fi completarea colecțiilor, catalogarea, clasificarea sau organizarea acestora, fie că ne referim la crearea și dezvoltarea cercurilor și cenacurilor literar-artistice, a unor colective de creație

și interpretare, a căror activitate își propune să popularizeze și să dezvolte creația oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, în limba română sau în limbile naționalităților conlocuitoare. În acest context trebuie abordată și dezvoltată activitatea bibliografică consacrată stimulării creației tehnico-științifice și social-culturale ce se desfășoară pe plan local și național prin cercuri și alte colective de profil în cadrul unităților de producție, cercetare și învățămînt, crearea unei baze documentare, a unei activități bibliografice în sprîjinul învățămîntului politico-ideologic, al universităților cultural-științifice, al comisiilor de răspîndire a cunoștințelor științifice și tehnice, în sprîjinul învățămîntului profesional.

În acest sens, bibliotecile județene, în colaborare cu bibliotecile din institutele de învățămînt și cu cele specializate din întreprinderile și instituțiile de pe raza județelor respective, sînt datoare să elaboreze și să valorifice în comun instrumentele colective de informare bibliografică și documentară, cu prioritate pentru domeniile tehnico-științifice de interes local. În cadrul marilor centre urbane este necesară înființarea unor secții, filiale și chiar unități bibliotecare în raport cu cerințele de informare tehnico-științifică pentru atragerea, în mai mare măsură, în propaganda tehnică și științifică a specialiștilor din întreprinderile și instituțiile locale.

În Programul-directivă de creștere a nivelului de trai în perioada 1981—1985 și de ridicare a calității vieții este subliniat accentul și mai mare ce trebuie pus pe răspîndirea, în rîndul maselor, a cărții politice, științifice și literare. Pornind de la această subliniere trebuie să înțelegem că este necesară intensificarea eforturilor pentru organizarea în permanență a acțiunilor de propagandă a cărții, de stimulare a lecturii, de pătrundere a cărții — în sens larg — în mediul muncitoresc, la locul de muncă, acolo unde se creează și se plămădesc bunurile materiale. Aceasta presupune crearea unei rețele judicioase de filiale și puncte de împrumut pe platformele industriale, în cămine de nefamiliști, în marile cartiere ale orașelor, la locurile de odihnă și agrement, în satele componente ale comunelor.

În vederea creșterii contribuției bibliotecilor la realizarea sarcinilor educaționale actuale și de perspectivă este necesar să se țină seama de nece-

sitatea adoptării unor soluții corespunzătoare în toate domeniile activității bibliotecare. În acest sens se impune realizarea unor cercetări sociologice în rândul tuturor categoriilor de beneficiari ai serviciilor de bibliotecă, cercetări în domeniul biblioteconomiei menite să sintetizeze în plan teoretic și practic experiența și inițiativele unor biblioteci și bibliotecari care să fie popularizate și puse în dezbatere în presa cotidiană centrală și județeană și, în mod deosebit, în buletinul de biblioteconomie „Biblioteca”, să ofere posibilități noi de rezolvare a unor probleme cu care se confruntă activitatea de cititorii. Este necesar să se inițieze, după exemplul unor județe cu frumoase realizări, concursuri și alte forme de stimulare a activității cu cartea, să se organizeze acțiuni de amploare în colaborare cu alți factori educaționali pe linia popularizării literaturii social-politice, științifice, tehnice și beletristice contemporane, mai ales în cadrul bibliotecilor conduse de cadre cu activitate obștească.

Desigur și pînă acum bibliotecile au fost prezente în acțiunile cultural-educative de masă cu asemenea acțiuni, însă nu peste tot acestea au avut un caracter permanent. Pentru îmbunătățirea activității în acest domeniu este necesar să se valorifice la un nivel superior posibilitățile de care dispun bibliotecile în permanentizarea marilor acțiuni cultural-educative de propagandă a cărții (saloane ale cărții, expoziții tematice, simpozioane, dezbateri, întâlniri ale publicului cu autori și editori, cu personalități de frunte ale științei și culturii); să se întreprindă măsuri hotărîte pe linia prelucrării, evidenței și valorificării corespunzătoare a documentelor de bibliotecă care fac parte din patrimoniul cultural național, precum și a publicațiilor din colecțiile tradiționale, mai puțin puse în valoare pînă acum.

În afara manifestărilor tradiționale cu cartea, organizate anual la nivel republican — „Luna cărții la sate”, „Zilele cărții pentru copii”, „Luna cărții în întreprinderi și instituții”, „Zilele cărții social-politice”, „Săptămîna cărții științifice și tehnice”, „Decada cărții românești” —, precum și a celor prilejuate de programele locale ale activității politico-educative și cultural-artistice, bibliotecile trebuie să marcheze, prin manifestări eficiente, aniversarea unor personalități de seamă ale științei și culturii românești și

universale, a unor evenimente de seamă din istoria patriei, partidului și poporului nostru cum ar fi: 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent (în 1980), 60 de ani de la crearea Partidului Comunist Român (în 1981) etc.

O atenție deosebită solicită, de asemenea, pregătirea și perfecționarea profesională a cadrelor din toate rețelele de biblioteci, în primul rînd a celor din mediul sătesc, prin organizarea unor instruiți și schimburi de experiență periodice prin grija bibliotecilor județene și a caselor corpului didactic, sub egida comitetelor de cultură și educație socialistă și a inspecțiilor școlare.

Consiliul Culturii și Educației Socialiste, prin compartimentul specializat din cadrul Direcției culturii de masă, va acționa cu maximă responsabilitate pentru implicarea deplină a acti-

vității bibliotecare în procesul complex de educație multilaterală a masei, pentru perfecționarea permanentă a proceselor de muncă în bibliotecă. O atenție deosebită va fi acordată elaborării și îmbunătățirii unor acte normative în domeniul biblioteconomiei, adoptării unor măsuri eficiente de îndrumare și control în teritoriu, de sprijinire, în mod concret, a unităților bibliotecare în conceperea, planificarea și desfășurarea activității.

În climatul generos și fructuos de muncă și creație realizat în țara noastră, prin grija permanentă a partidului, a secretarului său general — tovarășul Nicolae Ceaușescu — activitatea bibliotecară dispune de condiții optime de afirmare pe linia creșterii eficienței cărții în educația și instruirea permanentă a oamenilor muncii.

Ion MĂRUNȚELU

CZU 027.62(498):021.2

Bibliotecile publice — focare ale educației și informării politice

Creare, dezvoltare și îndrumare cu deosebită grijă și atenție de către partidul și statul nostru, bibliotecile României socialiste au cunoscut, pe durata celor trei decenii și jumătate ce s-au scurs de la victoria revoluției antiimperialiste de eliberare socială și națională din August 1944, o evoluție continuu ascendentă, ale cărei rezultate sînt astăzi vizibile de la planul fiecărei unități pînă la cel al sistemului național de biblioteci. Caracteristică de substanță a acestei evoluții, dialectic nelipsită de succese ca și de insuccese sau neajunsuri temporare, sensul acesteia a fost totdeauna unic: aducerea bibliotecilor la capacitatea de a putea servi societatea nouă care le-a creat și sprijinit, de a fi pregătite să răspundă, prin mijloacele specifice ce le stau la îndemînă, solicitărilor ce le sînt adresate de societate în procesul revoluționar al clădirii orînduirii și vieții noi socialiste pe pămîntul străvechi al României.

Bibliotecilor din țara noastră, integrate ansamblului instituțiilor și mijloacelor culturale-educative, le-a fost proprie în toată această evoluție o puternică ancorare în realitate, or-

ganizarea lor și a activității desfășurate în folosul societății urmînd îndeeaproape transformarea socialistă a țării, procesul înnoirilor și al evoluției tuturor sectoarelor vieții materiale și spirituale a poporului nostru.

Potrivit caracterului lor larg democratic, ca instituții ce se adresează întregii populații, tuturor colectivităților, teritoriale și profesionale, bibliotecile publice, alături de cele de învățămînt și specializate, au răză mai restrînsă de activitate, cu marcat și continuu să marcheze o amplă participare la slujirea construcției socialiste, socialismul fiind orînduirea, modul nou, superior de muncă și viață socială ce se construiește cu toată societatea, cu participarea tuturor membrilor ei, de pe întregul cuprins al patriei. Și poate tocmai datorită razei lor largi de acțiune, sarcinile și obiectivele bibliotecilor publice, potrivit funcțiilor de educație și informare ale acestora, s-au conturat treptat, s-au amplificat și diversificat de la o etapă la alta a construcției socialiste, în concordanță directă cu amplificarea și diversificarea procesului de formare și modelare spirituală a

membrilor colectivităților deservite. În mod obiectiv s-a înregistrat o nuanțare și îmbogățire a atributelor muncii de propagandă și difuzare a cărții cu valențe noi, potrivit etapelor devenirii noastre comuniste. Valențe, mai presus de orice, ale calității, ce decurg firesc din însăși calitatea, mereu în creștere, a vieții noastre.

Între obiectivele de bază menite să ducă la îndeplinirea funcțiilor lor formative și informative, bibliotecile publice din țara noastră au așezat, de-a lungul tuturor etapelor străbătute pînă în prezent, la loc de frunte **educația politică a maselor largi de oameni ai muncii**. Pornind de la adevărul potrivit căruia noua societate socialistă se construiește cu participarea conștientă a tuturor și a fiecărui membru al societății, acest obiectiv prioritar — linie de forță a activității bibliotecilor publice — a fost gândit și realizat sub forma unui proces complex, fapt ce a făcut ca **bibliotecile publice să devină adevărate focare ale educației politice și centre de informare** în acest domeniu. De pe această platformă, ștachetă a eficienței și calității serviciului de bibliotecă publică, instituția își aduce contribuția ei specifică la activitatea generală de formare a omului nou, de unire a eforturilor întregului popor în realizarea politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

În fapt o îmbinare armonioasă între educație și informare, procesul complex sub care este conceput obiectivul educației politice în bibliotecile publice, prin acțiune directă asupra conștiinței oamenilor, are drept componente de bază **cunoașterea și aprofundarea de către publicul larg a politicii creatoare a partidului nostru**, atît în domeniul vieții interne cit și în cel al relațiilor internaționale, și **însușirea ideologiei partidului, a cunoștințelor socialismului științific, a concepției materialist-dialectice despre lume și viață**. Cunoașterea politicii partidului nostru se referă atît la principiile teoretice ale acesteia, izvorite din practica revoluționară și din experiența P.C.R. în conducerea procesului construcției socialiste, cit și la problemele curente cuprinse în docu-

mentele de partid, în hotărârile organelor centrale ale partidului, în cuvîntările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Acestora li se adaugă problematica largă a întregului proces de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în care sînt cuprinse, în egală măsură, problemele dezvoltării economice și ale perfecționării activității în toate sectoarele vieții sociale. În sfera celei de a doua componente, însușirea cunoștințelor științifice se alătură ca o necesitate firească, impusă totodată de ridicarea nivelului general de cunoaștere al maselor largi de oameni ai muncii.

Complexitatea obiectivului educației politice a determinat bibliotecile publice, colectivele lor să gindească permanent la sarcinile ce le incumbă în acest scop, iar rezultatele acestei preocupări atente s-au concretizat în stabilirea unor direcții principale ale acțiunii bibliotecilor publice: **integrarea, în măsură crescîndă, în ansamblul muncii politico-educative ce se desfășoară sub conducerea partidului și, în strînsă legătură cu aceasta, abandonarea definitivă a poziției de izolație față de problematica vieții social-economice; participarea mai activă, cu mijloace specifice, în cadrul programelor locale unitare de educație multilaterală; transformarea procesului lecturii publice într-un cit mai larg proces de masă, vizîndu-se în special creșterea atragerii la lectură a unor părți tot mai mari din populația activă și din rîndurile tineretului; perfecționarea metodelor, formelor și mijloacelor de propagandă a cărții social-politice și ideologice, economice, științifice, ca și a celei beletristice cu certe valențe educative, prin urmărirea atentă în practică a eficienței acestora, luptîndu-se cu mai multă hotărîre împotriva formalismului și festivismului, a goanei după cantitate, a spiritului de campanie etc.; îmbunătățirea și diversificarea instrumentelor de informare în domeniile politico-ideologic, economic și tehnico-științific, potrivit necesităților de informare a cadrelor de conducere, a specialiștilor, a tuturor oamenilor muncii, ca și potrivit necesităților desfășurării optime a învățămîntului politico-ideologic; valorifi-**

care superioară a potențialului bibliografic, prin sporirea continuă a volumului difuzării cărții, publicațiilor periodice și a oricăror informații din domeniile amintite; perfecționarea continuă a organizării interne a fiecărei unități în parte, prin acțiuni de modernizare și raționalizare a serviciilor oferite și prin îmbunătățirea calitativă a structurii colecțiilor, ponderea literaturii social-politice și ideologice în colecții ca și în achiziții necesitînd creșteri substanțiale; lărgirea bazei obștești a activității de propagandă și difuzare a cărții social-politice și ideologice; ridicarea continuă a nivelului pregătirii profesionale a bibliotecarilor, cu accent deosebit pe pregătirea politico-ideologică a acestora, ca activiști în domeniul propagandei de partid.

Urmărirea consecventă a acestor linii directoare a condus la rezultate notabile, înregistrate astăzi în cea mai mare parte a bibliotecilor publice și, cu un plus calitativ, datorat maturității și pregătirii temeinice a colectivelor acestora, în bibliotecile județene, municipale și orașenești. În astfel de unități s-au conturat, au fost experimentate și perfecționate forme eficiente de servire, de difuzare și propagandă a cărții social-politice, între care, de menționat, pentru viabilitatea lor și puterea de exemplu: **organizarea de secții de carte social-politică și ideologică în bibliotecile județene** (exemple: Brașov, Mureș, Prahova, Timiș, Vrancea, municipiul București ș.a.); **organizarea bibliotecilor unor cabinete județene pentru activitatea ideologică și politico-educativă ca filiale ale bibliotecilor județene** (la Galați, Craiova etc.); **amenajarea unor secții cu activitate complexă, în genul Cabinetului muncii politico-ideologice din cadrul Bibliotecii orașenești Cîmpulung-Moldovenesc**. S-a generalizat expunerea colecțiilor în acces liber la raft, metodă cu reale valențe recomandative, informative și orientative. În paralel cu aceste preocupări, s-a generalizat procesul de modernizare a colecțiilor, în special în bibliotecile publice de stat. Vizînd asigurarea unei baze documentare cit mai adecvate, acțiunea își vădește deja rezultatele bune în restructura-

Propaganda social-politice, colaborării a factorilor și cultural-

rea tematică a fondului, în echilibrarea proporției carte beletristică — publicații nonbeletristice în favoarea celor din urmă. În același timp, pentru noile achiziții de carte social-politică și ideologică, de documente de partid și de stat, operativitatea punerii în circulație a acestei categorii de publicații este un țel urmărit atent în întreaga rețea a bibliotecilor publice.

Formelor de organizare rațională a colecțiilor și asigurării unei baze documentare corespunzătoare (astăzi proporția literaturii social-politice în colecții tinzând, în medie, spre 15—20 de procente) li se alătură preocupări constante de perfecționare a metodelor și formelor de propagandă a literaturii menite să contribuie la educația politică a maselor. S-au răspândit larg, fiind practicate curent, forme cu deosebită forță propagandistică — orale: simpozioane, expuneri, întâlniri cu autori și editori, prezentări de cărți, montaje literar-muzicale ș.a.; vizuale: expoziții, rafturi tematice, saloane ale cărții etc. —, se experimentează cu bune rezultate desfășurarea manifestărilor de propagandă a cărții la locurile de muncă și, totodată, astfel de manifestări apar tot mai des în programul acțiunilor complexe cultural-educative ce au loc în diferite localități sau în întreprinderi, instituții și școli. Dintre cele mai recente reușite ale preocupărilor de ridicare calitativă a manifestărilor de propagandă a cărții social-politice o menționez aparte se cuvine, ca model al genului, expoziției itinerante *Opera tovarășului Nicolae Ceaușescu pe meridianele globului*, realizată de Biblioteca centrală de stat cu concursul bibliotecilor județene.

Valorificarea optimă a potențialului bibliografic deținut de bibliotecile publice în domeniul științelor social-politice, al literaturii ideologice, economice și tehnico-științifice își găsește un tot mai adecvat suport în perfecționarea activității de informare bibliografică, a instrumentelor destinate acestui scop. De la fișiere tematice, consacrate documentelor de partid,

operelor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ca și diverselor probleme ale construcției de partid, ale dezvoltării economico-sociale și cultural-științifice, până la bibliografii de recomandare, destinate cursanților și lectorilor din învățământul politico-ideologic și cel agrozootehnic de masă, elevilor, studenților, altor categorii de cititori ai bibliotecilor publice, gama acestor instrumente este deosebit de largă.

Coroborate cu creșterea în calitate a muncii bibliotecarilor, conștiința de misiunea importantă ce le revine în frontul larg al educației socialiste, toate aceste realizări în câmpul formelor, mijloacelor și metodelor activității de difuzare și propagandă a cărții social-politice și ideologice poartă în ele germele noului, având capacitatea perfecționării lor continue potrivit cerințelor și exigențelor crescânde ale progresului societății noastre pe calea dezvoltării multilaterale. Sublinierea făcută de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia „participarea maselor la conducerea societății este condiționată însă de înțelegerea justă a fenomenelor economice, sociale, a situației politice, pentru a putea judeca lucrurile în deplină cunoștință de cauză”, cuprinde în ea complexitatea sarcinilor ce revin bibliotecilor în etapele următoare ale perfecționării societății noastre, cartea și presa, documentul și informația făcând parte din principalele mijloace de realizare a țelurilor politicii partidului și statului nostru, cu participarea tuturor membrilor societății. Tot astfel, documentele de inestimabilă valoare programatică ale Congresului al XII-lea al P.C.R., care, dincolo de orientările clare pentru dezvoltarea viitoare a activității, conțin în spiritul lor chemare și imbold și pentru lucrătorii din biblioteci, angajați plener în slujirea ridicării României socialiste pe trepte tot mai înalte ale bunăstării, civilizației și progresului.

George VLĂDESCU

Problema diversificării și îmbunătățirii acțiunii cu cartea în genere — în planul educației multilaterale a oamenilor muncii —, propaganda diversă și complexă a literaturii social-politice, ca instrument dinamic al ridicării nivelului politico-ideologic, al creșterii conștiinței revoluționare, al explicării și însușirii cunoștințelor materialist-dialectice despre lume și viață de către cele mai diverse categorii de cititori, este un imperativ permanent al muncii colectivului Bibliotecii „V. A. Urechia” din Galați.

Înscriindu-și activ prezența în peisajul cultural-educativ al Galațiului contemporan, acționând continuu pe linia integrării aportului său în efortul făuritorilor de bunuri materiale și spirituale, în pregătirea politică, generală și profesională, a acestora, biblioteca își coroborează demersul specific cu cel al factorilor responsabili din câmpul educației permanente. În acest sens a fost și este concepută munca de propagandă a literaturii social-politice, de cunoaștere și răspindire, de însușire temeinică de către beneficiarii săi a documentelor de partid și de stat, a principiilor științifice, materialist-dialectice, aplicate la condițiile specifice ale țării noastre, ce guvernează întreaga viață materială și spirituală a societății socialiste în România.

Pentru a valorifica mai bine fondul de carte social-politică (peste 63 000 de volume), pentru a evidenția mai mult în fața cititorilor această literatură, în cadrul secției de împrumut la domiciliu pentru adulți s-a organizat o sală specializată, iar, în rîndul sălilor de lectură, cea destinată acestui domeniu este prevăzută cu acces liber la raft. În același timp, filiala Țiglina — adevărată bibliotecă de cartier, cu rezultate la nivelul unor biblioteci

cărții rod al multiple politici educativi

orășenești și chiar municipale — și cele două bibliobuze au rafturi special destinate prezentării literaturii social-politice.

În anul 1974, în urma indicațiilor primite din partea Comitetului județean de partid, s-a organizat în cadrul Cabinetului pentru activitatea ideologică și politico-educativă, de către Biblioteca „V. A. Urechia”, o filială, cuprinzând fondul de carte existent la cabinet, căruiua i s-au adăugat, în completare, publicații din colecțiile bibliotecii județene. Organizată științific, după toate regulile biblioteconomice, cu acces liber, atât la sala de împrumut cit și în cea de lectură, cu depozit propriu și spațiu expozițional, cu instrumente de informare adecvate specificului său, la ora actuală această

unitate deține 16 000 de volume.

Detășat de la Biblioteca „V. A. Urechia”, cadrul ce o deservește, bibliotecar cu pregătire superioară, desfășoară, în afara servirii cititorilor, o bogată și susținută activitate de informare bibliografică, atât în ceea ce privește organizarea și ținerea la zi a cataloagelor principale, alfabetice și sistematice, și a celor analitice și tematice, cit și în elaborarea diverselor bibliografii și documentare la cererea cititorilor sau organelor de partid.

Beneficiarii principali ai filialei sînt lectorii și propagandiștii diverselor forme de învățămînt politico-ideologic, studenții universității politice și de conducere, profesorii de științe sociale, activul de partid din municipiu și județ etc.

Corespunzător dezideratelor de informare și cunoaștere, de perfecționare în domeniul ideologic și politic a beneficiarilor, specificului acestei filiale, s-a stabilit, de comun acord cu Cabinetul și serviciul de specialitate a bibliotecii, structura accesului liber și a cataloagelor, în același timp al materialelor bibliografice și documentare, ce se elaborează. Cititorul are astfel posibilitatea de a se orienta cu multă operativitate atât în rafturi cit și în cataloagele aflate la dispoziția sa.

Structura accesului liber oglindește următoarele diviziuni: Documente ale P.C.R.; Materialism dialectic și istoric; Construcție de partid; Construcție de stat; Drept; Științe economice;

Filozofie; Ateism-logică; Pedagogie — Etică — Estetică; Socialism științific; Sociologie; Știința conducerii; Istorie; Geografie; Politică externă; Județul Galați; Literatură de referință.

În afara cataloagelor principale, așa cum arătam, sînt organizate în ordine: fișierul tematic al bibliografiilor pentru toate formele de învățămînt politico-ideologic; fișierul analitic al articolelor apărute în revistele „Era socialistă”, „Munca de partid”, „Analele de istorie”, „Revista economică”, „Lumea”; fișierul analitic „Evenimente 1979”, cuprinzînd referințe asupra principalelor momente și evenimente politice interne și internaționale, marcate în articolele ziarului „Știința”.

Răspunzînd nevoilor expresate ale Cabinetului, în sprijinul activității ideologice și politico-educative a acestuia, specialistul bibliotecii elaborează permanent liste bibliografice, bibliografii și documentare bibliografice pe diverse teme necesare tuturor categoriilor de beneficiari, lectorilor și propagandiștilor, cadrelor didactice etc., atât pentru informarea și documentarea în vederea susținerii unor cursuri, lecții, expuneri, fie pentru elaborarea unor lucrări de specialitate.

Printre ultimele materiale ce au fost puse la îndemina celor interesați se înscriu documentarul bibliografic **Izvoare fundamentale de studiu, instrumente de lucru ale propagandiștilor și bibliografiile selective** **Lucrări de îndrumare metodică a propagandiș-**

tilor, România și imperativul dezarmării, 1979 — an hotărâtor al cincinalului revoluției tehnico-științifice, în împlinirea Congresului al XII-lea al P.C.R., în pregătire aflându-se amplul documentar De la Congresul al XI-lea la cel de-al XII-lea Congres al P.C.R., ce va cuprinde documente de partid și de stat apărute în această perioadă.

În același timp, în publicațiile trimestriale sau ocazionale ale Cabinetului sînt incluse diferite bibliografii tematice, documentare, structurate în capitole distincte. Tot prin filiala de literatură social-politică sînt difuzate (în funcție de tematica abordată) și unele din microbibliografiile de recomandare, pe diverse discipline sau domenii, tipărite de Biblioteca „V.A. Urechia” în sprijinul informării, studiului și documentării, al perfecționării profesionale, al diverselor categorii de oameni ai muncii. Dintre acestea, „Unitate și continuitate”, „Știință-religie”, „etică și echitate”, „Conducere Informatică — Organizare” ș.a. sînt cele mai recent difuzate. Dealtfel, în afara beneficiarilor bibliotecii — cititori, diverse întreprinderi și instituții —, asemenea bibliografii au mai fost distribuite, cu prilejul instruirilor periodice, activului de partid, propagandiștilor și lectorilor, cadrelor didactice de științe sociale etc. În acest sens, există o permanentă legătură între bibliotecă și secțiile de propagandă ale comitetelor județean și municipal de partid.

Un alt aspect al propagandei cărții social-politice și al colaborării cu Cabinetul județean, cu alți factori cultural-educativi, îl constituie și organizarea unor expoziții ca „Opera tovarășului Nicolae Ceaușescu în lume”, „Din gîndirea social-politică a președintelui României”, „Politica de pace și colaborare a R.S. României”, „Perfecționarea democrației socialiste”, „Tradiții ale gîndirii social-politice românești progresiste” ș.a., a unor simpozioane avînd ca tematică „Sistemul de valori al civilizației socialiste”, „Cartea social-politică, factor de seamă în educația socialistă” etc. sau a diverselor schimburi de experiență, adevărate consfătuiri de lucru la care participă secretari adjuncți cu propagandă, propagandiști și bibliotecari, organizate în județ sub genericul „Cartea social-politică în sprijinul învățămîntului politico-ideologic”.

Specialiștii bibliotecii și bibliotecarul de la filială participă la proiectarea și organizarea punctelor de

informare și documentare din județ.

Toate aceste acțiuni au condus la rezultate ce subliniază eficiența lor, determinînd în același timp o permanentă preocupare în acest sens. Numai în acest an, pe primele nouă luni de pildă, au fost solicitate de cititori, pe întreaga bibliotecă, un număr de 25 756 de publicații social-politice.

Congresul al XII-lea al partidului constituie un nou imbold pentru noi toți de a ne intensifica eforturile, de a organiza noi acțiuni menite să sprijine mai mult procesul amplu de educație politică, ideologică, științifică a oamenilor muncii. Mărețul eveniment a dat noi valențe calitative muncii de propagandă a cărții, în cinstea lui fiind organizate manifestări diverse, cum ar fi: expoziția „Congresele partidului — trepte ale devenirii noastre” și simpozionul pe aceeași temă; expunerea insolită de proiecții „Din lupta comunistilor români pentru dreptate și libertate națională și socială”; ciclul de manifestări „Cartea în educa-

ția socialistă” — ediția a II-a, în colaborare cu Centrul de librării, cuprinzînd expoziția „Cartea românească '79”, zilele ale editurilor, întâlniri cu scriitori și editori, lansări de cărți, dezbateri, recitaluri poetice, audiții și montaje literar-muzicale, ca „Partidul — conștiința noastră trează”, „O țară, un partid și un popor”, „Partidul — flacără arzîndă peste culmi” ș.a.

Considerăm că ne aliniem astfel prin întreaga noastră muncă de activiști în frontul ideologic, politic și cultural-educativ, amplului proces de cunoaștere, de educație, de înțelegere și însușire a înaltelor principii ale politicii partidului și statului nostru, în transpunerea lor în viață, în formarea conștiinței și modelarea omului de mîine, capabil să conducă, să înalte mai mult, pe noi culmi de progres și civilizație, această milenară și eroică vatră de neam, România Socialistă.

Marcel IONESCU

Educația politică și difuzarea cărții social-politice

Ca toate bibliotecile publice din țară, Biblioteca județeană Brașov are în planul ei de acțiune, alături de celelalte activități și în conexiune cu acestea, difuzarea cărții social-politice în municipiul și județul Brașov, satisfacerea intereselor cititorilor pentru problemele vieții social-politice din țara noastră și din lume, satisfacerea necesității de a fi la curent cu evenimentele importante pe plan național și internațional.

Un loc prioritar în preocupările noastre îl deține asigurarea unei baze documentare corespunzătoare, atît sub raport calitativ, cît și cantitativ. În procesul de completare, Biblioteca județeană Brașov are în vedere un procent de 18—20% cărți din domeniul social-politic, procent ridicat în raport cu anii trecuți. De asemenea, în procesul prelucrării, dăm înțietate documentelor de partid, asigurînd astfel accesul rapid al publicului cititor în secția la informația actuală. Intrarea

tardivă în bibliotecă a noutăților editoriale și odată cu ele a publicațiilor social-politice, fapt real cu ani în urmă, astăzi a fost corectat.

În scopul propagandei cărții social-politice în spațiile de expunere din biblioteca noastră, în vitrine cu această destinație, se deschid ritmic expoziții de carte, cum au fost: „Din gîndirea social-politică a tovarășului Nicolae Ceaușescu”, „Educația ateistă prin carte”, „80 de ani de la semnarea primului tratat de prietenie româno-sovietic”, „România, promotoare a principiilor de pace și colaborare între state”, „Știința conducerii”, „Cartea de educație cetățenească”, „Noutăți în domeniul social-politic”, „România și realizările ei în ultimii 35 de ani” (expoziție închinată aniversării eliberării patriei de sub dominația fascistă), „Unirea Transilvaniei cu România la 1918”, expozițiile închinată sărbătorilor de la 24 Ianuarie, 1 Mai, 23 August, „Personalitatea umană în

socialism", „100 de ani de la apariția lucrării lui Fr. Engels — Anti-Dühring“, „Tineretul, factor activ în dezvoltarea și înflorirea României socialiste“ etc.

Uneori, expozițiile sînt determinate de tematica diferitelor simpozioane organizate — de pildă: România și lumea contemporană, avînd două subiecte — Contribuția hotărîtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu la dezvoltarea gândirii social-politice contemporane și Gîndirea și acțiunea creatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu în formarea și educarea multilaterala a tineretului. Un alt simpozion s-a organizat pe marginea cărții Proiectarea sistemelor de organizare și conducere a unităților economice de Mihai Dumitrescu, Nicolae Oprea și G. Perșoianu.

Cerințele de informare amplă, la zi, și în același timp de împrumut acasă a documentelor de partid și a publicațiilor necesare pregătirii cititorilor noștri cuprinși în învățămîntul politico-ideologic din diferite întreprinderi și instituții, colaborarea cu Centrul de perfecționare profesională a cadrelor de conducere al Școlii interjudețene de partid, care își are sediul în vecinătatea instituției noastre și ai cărei cursanți apelează la materialele de care dispune biblioteca, toate acestea au impus deschiderea la secția de împrumut pentru adulți a unui sector de carte social-politică într-o sală cu acces liber la raft, alăturată celei existente, sector amplificat prin includerea pe lîngă materiile direct legate de acest domeniu (filozofie, filozofie marxistă, socialism științific, psihologie, etică, ateism, istoria partidului, documente de partid actuale, politică internațională, economie politică) și a unor materii aferente, cum ar fi: sociologie, educație-învățămînt, economie națională și internațională, logică, cultură generală, civilizație.

Un loc aparte în această sală și-au găsit seria de opere ale secretarului general al partidului tovarășul Nicolae Ceaușescu, de asemenea cuvîntările sale actuale și seria editorială „Documentele Partidului Comunist Român“.

Cărțile noi sînt așezate sub formă de micro-expoziții, în rafturile corespunzătoare, iar organizarea fondului de carte (grupele 1-3) urmează structura clasificării zecimale universale, cu operarea la zi a modificărilor comunicate de F.I.D.

În același timp, secția pentru copii și tineret a organizat pentru pionieri un raft tematic care încearcă să vină în ajutorul muncii în organizația de pionieri, să ofere material pentru activitățile lor, să răspundă nevoilor de informare la această vîrstă. Raftul

cuprinde de asemenea literatură social-politică și se află în imediata apropiere a cărților de știință, voind parcă să stîrnească concomitent interesul pentru aceste două domenii care merg și trebuie să meargă mîna în mîna.

În aceeași intenție, de a sprijini buna desfășurare a învățămîntului politico-ideologic, la sala de lectură s-a organizat un fond uzual de carte social-politică și documente de partid, expuse în acces liber, al cărui conținut este permanent împrăștiat cu ultimele noutăți achiziționate. Conjugat cu această acțiune, s-a întocmit un catalog destinat învățămîntului politico-ideologic, cuprinzînd informații pentru toate temele prevăzute a fi studiate de către cursanți. S-a întocmit de asemenea, pentru cei care vor să aprofundeze cunoștințele din acest domeniu, un catalog de filozofie contemporană. Acesta se adresează publicului încadrat într-un sistem de învățămînt liceal, superior sau postuniversitar, ca și unor categorii largi de intelectuali. Pe lîngă cuprinderea laolaltă a informațiilor privind fenomenul filozofic contemporan, s-a lîvit necesitatea — reieșită din practica zilnică a muncii cu cititorii — a includerii unor teorii de dată mai recentă ca teoria limbajelor, logica științei, semiotica, cibernetică, ca și informații despre cuceririle actuale ale științelor fundamentale (fizică, matematică, chimie, astronomie), care vin în sprijinul confirmării de esență a materialismului dialectic.

Pentru cei care studiază istoria, s-a întocmit catalogul „2050 de ani de la constituirea primului stat dac centralizat și independent“, catalog care aduce în prim plan interpretările științifice cele mai actuale ale istoriei patriei noastre.

În vederea satisfacerii nevoii de informare a publicului brașovean, Biblioteca județeană elaborează bibliografii cu teme din domeniul social-politic la cererea Cabinetului județean pentru activitate ideologică și politico-educativă, a Școlii interjudețene de partid, a Universității culturale-științifice, a Comisiei de răspîndire a cunoștințelor științifice a județului Brașov, la cererea altor instituții. De asemenea, au fost elaborate bibliografii selective pe teme de mare interes actual, între care: „Noua ordine economică internațională“, „Noul mecanism economic“, „Educația materialist-științifică a oamenilor muncii“, „Activitatea ideologică a P.C.R.“. Sco-

pul acestui gen de bibliografii a fost de preîntîmpinare a intereselor de informare și lectură, la un moment dat, ale cititorilor noștri existenți și virtuali.

Pentru apropierea cărții social-politice de un public cît mai larg, pentru informarea lui despre legislația țării noastre, în cadrul Bibliotecii județene Brașov a luat ființă un cabinet de consultații juridice, organizat în colaborare cu Asociația juriștilor. Cabinetul este deservit de către un jurist profesionist, într-o zi și la o oră precis stabilite, și funcționează săptămînal, fiind la dispoziția oricărui solicitant în orice probleme de ordin juridic.

Toate aceste acțiuni ale bibliotecii noastre s-au bucurat de un real interes din partea publicului cititor, aceasta traducîndu-se prin creșterea, în ultimii ani, a procentului de lectură a cărții social-politice, cum rezultă și din tabelul alăturat.

Literatură social-politică

Nr. vol. difuzate		Față de ansamblul vol. difuzate (%)	
1977	1978	1977	1978
57 716	61 198	14%	15%

Acest fapt se datorează atît interesului crescut pentru acest domeniu în ultimul timp, cît și necesităților de lectură ale celor cuprinși într-o formă sau alta de învățămînt politico-ideologic, dar și — îndrăznim să credem — inițiativelor și acțiunilor Bibliotecii județene Brașov.

Atît în Programul P.C.R. adoptat la al XI-lea Congres, cît și în documentele programatice ale Congresului al XII-lea, sînt formulate cerințe în vederea lărgirii și aprofundării cunoașterii științifice și politice fără de care randamentul activității economico-sociale de îmbunătățire a calității vieții nu ar fi posibil. Biblioteca județeană Brașov face toate eforturile de a-și înscrie activitatea pe aceste linii directoare ale politicii partidului și statului nostru, de a lărgi mereu orizontul de cunoaștere, de conștiință și cultură socialistă al oamenilor muncii de azi.

María LAMBUCĂ
Monica ZÎMBREANU

Propaganda cărții social-politice în Biblioteca sindicatului C.F.R.-Timișoara

În munca politico-ideologică și educativă complexă pe care o desfășoară, Consiliul de educație politică și cultură socialistă din Complexul CFR — Timișoara se conduce după principiul orientării multidirecționale a educației comuniste.

Activitatea politico-ideologică desfășurată în Complexul C.F.R. — Timișoara evidențiază că munca educativă are un caracter multilateral, acțiunile inițiate vizează, prin conținutul lor, toate formele conștiinței socialiste, antrenează coordonat, armonizat toți factorii educativi, într-o varietate de mijloace și forme de educație, cuprinzând întreaga masă de oameni ai muncii, toate categoriile socio-profesionale ale acestora.

Constituind o componentă a muncii politico-educative de masă din Complexul C.F.R., biblioteca noastră, asfăzi mai mult ca oricând, tinde spre a deveni o instituție de cultură complexă, de o mare diversitate și elasticitate a metodelor și mijloacelor activității. Prin situarea ei la încrucișarea orizonturilor cunoașterii omului, ea este tot mai mult implicată în instruire și cultivare, în educația politică, profesională, patriotică, estetică, morală, filozofică, cetățenească.

Preocuparea pentru creșterea rolului bibliotecii în educația politico-ideologică a ceferiștilor și-a pus amprenta pe toate laturile muncii noastre cu cartea social-politică, începând cu profilarea colecțiilor de publicații și continuând cu diversificarea formelor de propagandă și mai ales a instrumentelor de informare bibliografică puse la dispoziția cititorilor. Având permanent în atenție sarcinile stabilite de partid privind ridicarea conștiinței politice a tuturor categoriilor de oameni ai muncii, o analiză a fondului și a activității de achiziții de-a lungul anilor ne-a permis să tragem câteva concluzii esențiale pentru orientarea muncii noastre. Astfel, dacă în anul 1975 literatura social-politică repre-

zenta doar 9% din numărul total al volumelor, în anul 1979, această categorie de publicații aproape și-a dublat ponderea în fondul total al bibliotecii — 17,5% (peste 10 800 de volume). Faptul s-a datorat în primul rând corectivelor aduse de noi structuri programelor de achiziții: în 1978, ponderea în achiziții a lucrărilor social-politice și ideologice a fost de 19%, iar în 1979, acest procentaj a fost de 23 (255 de volume social-politice și ideologice într-un total de 1 100 de volume nou achiziționate). Prioritatea pe care o acordăm în achiziții acestui domeniu este de natură să ducă la satisfacerea cerinței permanente de carte social-politică ce o înregistrăm din partea cititorilor noștri, la satisfacerea necesității de înprospătare a fondului bibliotecilor de secții și a punctelor de informare și documentare.

Rezultatele politice de achiziții s-au reflectat firesc în creșterea numărului de publicații împrumutate. Dacă în anul 1978 din 29 464 de volume împrumutate 3 020 au fost din domeniul social-politic (10,2%) în 1979 procentul a crescut la 12,6 (4 130 de volume social-politice la un total de 32 644 de volume împrumutate).

În concepția noastră, baza de la care încep acțiunile de popularizare a cărții și bibliotecii, și determină în mare măsură efectele acesteia, o constituie calitatea colecțiilor, operativitatea completării acestora.

În organizarea acțiunilor de propagandă a cărții social-politice axate pe cele mai actuale probleme, am urmărit în principal prezența în actualitate, pentru a putea răspunde prompt și eficient nevoilor de informare politico-ideologică a ceferiștilor, stimulate de însăși dinamica vieții politice și socio-economice a țării.

În activitatea propriu-zisă de propagandă a lucrărilor din domeniile social-politic, ideologic, științific, economic este de menționat că nu s-a urmărit a „inova” cu orice preț, ci au fost folosite cu precădere forme

și metode adoptate în practica generală bibliotecară, știute de noi și verificate în experiența de până acum. Preocupările noastre se concentrează în direcția deplasării formelor de agitație vizuală și orală cât mai mult de la sediul bibliotecii spre locurile de muncă, instituind în acest sens o colaborare strinsă cu grupele sindicale. În cadrul acestora sînt supuse unor discuții, spre a fi rezolvate optim, problemele care ne privesc deopotrivă în activitatea de întrepătrundere a cărții social-politice cu educația politică.

Am întocmit și difuzat în unitățile C.F.R. și în rîndul cititorilor materiale de propagandă vizuală referitoare la compoziția tematică a fondului de cărți oferit pentru împrumut la domiciliu. Organizăm curent vizite colective (a grupelor sindicale) la bibliotecă. Tot în cadrul unităților folosim gama largă a formelor grafice de popularizare a cărții social-politice: afișe, panouri cu coperte, inscripții, vitrine tematice. Amintim dintre acestea câteva teme mai recente: „Politica P.C.R. de promovare a științei și progresului tehnic”, „Pagini din istoria P.C.R.”, „Revoluția tehnico-științifică contemporană”, „Religia în lumea contemporană”.

La sediul bibliotecii, accentul pe latura informativă îl constituie organizarea permanentă a rafturilor tematice, formă de propagandă a literaturii social-politice ce și-a dovedit în practica noastră eficiența, contribuind atât la dezvoltarea bogăției fondului de publicații din acest domeniu, cât și la accesibilizarea lui printr-un contact direct carte-cititor. Astfel, în imediata vecinătate a fondului de literatură social-politică avem organizate patru rafturi tematice cu ultimele documente de partid și de stat, materiale cu conținut politic, istoric, lucrări pe teme de etică socialistă etc.: „România pe calea fărîmării societății socialiste multilateral dezvoltate”, „Să cunoaștem legile țării”, „Școala tinărului comunist”, „Dezvoltarea colaborării și solidarității internaționale”. La loc de frunte, într-o evidențiere aparte, raftul consacrat documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R.

Expozițiile tematice se înscriu și ele în arsenalul mijloacelor noastre de propagandă. Pentru a complini caracterul oricum limitat al selecției, fiecare secțiune a expoziției e întregită cu liste de recomandare, adnotări. Dintre titlurile avute în vedere anul acesta amintim: „2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat”, „35 de ani de la Eliberarea României”.

Biblioteca comunală și sarcinile educației comuniste

Un loc aparte în preocupările noastre îl deține propaganda presei. Am organizat, în bibliotecă, la depoul C.F.R. și la Stația Timișoara-Est, un colț al presei, unde sînt afișate zilnic cele mai recente sumare de periodice, cu marcarea celor mai importante articole. De asemenea, am întocmit panouri de semnalare a diferitelor materiale apărute în presă.

Pentru a da un caracter cît mai pertinent propagandei literaturii social-politice, folosim cu succes bibliografiile de recomandare. Recomandările bibliografice, concepute tematic, sînt multiplicat, afișate la sediul bibliotecii și difuzate prin unitățile C.F.R. Printre temele recomandate s-au înscris: „Tinărul, societatea și normele socialiste de viață și muncă”, „Pentru învățămîntul politico-ideologic de masă”, „Colecția «Dezbateri ideologice»”, „Munca, principalul mijloc de afirmare a personalității umane” ș.a. O parte a acestor bibliografii au fost primite de la biblioteca județeană și adaptate la fondul nostru de publicații.

Ca forme orale de propagandă a cărții social-politice, folosim: „Dicționarul politic” — acțiune de exemplificare a unor noțiuni și idei contemporane, care îi antrenează pe participanți în adevărate dezbateri pe marginea unor evenimente și aspecte semnificative ale vieții politice interne și internaționale; seri literare, pe teme ca „Momente din istoria patriei ogîndite în literatură”, „Tineri scriitori prin marile cetăți industriale”, „Noua hartă economică a țării” etc.; expuneri — „35 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist”, „Surse de informare și documentare în domeniul științelor social-politice”; dezbateri — „Cele mai recente acte normative de interes general”, „Omul nou și valorile morale ale eticii și echității socialiste”, „Permanența ideii noastre de independență ogîndită în literatură”, „Documentele Congresului al XII-lea al P.C.R.” etc.; concursuri — „Luptele ceferiștilor și petroliștilor din ianuarie-februarie 1933”, „Actul istoric de la 23 August”, „Unitate și continuitate în istoria poporului român”; montaje literare, recitaluri de poezie patriotică, ocazionate de diferite aniversări sau evenimente ce focalizează la un anumit moment atenția generală.

S-a remarcat că cea mai bogată afluență de participanți au avut-o dezbaterile și dicționarul politic. Alți factori care au determinat prezența sporită a participanților sînt: pregătirea conducătorilor dezbaterilor, gradul

de interes pe care-l prezintă temele pentru participanți, modul de desfășurare a acțiunilor, crearea dialogului viu dovedindu-se a fi o modalitate interesantă și eficientă în clarificarea problemelor.

Preocupări deosebite stau în atenția colectivului bibliotecii noastre în direcția sprijinirii directe a învățămîntului politico-ideologic. În întîmpinarea cerințelor de informare a propagandiștilor și cursanților, biblioteca sindicatului vine cu liste de recomandare, cu microexpoziții de carte la locul de desfășurare a lecțiilor, cu acțiuni de prezentare a colecțiilor și seriilor Editurii politice, cu îmbogățirea permanentă a colecțiilor punctelor de documentare cu lucrări noi.

Activitatea bibliotecii de difuzare și propagandă a cărții social-politice cuprinde în sfera ei și acțiunile de integrare în diversele manifestări desfășurate în complexul C.F.R. Venind să sprijine și să completeze aceste manifestări, biblioteca sindicatului pune la dispoziție material bibliografic, liste de recomandare, microexpoziții și, de la caz la caz, organizează recitaluri de poezie, montaje, momente literar-patriotice.

Colectivul de conducere al bibliotecii noastre, format din oameni pasionați, cu audiență în marea masă a ceferiștilor, colaborează activ cu ceilalți factori educaționali — organizațiile de sindicat, organizațiile U.T.C., organizația de femei, cadre didactice de la Liceul industrial nr. 4 C.F.R. și centrul de calificare, economiști, lectori de la universitate și cabinetul județean pentru activitate ideologică și politico-educativă — fapt cu vizibile urmări în îmbunătățirea activității de popularizare a cărții social-politice, al lărgirii ariei de adresabilitate, al creșterii valorii ei educative, cît și al deplasării centrului de greutate al muncii de propagandă de la sediul bibliotecii în unitățile de bază.

Pentru colectivul nostru, desfășurarea unei ample și continue activități de difuzare și propagandă a literaturii și informației din domeniul social-politic și ideologic reprezintă un proces permanent supus unei neîntreprupte perfecționări și analize exigente în raport cu cerințele dezvoltării societății noastre socialiste, analiză ce permite desprinderea unor concluzii utile pentru a asigura o eficiență sporită a formelor și modalităților de muncă aflate în practica de zi cu zi.

Aurora CIMBRU

Biblioteca comunală din Șintereag, județul Bistrița-Năsăud, vine în întîmpinarea nevoilor de lectură și de informare ale publicului cu un fond de cca 10 mii de volume. În cele trei încăperi de care dispune în incinta căminului cultural sînt organizate: secția de imprumut cu acces liber la raft, depozitul de carte și sala de lectură în care își are sediul și punctul documentar de informare politico-ideologică. Serviciile oferite locuitorilor comunei sînt extinse și dincolo de sediu, biblioteca avînd puncte de imprumut în satele aparținătoare (cca 300 de volume preschimbate trimestrial), pentru a spori capacitatea informativă a bibliotecilor sătești, precum și pe lîngă cabinetele pe specialități din școală, la cooperarea de consum, la C.A.P. și la circa sanitară. Puterea de influențare a bibliotecii poate fi sugerată prin cîteva date statistice: 21,4 la sută din populație atrăsă la lectură; 4,3, volume difuzate anual pe cap de locuitor; indice de lectură 20 de volume per cititor.

Despre locul acestei bibliotecii în ansamblul muncii de educație comunistă din comună, colaboratorul nostru Atanase Lupu a purtat o revelatoare discuție cu prof. Ioan Laurențiu, director al Căminului cultural din Șintereag și fost bibliotecar comunal, și prof. Margareta Laurențiu, bibliotecar comunal. O consemnăm în cele ce urmează.

ATANASE LUPU: *Îi e greu unui profesor să fie și bibliotecar comunal?*
IOAN LAURENȚIU: *Cred că este greu chiar și răspunsul la o astfel pe*

întrebare. Vedeți, eu am crescut în Șintereag și, elev fiind, apoi student, mă minunam încă de atunci de posibilitatea de a avea în comună o colecție de cărți în care, de la literatura agrotehnică și social-politică pînă la creația lirică românească și universală, să regăsești, chiar și la pretențiile unui intelectual, tot ceea ce a apărut mai bun în producția editorială a anilor noștri. Cu imaginea acelei biblioteci am preluat această sarcină. Cea mai mare greutate pentru un profesor-bibliotecar rămîne desigur timpul pe care-l poți afecta acestei activități. Cele 10—12 ore recomandate prin Instrucțiunile comune ale C.C.E.S. și M.E.I. nu sînt suficiente pentru a răspunde solicitărilor unei comunități ca cea din Șintereag, care a deprins în mod evident gustul pentru citit, și atunci trebuiau găsite alte forme.

A.L.: Le-ați găsit?

I.L.: O bună parte le-am găsit și le-am practicat, eu, apoi, după trecerea mea în funcția de director al căminului cultural, le-a perfecționat și le-a diversificat noul bibliotecar, adică soția mea, care făcuse și pînă atunci un fel de ucenicie ca „bibliotecar-adjunct“.

A.L.: Să-i dăm cuvîntul.

MARGARETA LAURENȚIU: E un fel de a spune că noi am găsit soluțiile și formele de contracarare a neajunsului despre care e vorba; ele au fost impuse de viață, de realitatea social-culturală a comunei. Situată în clădirea căminului cultural, adică acolo unde s-a creat un centru de efervescență cultural-educativă, un loc care atrage multă lume și prin manifestările artistice și de spectacol, bibliotecă comunală a fost solicitată să coopereze într-o serie întregă de acțiuni, la sediu dar și dincolo de acesta, pînă în satele componente ale comunei.

A.L.: Concret, cum se petrec lucrurile?

M.L.: M-aș referi mai întîi la difuzarea cărții social-politice legată di-

rect de desfășurarea învățămîntului politico-ideologic. Punctul de informare și documentare al comitetului comunal de partid aș spune că face parte integrantă din biblioteca comunală, nu atît pentru că își desfășoară activitatea într-una din sălile bibliotecii, dar mai ales prin funcționalitatea lui.

Aici am amenajat, în acces liber, toate publicațiile — cărți și periodice — interesînd atît propagandiștii diferitelor forme de învățămînt de partid, U.T.C., F.U.S., cît și cursanții acestora. Mai mult chiar, punctul de documentare slujește și în pregătirea altor acțiuni cu caracter educativ-cultural, de propagandă materialist-științifică, organizate în școală — în clasă, în orele de dirigenții sau în organizațiile de copii și tineret —, desfășurate în reuniunile organizației de femei sau inițiate de deputații consiliului popular comunal pe circumscripții electorale.

Punctul de informare și documentare este căutat desigur nu numai pentru fondurile de publicații, dar și pentru alte materiale informativ-educative ce intră în dotarea sa: colecțiile de diafilme și diapozitive — atît ale bibliotecii cît și ale căminului cultural, mica noastră discotecă și bandoteca în curs de constituire (înregistrări făcute direct de la radio, în special ale cuvîntărilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu), fișierul pentru documentarea propagandiștilor realizat de cadrele didactice, de alți intelectuali și specialiști din comună, prin grija directă a tovarăsei Elena Costiner, președintele consiliului comunal al educației politice și culturii socialiste.

În pregătirea deschiderii noului an de învățămînt politico-ideologic, ne-am și asigurat cu documentele elaborate pentru cel de-al XII-lea Congres al partidului, atît de la colectura bibliotecilor din Bistrița, cît și din librăria locală, și ne-am propus realizarea unor mape tematice, cu decupări din ziare, materiale iconografice, bibliografii. Aș zice că toate acestea amplifică timpul efectiv consacrat difuzării cărții în comuna noastră.

A.L.: Acționați într-un mod asemănător și în alte domenii?

I.L.: Desigur. Ca director al căminului cultural consider că biblioteca poate și trebuie să fie implicată în tot ce întreprindem noi în sfera educației și culturii. Aceasta răspunde și necesității de a da o mai mare pondere laturilor informative și educative ale acțiunilor desfășurate în cadrul „Cîntării României“. Biblioteca își valorifică cu mult folos colecțiile de cărți în cadrul învățămîntului agrozootehnic de masă, al universității cultural-științifice, ca și în sprijinul procesului instructiv-educativ din școală. (Mă refer la cerințele de documentare ale cabinetelor de biologie, fizică, chimie, matematică, la necesitățile de orientare școlară și profesională ca și la nevoile de documentare metodicopedagogice ale cadrelor didactice.)

M.L.: Aș dori să precizez că, în calitatea noastră de profesori, ne bucurăm în propaganda și difuzarea cărții nu numai de concursul colegilor, ci și de un ajutor foarte prețios al elevilor. În condițiile unui accentuat fenomen al navetismului, elevii din clasele mai mari sînt principalii noștri difuzori de carte voluntari, nu numai în familiile lor, ci și pentru vecinii și cunoscuții lor.

A.L.: Considerați deci greutățile învase?

M.L.: Încă nu am ajuns la indicii de activitate (cititori-cărți citite) pe care îi înregistra biblioteca comunală în urmă cu 7-8 ani. Dealtfel, vreau să spun că deși condițiile administrativ-organizatorice ale bibliotecilor de la sate s-au schimbat, reglementările care privesc în primul rînd responsabilitățile noastre gestionare ca și rigourile profesionale sînt aceleași ca și pentru bibliotecarii de profesie. Sînt dificultăți greu de depășit, dar am convingerea că ne stă în putință să realizăm, dacă nu creșteri cantitative spectaculoase, oricum un plus de calitate al contribuției lecturii publice la Șintereag pentru modelarea omului nou, așa cum îl proiectează documentele programatice ale partidului nostru.

În sprijinul educației politice a studenților

*Din experiența Cabinetului de științe sociale al Bibliotecii
centrale universitare din București*

Instituție științifică, puternic integrată în viața școlii superioare, Biblioteca centrală universitară din București își desfășoară activitatea în concordanță cu sarcinile ce revin învățământului astăzi, acționând permanent pentru lărgirea bazei documentare, crearea de noi instrumente de informare și perfecționarea celor existente, optimizarea condițiilor de studiu, precum și pentru educarea studenților în sensul dezvoltării interesului pentru studiu, pentru informare științifică și cercetare, sprijinind astfel procesul de învățământ și cercetare din Universitate și din întreg Centrul universitar București.

Ca un corolar al acestor sarcini, intensificarea muncii politico-educative, de ridicare a conștiinței socialiste și formare a omului nou, se constituie ca o sarcină permanentă a învățământului, a instituțiilor din sistem, așa cum rezultă și din prevederile Directivei Congresului al XII-lea al partidului, unde se subliniază că „în domeniul științelor economice și sociale, cercetarea trebuie să aprofundeze studiul problemelor noi pe care le ridică înaintarea României pe calea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului...”.

O acțiune concretă care reflectă locul important pe care îl acordă Biblioteca centrală universitară studierii științelor social-politice în procesul de învățământ, pregătirii politico-ideologice a studenților este organizarea și deschiderea Cabinetului de științe sociale.

Activitatea Cabinetului este consacrată în întregime educației politice a studenților, însușirii temeinice de către aceștia a cunoștințelor socialis-

mului științific, a politicii creatoare a P.C.R. Alături de studenții Universității cit și ai tuturor institutelor de învățământ superior din București, de la cursuri de zi și fără frecvență, printre beneficiarii activității Cabinetului se numără, de asemenea, cadrele didactice din învățământul superior, liceal și gimnazial, cercetători din institutele de cercetare din București, precum și alte categorii de cititori.

La dispoziția acestora, în scopul pentru care a fost organizat Cabinetul, există un fond de peste 15 000 de volume, cărți și periodice din domeniul filozofiei, logicii, sociologiei, eticii, esteticii, psihologiei și pedagogiei și cu deosebire lucrări care tratează probleme teoretice și practice ale economiei politice și socialismului științific. Beneficiarii au posibilitatea să consulte lucrările clasice ale socialismului științific, operele tovarășului Nicolae Ceaușescu, documente de partid și de stat, precum și numeroase lucrări de referință: dicționare, enciclopedii, instrumente secundare de informare pe profil ș.a. Cabinetul de științe sociale asigură bibliografia obligatorie și facultativă pentru toate disciplinele științelor sociale și oferă beneficiarilor-studenți spre consultare cursurile și manualele cadrelor didactice ale Universității, editate de Centrul de multiplicare al Universității, din București. Realizată în mod științific, cu continuitate și operativitate, completarea colecțiilor cu carte din producția editorială curentă asigură dotarea Cabinetului cu cele mai valoroase lucrări și tratate de bază în domeniul social-politic și ideologic. Se remarcă, de asemenea, colecția bogată de periodice curente românești — *Scnteia, Scnteia tineretului, România liberă, Era socialistă, Revista economică, Viitorul social, Revista de filozofie, Munca de partid,*

Fondul de carte este reflectat de catalogul alfabetic precum și de cataloagele analitice pentru operele clasice ale socialismului științific. Aceste utile instrumente de informare sunt elaborate și organizate după criterii științifice, de către bibliotecarii specializați, și se îmbogățesc continuu, pe măsura creșterii fondului de carte, urmând în mod firesc dezvoltarea Cabinetului. Alături de cataloage și instrumente tradiționale de informare, la îndemna celor ce studiază socialismul științific și economia politică se află și alte instrumente de informare, elaborate de Biblioteca centrală universitară, și anume: buletinele: „Din sumarul periodicelor străine. Seria Drent” și „Din sumarul periodicelor străine. Seria Filozofie, Științe și probleme sociale. Istorie”. Cabinetul de științe sociale pune de asemenea la dispoziția studenților liste bibliografice conținând bibliografia obligatorie și facultativă recomandată la cursurile și seminariile de economie politică și socialism științific de către cadrele didactice, oferind în același timp spre consultare toate lucrările înscrise în bibliografie.

În scopul lărgirii sferei intereselor de lectură a beneficiarilor și al contactului nemijlocit cu cartea, întregul fond al Cabinetului de științe sociale este organizat după sistemul accesului liber la raft, permițând, accesul operativ la informație astfel încât timpul consacrat studiului în bibliotecă să fie utilizat cu maximă eficiență.

O bogată vitrină a noutăților constituie pentru beneficiarii Cabinetului încă o posibilitate de informare privind cele mai noi și valoroase achiziții.

Tuturor metodelor și instrumentelor create în scopul valorificării de către studenți a colecțiilor li se adaugă îndrumarea competentă, efectuată de bibliotecarii specialiști, în utilizarea mijloacelor de informare, în depistarea de noi surse de informare precum și în orientarea primilor pași în bibliotecă ai studenților anilor I. Valorosul fond de carte din dotarea Cabinetului, instrumentele de informare elaborate, avantajul sistemului de acces liber la raft, serviciile competente oferite de bibliotecarii precum și condițiile optime de studiu în sala de lectură au contribuit, potrivit primelor estimări statistice, la creșterea frecvenței cititorilor și a volumelor consultate, iar eficiența pregătirii studenților pentru seminarii, așa cum rezultă din răspunsurile și lucrările prezentate, să sporească continuu.

SUB SEMNUL CONGRESULUI AL XII-LEA AL PARTIDULUI

Biblioteca județeană Timiș la a 75-a aniversare

Împlinirea, la 29 octombrie 1979, a trei sferturi de veac de existență a serviciului de bibliotecă publică și științifică la Timișoara a prilejuit instituției aniversate — Biblioteca județeană Timiș — organizarea unei suite de manifestări cultural-științifice ce au marcat profund viața spirituală a municipiului de pe Bega, având în același timp ecouri largi în județul Timiș și într-o seamă de alte părți ale țării, prin participarea unor numeroși invitați.

Concepute în principal ca reuniuni de lucru, ca acțiuni specifice de propagandă a cărții și bibliotecii, adresate în egală măsură oamenilor de profesie, animatorilor culturali, cit și marelui public iubitor al cărții și beneficiar al bibliotecii, manifestările, desfășurate pe durata a două zile (12 și 13 noiembrie 1979), s-au înscris pe coordonatele Festivalului național „Cântarea României”, cinstind prin muncă, prin înfățișarea roadelor acesteia, istoricul Congres al XII-lea al partidului, ce avea să-și deschidă lucrările exact peste o săptămână.

Organizată prin grija și directă îndrumare a secretariatului Comitetului județean Timiș al P.C.R., cu sprijinul deosebit al Comitetului de cultură și educație socialistă al județului Timiș, suite de manifestări omagiale a cuprins o amplă sesiune de comunicări și referate, vernisajul și vizionarea a două expoziții de carte, în incinta Bibliotecii județene Timiș, pe temele „Biblioteca județeană Timiș la a 75-a aniversare” și „Comori din bibliotecile timișorene”, o adunare consacrată înființării Filialei Timiș a Asociației bibliotecarilor din R.S. România, precum și vizitarea secțiilor Bibliotecii județene.

Marcată de o atmosferă de sinceră emoție și mindrie, festivitatea inaugurală, desfășurată în modernă sală „Modex”, din centrul Timișoarei, a oferit prilejul de a consemna aprecierea deosebită de care se bucură biblioteca aniversată în rîndul marelui public pe care îl servește, sala aproape neîncăpă-

Aspect de la deschiderea sesiunii de comunicări și referate.

teare făcînd dovada recunoștinței meritate. Cu aceleași aprecieri ne-am întîlnit în cuvîntul de deschidere a manifestării, rostit de președintele Comitetului județean de cultură și educație socialistă, Augusta Anca, și în cuvîntul de salut adresat de tovarășul Marin Iordache, secretar al Comitetului județean Timiș al P.C.R., din partea Comitetului județean de partid. Relevînd meritele deosebite ale instituției aniversate în slujirea educației și instrucției timișorenilor în decursul celor trei pătrare de veac de existență, secretarul Comitetului județean de partid a adresat calde felicitări harnicului și priceputului colectiv de lucrători și specialiști al bibliotecii timișorene, în mod deosebit directorului Mihai Ianculescu, aflat la conducerea — cu devotament și înaltă competență — a instituției de aproape două decenii.

Material de bilanț, încercat de semnificații și de emoția sentimentului unei datorii nobile împlinite, referatul „Biblioteca județeană Timiș la 75 de ani de la înființare”, prezentat de directorul instituției, Mihai Ianculescu, a înfățișat printr-o suită de date revelatoare drumul parcurs de biblioteca publică a Timișoarei de la colecția anului 1904 la instituția județeană actuală, principala bibliotecă pu-

blică și științifică a județului, dispunînd de o colecție de publicații de peste o jumătate de milion de volume, centru metodic județean, cu un colectiv puternic de specialiști și cercetători bibliologi, instituție larg implicată și integrată activității cultural-educative a județului și a municipiului.

Deosebit de calde, emoționante, salutarile colegiale aduse de o seamă de reprezentanți ai unor biblioteci din țară — Biblioteca Centrală de Stat, bibliotecile județene „V.A. Urechia” din Galați și „Gh. Asachi” din Iași, Biblioteca municipală „M. Sadoveanu” — București — și din Timișoara — Biblioteca Bazei documentare a Filialei Academiei R.S. România — au punctat locul actual frunța pe care Biblioteca județeană Timiș, cu rezultatele bune cu care se prezintă astăzi la bilanț, îl ocupă în sistemul național de biblioteci. Și aceleași cuvinte calde, de laudă, apreciere și mulțumiri, au putut fi auzite și din partea unor invitați, printre care scriitorul Anghel Dumbrăveanu, secretarul Asociației scriitorilor din Timișoara, inginerul Mircea Domșa, cititor permanent al bibliotecii de peste 25 de ani, muncitorul Vasile Fonogea, membru în Consiliul de conducere al bibliotecii, elevul Daniel Romilă, reprezentant al micilor cititori, și cerce-

tătorul bibliofil Dan Smîntescu.

În cadrul festivității de debut a manifestării, recunoscînd în rezultatele bune obținute în activitatea de lectură publică de la Timișoara, ca și din alte părți ale țării, grija deosebită a partidului și statului nostru pentru dezvoltarea și perfecționarea continuă a activității bibliotecare ca parte integrantă a muncii de educație, a întregii activități de formare a omului nou, s-a dat citire **Telegramei adresate secretarului general al partidului tovarășul Nicolae Ceaușescu**, gest de înaltă recunoștință și angajament ferm de ridicare pe o treaptă superioară a calității muncii bibliotecare, cinstind în acest fel **Congresul al XII-lea al partidului**.

Prin conținut și amploare, sesiunea de comunicări și referate a constituit centrul de greutate al manifestărilor, atrăgînd, într-un veritabil atelier de lucru și de fructuoasă dezbateră, un mare număr de participanți, alți ca referenți, cit și ca invitați. Susținerea comunicărilor s-a desfășurat atît în plen, cît și pe secțiuni. Din cele 12 materiale de acest fel prevăzute a fi susținute în plen, în încheierea festivității de debut a manifestării au fost prezentate: „Direcții și preocupări în activitatea bibliotecilor publice în lumina documentelor Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român” (Ion Măruntelu, direcția Culturii de masă din C.C.E.S.) și „Contribuția bibliotecilor la mișcarea pentru stimularea creativității științifice și tehnice a maselor, în cadrul Festivalului național «Cîntarea României»” (Constantin Gilea și Liviu Moscovici, Biblioteca „Gh. Asachi” — Iași).

Susținerea, pe secțiuni, a comunicărilor s-a desfășurat pe durata după-amiezii primei zile a manifestărilor și a dimineții celei de-a doua, în săli diferite din localul Bibliotecii județene (secțiunile I și a II-a) și din Muzeul Banatului (secțiunea a III-a). În intervalul de timp dintre sesiunile festive în plen și începerea activității în secțiuni, vernisajul celor două expoziții amintite, organizate în incinta Bibliotecii județene, a constituit un moment de legătură firească în programul dens al manifestărilor, oferind prilejul cunoașterii pe viu a rezultatelor de muncă ale bibliotecii timișorene (expoziția „Biblioteca județeană Timiș la a 75-a aniversare”) și a unor preocupări deosebite ale instituției, prin cercul de bibliofilie al acesteia, pe linia dezvoltării intereselor și pasiunii pentru studiul cărții, pentru bibliofilie în general

(expoziția „Comori din bibliotecă timișorene”). Am reținut, din prezentarea făcută expoziției „Comori din bibliotecă timișorene” de către prof. univ. dr. Ion Iliescu, **președintele Cercului de bibliofilie: „Acțiunea de față propune o imagine sau un model posibil pentru cultura cea mare sedimentată în cărți și tipărituri cu semnificații profunde și diverse. În acest original spectacol al cărții, expoziția vine în întîmpinarea clarificării unei idei, și anume: ce este o carte de patrimoniu, cum devine o carte oarecare carte bibliofilă și cum, la rîndu-le, unele cărți bibliofile ar putea fi considerate cărți de patrimoniu, adică să explicitizeze prin fapte și exemple care cărți pot fi socotite atît de valoroase încît să cumuleze și calitatea de a fi cărți rare sau unice, frumoase sau bibliofile, vechi sau de semnificație națională”.**

Dintr-un număr total deosebit de mare — 122 — de comunicări înscrise în programul sesiunii, celor trei secțiuni le-au fost încredințate un număr de 110, din care, pentru încadrarea în timpul afectat reuniunii, au fost prezentate, în extenso ori cu unele rezumări, 74 de comunicări, celelalte fiind predate secretariatului sesiunii, în vederea publicării într-un volum ulterior consacrat jubileului timișorean. Tematica foarte variată a comunicărilor, potrivit preocupărilor de cercetare în domeniu, a putut fi structurată pe trei domenii largi: secțiunea I, „Istoria cărții, presei și a bibliotecilor. Cartea și biblioteca în tradiția culturală bănățeană”; secțiunea a II-a, „Probleme actuale de biblioteconomie și bibliografie. Sociologia lecturii”; secțiunea a III-a, „Bibliofilia și cartea de patrimoniu”. Atît comunicările cît și discuțiile suscitute — concise, la obiect, animată de dorința elucidării unor probleme — au fost în măsură să aducă în fața participanților o seamă de aspecte importante ale celor trei tematici majore, tot atîtea concluzii ale secțiilor, prezentate în încheierea sesiunii drept concluzii ale acesteia.

În secțiunea I — condusă de un prezidiu avînd ca președinte pe Gheorghe Bondoc, director adjunct al B.C.S. —, cele 25 de comunicări prezentate au constituit tot atîtea momente semnificative, de referință, din istoria cărții, tiparului, presei, bibliotecilor precum și a altor așezăminte culturale din Banat și din alte provincii ale patriei noastre, conținînd, în acest context, profilul unor proeminente personalități științifice și culturale,

scriitori, tipografi, bibliotecari, zia-riști, medici, dirijori de coruri care au însușit și condus cu pasiune și devotament numeroasele asociații și reuniuni culturale și biblioteci create în scopul cultivării conștiinței naționale. Datorită profunzimii cercetării, a probității științifice a autorilor lor, comunicările au înmagazinat un bogat și valoros volum de informații și concluzii peremptorii care se impun a fi cunoscute dincolo de cadrul sesiunii timișorene.

Deși aria tematică a fost caracterizată de amplitudine și diversitate, din numeroasele concluzii desprinse este cazul a fi subliniate următoarele: activitatea spirituală românească a fost nefrîntată de-a lungul veacurilor, în întregul spațiu etnogenetic carpațo-dunărean, caracterizîndu-se prin unitate în diversitatea ei, în ciuda vicisitudinilor istorice; spiritualitatea românească se încadrează în cultura europeană căreia îi aparține în mod organic; circulația permanentă a ideilor și a cărților în toate provinciile românești de pe ambele versante ale Carpaților au contribuit la menținerea mereu trează a conștiinței naționale, a unității de origine, de neam și de limbă, a continuității poporului nostru; activitatea desfășurată de numeroasele reuniuni și asociații literare și de lectură, formații corale și instrumentale ce iau ființă începînd cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea se caracterizează prin spirit militant, toate acestea constituindu-se ca citadele ale spiritualității românești în Transilvania, Crișana și Banat; în procesul îndelungat și deloc ușor al ridicării maselor spre lumină, un rol deosebit l-au avut numeroasele personalități ale căror nume sînt înscrise cu litere de aur în istoria culturii românești; în viața culturală a Banatului, ca și a întregii Transilvanii, un rol deosebit l-a avut ASTRA, care, sintetizînd aspirațiile comune ale românilor din provinciile subjugate imperiului austro-ungar, a practicat o largă paletă de mijloace și forme în care biblioteca și cartea au jucat un rol preponderent; constituirea la Timișoara a Partidului Național independent și a Partidului socialist a contribuit după anii 1870—1880 la revitalizarea mișcării spirituale românești; în formarea conștiinței de clasă, a păstrării și apărării unității naționale, a luptei împotriva șovinismului de toate nuanțele, a cimentării frăției dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, un rol deosebit l-au avut cărțile și presa socialistă, iar după anul 1931

Partidul Comunist Român, sindicatele și alte organizații legale sau ilegale aflate sub conducerea sau incidența lui, activitatea organizatorică și publicistică pe care a desfășurat-o; în perioada interbelică, presa și cartea, ca și un însemnat număr de personalități române și din rîndul naționalităților conlocuitoare au militat pentru conciliere, pentru respect reciproc pe plan cultural și civic, pentru o conlucrare deschisă, sinceră și prietenească; condițiile create în România de către socialism și mai ales de către perioada fertilă și dinamică ce a urmat Congresului al IX-lea al P.C.R. au determinat o puternică dezvoltare a rețelei de biblioteci, a activității editoriale și publicistice, a cercetărilor în toate domeniile de activitate, inclusiv în cel al biblioteconomiei.

Lucrările prezentate în cadrul secțiunii a II-a — președinte: Ion Mărunțelu, instructor, Direcția culturii de masă din C.C.E.S. —, au evidențiat cu precădere sarcinile bibliotecilor în lumina indicațiilor Programului ideologic al partidului și ale documentelor pentru Congresul al XII-lea al P.C.R., sintetizînd experiența bogată acumulată de diverse biblioteci ale așezămintelor culturale, școlare, universitare, ale sindicatelor și specializate din Timișoara, București, Iași, Bacău, Brașov, Cluj-Napoca, Reșița ș.a. Abordînd probleme de sociologie a cărții, de funcționalitate a bibliotecilor, a secțiilor specializate, a cataloagelor și altor instrumente de informare, comunicările prezentate, în număr de 27, au generat discuții ale căror concluzii s-au referit la necesitatea îmbunătățirii sistemului de organizare și funcționare a unor categorii de biblioteci, a adoptării unor metodologii moderne de indexare a informațiilor și a unor metodologii de lucru pe categorii socio-profesionale și de vîrstă. De asemenea, a reiesit necesitatea respectării legislației bibliotecilor și a STAS-urilor în vigoare, conlucrarea mai strînsă între biblioteci din rețele diferite și colaborarea acestora cu toți factorii educaționali, îmbunătățirea metodelor și tehnicilor de asimilare a informațiilor de către cititor; necesitatea folosirii mijloacelor de propagandă a cărții și a bibliotecii pentru extinderea ariei de cuprindere a publicului potențial, ca și necesitatea constituirii unor consilii științifice pentru perfecționarea activității bibliotecare.

În secțiunea a III-a — președinte: prof. univ. dr. Ion Iliescu (Timișoara) —, cele 19 comunicări

susținute au relevat preocupări și cercetări foarte diferite ca orizont, unele cu referiri asupra unor informații privitoare la Timișoara și timișorenii din diferite timpuri (orașul Timișoara sau județul), la Banat, altele aducînd aspecte, mai generale, privind bibliofilia și circulația cărții, care au reflectat — drept contribuții — unitatea de neam și limbă, continuitatea, năzuințele și lupta pentru progres a păturilor și claselor oprimate, unitatea culturală românească dintre Banat și celelalte provincii istorice ale României. Unele comunicări s-au preocupat de aspecte teoretice ale bibliofiliilor, ale cărții sau de probleme de stringentă actualitate privitoare la evidența, valorificarea și evaluarea cărții. În fine, au fost evocați bibliologi și bibliofili, aportul lor la aceste discipline și noi definiții de termenii sau legăturile dintre iubirea de carte, bibliofilia și cercetare. Ca o concluzie s-a desprins cerința ca biblioteca, principala valorificatoare de publicații din patrimoniul cultural național, să-și aducă o și mai pregnantă contribuție la desfășurarea cercetărilor în diferite domenii și, bineînțeles, în propriul domeniu, cel al bibliologiei.

Dacă concluziile, bogate în semnificații, ale secțiilor au fost înfățișate în ședința în plen de închidere a manifestării, aceasta a mai cuprins încă două puncte distincte: prezentarea a trei comunicări din programul celor prevăzute pentru susținerea în plen (precedînd

concluziile) și constituirea Filialei județene Timiș a Asociației bibliotecarilor. În prezența președintelui Comitetului județean de cultură și educație socialistă, Augusta Anca, a invitaților la manifestările consacrate aniversării a 75 de ani de la înființarea Bibliotecii județene Timiș, adunarea a dat curs cererii unui număr de 202 bibliotecari din județul Timiș de a face parte din Asociația bibliotecarilor și de a se constitui în filială județeană a acesteia. Cu acest prilej, a fost ales un consiliu de conducere al filialei, format din 19 membri, reprezentînd toate categoriile de biblioteci de pe teritoriul județului. Pentru conducerea operativă a filialei, a fost ales un birou permanent al consiliului, format din 7 persoane, între care: președinte — Ion Ghișe, director al Bibliotecii Institutului politehnic din Timișoara; vicepreședinți — Maria Deleanu, director al Bibliotecii Bazei documentare a Filialei Academiei R.S. România, și Mihai Ianculescu, director al Bibliotecii județene Timiș; secretar — Elena Belu, președinte al C.O.M. din Biblioteca județeană Timiș.

Ajunsă la final cu rezultate dintre cele mai fructuoase, suita de manifestări dedicate aniversării Bibliotecii județene Timiș a marcat o frumoasă reușită a muncii plină de abnegație a bibliotecarilor, o acțiune demnă de închinarea sub semnul căreia s-a desfășurat: Congresul al XII-lea al partidului.

George SEBASTIAN

Ședința de deschidere a manifestării. Aspect din sală.

Două manifestări editoriale de tradiție

A douăsprezecea ediție a „Decadei cărții românești” (1—10 octombrie) s-a desfășurat sub semnul marelui eveniment politic al țării, Congresul al XII-lea al partidului. Manifestările organizate au reflectat realizările sectorului editorial, stimulând, în același timp, activitatea de popularizare și răspândire a cărții social-politice, științifice, tehnice, beletristice și de artă în limba română și în limbile naționalităților conlocuitoare.

În librării, biblioteci, întreprinderi, instituții, școli, facultăți au avut loc peste 150 de întâlniri cu autori de cărți, cu editori, simpozioane, dezbateri, mese rotunde. Iubitorii cărții au avut prilejul să vizioneze expoziții de cărți organizate în librării și biblioteci, la locurile de muncă. Într-o serie de județe — Botoșani, Brașov, Constanța, Iași, Gorj, Maramureș, Satu-Mare, Sibiu — au funcționat saloane ale cărții cu ample expoziții și un bogat program de manifestări.

Cu prilejul „Decadei cărții românești” au fost lansate o serie de noi apariții editoriale. Menționăm câteva: primul volum al seriei **Din gândirea economică a președintelui României, Nicolae Ceaușescu, Politica externă a României de Ion Enescu, Alianțe politice ale P.C.R. de Mihai Fătu, Cooperarea economică a R.S.R. de Al. Albu, Studii de istorie a economiei și gândirii economice românești, Amintiri despre G. Călinescu, Învățătură pentru delfin de Mircea Horia Simionescu, Poeme de Anghel Dumbrăveanu, Zigurat de Corneliu Sturzu, Scrieri de Dimitrie Ralet, Arta evocării la Sadoveanu de Gh. Tohăneanu, Dicționar al eroilor de Florian Tucă.** La București au avut loc zile ale editurilor Academiei, Militară, Cartea Românească, Științifică și enciclopedică, Tehnică, „Ion Creangă”, întâlniri cu cititorii în întreprinderi, instituții, școli.

„Decada cărții social-politice, științifice și tehnice” (1—10 noiembrie) a prilejuit iubitorilor cărții întâlniri cu o serie de autori și redactori de diverse specialități în cadrul unor lansări de noi apariții editoriale, dezbateri, simpozioane, mese rotunde, acțiuni organizate în întreprinderi, unități agricole, cluburi, cămine muncitorești, librării și biblioteci.

Acțiunile au contribuit la intensificarea activității de propagandă și de difuzare a cărții social-politice,

științifice și tehnice, la atragerea la lectură a oamenilor muncii de diverse profesii, prilejuind, totodată, un bilanț al editării literaturii din aceste domenii și o prezentare a viitoarelor apariții editoriale. Câteva din cele mai interesante manifestări: lansarea volumelor **Sub semnul solidarității româno-libiene, româno-gaboneze, româno-angoleze, româno-zambiene, româno-mozambicane** (Editura politică), **Trăind miracolul de fiecare zi** de Victor Birlădeanu (Editura Albatros), prezentarea, la Întreprinderea „23 August”, a volumului **Cum ne comportăm**, lansarea, la Întreprinderea „Aurora”, a lucrării **Calculul în țesături** (Editura tehnică), prezentarea, la Institutul politehnic, a volumului **Sinteza și structura sistemelor** de V. Ionescu (Editura Academiei).

Radu LEVÂRDĂ

Salonul gorjan al cărții

Decada cărții românești a fost marcată în acest an în județul Gorj de organizarea în premieră a unui salon al cărții. Organizatori: Comitetul județean de cultură și educație socialistă, Biblioteca județeană, Comitetul județean al sindicatelor, Comitetul județean al U.T.C. și Centrul de librării județean. La prima sa ediție, salonul gorjan, găzduit de Casa de cultură a sindicatelor din Tîrgu-Jiu, a fost conceput nu doar ca un amplu panoramic editorial (s-a optat pentru organizarea tematică a producției de carte), ci ca un complex program de propagandă a cărții desfășurat la sediul așezămintelor de cultură ca și la locurile de muncă, în Tîrgu-Jiu ca și în alte centre muncitorești din județ.

Pe durata decadei, fiecare zi a fost consacrată unei edituri (Editura politică, editurile „Albatros”, „Scrisul românesc”, „Ion Creangă”, „Cartea Românească”, Editura tehnică, Editura medicală, Editura științifică și enciclopedică, o ultimă zi fiind consacrată scriitorilor gorjeni. Lansări de cărți, prezentări tematiche, dezbateri, montaje literar-muzicale, consfătuiri cu cititorii — iată tot atâtea modalități de propagandă abordate pentru a favoriza pătrunderea cărții în opinia cititorilor, stimularea lecturii publice.

Un loc de seamă în programul salonului, la al cărui vernisaj au luat cuvîntul Elena Harsiad, secretar al Comitetului județean de partid, și președintele Comitetului de cultură și educație socialistă al județului Gorj, Ion Mocioi, l-a ocupat prezentarea operei secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu — tema: „Opera tovarășului Nicolae Ceaușescu în România și în lume, solie de pace și colaborare” — lansarea primului volum al seriei „Din gândirea economică a președintelui României”, dezbaterile prilejuite de apropierea Congresului al XII-lea al partidului — prezentarea temei „Dialog spre noi orizonturi ale construcției socialiste. Congresul al XII-lea obiectiv politic de importanță majoră”.

Salonul gorjan al cărții s-a desfășurat în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, fiind închinat Congresului al XII-lea al P.C.R. și sărbătoririi a 2050 de ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent.

I.T.

Salon al cărții la Iași

La a șaptea ediție, Salonul ieșean al cărții (octombrie 1979) și-a marcat prezența în viața culturală a municipiului prin manifestări de prestigiu. Organizatorii — Comitetul județean de cultură și educație socialistă, Centrul de librării și Biblioteca județeană „Gh. Asachi” — au oferit iubitorilor cărții prilejul de a se întâlni cu editori și scriitori (în cadrul zilelor Editurii politice și ale editurilor „Minerva”, Academiei, „Dacia”, „Junimea”), de a asista la lansarea unor noutăți editoriale, de a participa la câteva acțiuni dintre care s-au remarcat revista literară „Scriitorii omagiază patria și partidul”, microspectacolul „Ver și muzică”, recitalul de poezie pentru copii „Partidului — inima și gândul”, dezbaterile „Valențe educative ale prozei românești contemporane”, să răsfoiască lucrările incluse în expozițiile de carte: „Partidul Comunist Român — istorie și contemporaneitate”, „Cercetare, cunoaștere — progres științific și tehnic”. Momentul important al acestei manifestări l-a constituit lansarea lucrării „Conducerea unitară a economiei” din cadrul noii serii „Din gândirea economică a președintelui României, NICOLAE CEAUȘESCU”.

A. M.

La Biblioteca Academiei: Sesiune de comunicări

După cum sublinia și directorul instituției organizatoare, prof. Jean Livescu, în cuvîntul de deschidere, sesiunea s-a înscris în procesul de continuă perfecționare a domeniului biblioteconomic, avîndu-se în vedere răspunderea ce revine bibliotecilor în conservarea și punerea în valoare a bunurilor patrimoniale încredințate lor. Desfășurată sub semnul marelui eveniment politic al țării — Congresul al XII-lea al partidului —, manifestarea a prilejuit un fructuos schimb de idei.

Participanții, lucrători ai Bibliotecii Academiei, ai bibliotecilor filialelor Academiei din Cluj-Napoca și Iași, ai Bibliotecii bazei din Tîrgu-Mureș a Bibliotecii Academiei, ai Bibliotecii centrale pedagogice și ai bibliotecilor centrale universitare din București, Cluj-Napoca și Iași, au avut posibilitatea să participe la lucrări în cadrul celor două secții. Prima, condusă de prof. Jean Livescu, s-a ocupat de problemele perfecționării activității biblioteconomice și bibliografice, a doua, condusă de dr. Gabriel Strempeț, de cele referitoare la valorificarea fondurilor de imprimate, la istoricul instituțiilor biblioteconomice, la valorificarea fondurilor de manuscrise și arhive, la valorificarea colecțiilor speciale.

Au fost dezbătute probleme de informatică documentară și auto-

matizare, făcîndu-se propuneri de o reală valoare în direcția optimizării muncii bibliografice. Au fost relevate, de asemenea, o serie de aspecte noi, moderne în cercetarea istoriei cărții, a tiparului și presei românești, făcîndu-se propuneri de creare a unor instrumente de lucru adecvate. Au fost comunicate și informații inedite privind istoria țării noastre descoperite în piese rarissime din colecțiile Bibliotecii Academiei.

Livia BACĂRU

Din agenda activității Bibliotecii Casei de cultură a sindicatelor din Sibiu.

In prima jumătate a anului, au fost organizate 76 de acțiuni de propagandă a cărții de mai mare amploare, iar cei 1472 de cititori au împrumutat 12 994 de volume în limbile română, germană și maghiară. O preocupare constantă: atragerea tinerilor cititori spre activitățile de microgrup din cadrul casei de cultură și al bibliotecii. Una dintre ultimele concretizări ale preferințelor cititorilor: cenaclul științifico-fantastic „Kantasciense”. În foaie grafic, aspect de la Punctul de informare și documentare O.N.U.

„Biblioteca - factor dinamic în opera de formare multilaterală a oamenilor muncii“

Biblioteca județeană Botoșani, la a 75-a aniversare așa, și-a sărbătorit ziua, în spiritul noilor tradiții ale țării noastre, prin muncă. Astfel, în zilele de 9-10 noiembrie, la Botșani, s-au desfășurat lucrările unui simpozion interjudețean cu tema „Bibliotecile — factor dinamic în opera de formare multilaterală a oamenilor muncii“, închinat celui de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Au participat reprezentanți ai bibliotecilor din județele apropiate — Bistrița-Năsăud, Suceava, Iași (lucrători din bibliotecile județene, orașenești, comunale și școlare), precum și reprezentanți ai Bibliotecii centrale de stat și ai presei de specialitate.

Prin tematica sa, vizînd integrarea bibliotecilor în Festivalul național „Cîntarea României“, contribuția bibliotecii la educația tehnico-profesională a publicului cititor, aspecte ale activității de informare și de propagandă a cărții, locul bibliotecii comunale în ansamblul activității cultural-educative, educația deprinderilor de lectură în rîndurile copiilor și tineretului etc., simpozionul s-a înscris de fapt ca un util schimb de experiență. Caracterul de schimb de experiență al reuniunii a fost accen-

**Actualitatea
in biblioteci**

tuat de vizitele aplicate. În diferite sectoare de activitate ale bibliotecii, de participarea la o ședință a salonului literar-artistic „Amfizion”, de vizitarea bibliotecii comunale din Sulița, care, prin organizare și indicii de calitate ai activității, întruniți prin strădania bibliotecarului comunal, Ileana Țurcanu (educatoare prin îndeletnicire stabilă), poate fi considerată o „bibliotecă model”.

Bogat în repere profesionale, programul manifestării a lăsat sentimentul tonic al permanentei aspirații spre mai bine. Astfel, biblioteca-gază, biblioteca aniversată, departe de a se considera ajunsă la „apogeul” activității sale, se constituie într-un adevărat șantier în care se clădește și se reclădește „edificiul” instituției chemată să răspundă astăzi atât de complex sarcinilor educației comuniste.

I.T.

Zilele Bibliotecii municipale „Mihail Sadoveanu”

Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu”, prezență prestigioasă în viața spirituală a Capitalei, a oferit publicului cititor, la începutul lunii noiembrie, o suită de manifestări cultural-educative de un interes deosebit, dedicate marelui scriitor al cărui nume stă scris pe firma instituției. Între acestea: o expoziție de carte „Permanența creației sadoveniene”, prefațată de directorul bibliotecii, Alexandru Hoajă; o întâlnire, în cadrul Secției pentru copii, a micilor cititori cu scriitorul Alexandru Mitru, pe tema „Sadoveanu și scriitorii contemporani”; conferința „Mihail Sadoveanu și egiptul tradiției”, susținută, la Liceul industrial de construcții nr. 21, de către Marcel Duță, cercetător științific la Institutul de istorie și teorie literară „George Călinescu”, în organizarea secției de tineret; simpozionul „Specificul național și universal al operei lui Mihail Sadoveanu”, cu participarea lui Edgar Papu, Pompiliu Marcea și Emil Manu; decernarea trofeului Micului cititor autorilor și ilustratorilor de cărți pentru copii, la Sala Dalles, în organizarea Secției pentru copii

La Biblioteca municipală Gheorghe Gheorghiu-Dej, copiii beneficiază de servicii multiple: împrumut de cărți, lectura pe loc și audii individuale (și colective) de discuri.

și, tot sub egida acesteia, spectacolul Teatrului de păpuși cu dramatizarea „La sfat cu Sora soarelui”, după Dumbrava minunată de Mihail Sadoveanu, și Simpozionul cu tema „Peisajul și istoria română în opera lui Mihail Sadoveanu”, cu participarea lui Dumitru Almaș, Alexandru Paleologu și Ion Larian Postolache.

Schimb de experiență interbibliotecar

În cadrul „Decadei cărții românești”, un grup de bibliotecari din județul Botoșani (lucrători ai Bibliotecii județene, ai bibliotecilor orașenești, precum și 15 bibliotecari comunali) au întreprins o vizită în județul Bistrița-Năsăud. Scopul: un schimb de experiență cu colegii din acest județ, concretizat în vizite la Biblioteca județeană din Bistrița, la Biblioteca orașească Beclean, la Biblioteca comunală Șintereag, precum și discuții profesionale pe teme de interes comun. Programul a fost completat de vizitarea caselor memoriale George Coșbuc și Liviu Rebreanu.

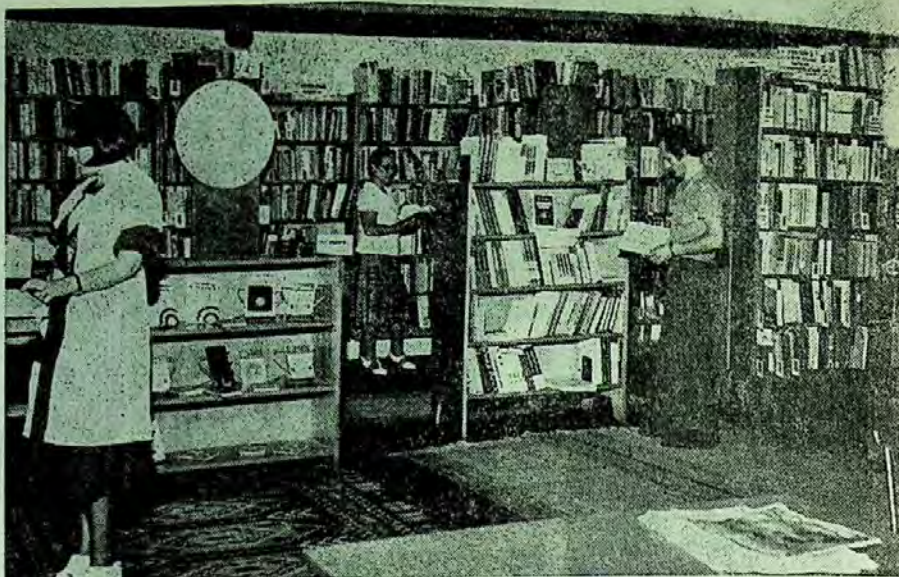
Acest schimb de experiență se înscrie în suita unor manifestări similare, nu cu mult timp în urmă bibliotecarii botoșăneni fiind oaspeții județului Suceava.

Largi acțiuni de propagandă a cărții

● Desfășurat în toate comunele și orașele județului Arad, concursul gen „cine știe răspunde” „Să cunoaștem documentele Congresului al XII-lea al partidului a reunit un număr apreciabil de participanți. El a demonstrat interesul larg și competent al oamenilor muncii din diverse sectoare de activitate pentru cunoașterea politicii partidului nostru, pentru însușirea ei creatoare. Acestei acțiuni i s-au alăturat cele din cadrul decadelor cărții social-politice și tehnico-științifice. În cadrul bibliotecilor au fost susținute, pe baza unor materiale întocmite de către Biblioteca județeană Arad, montaje literare ce au oferit cititorilor posibilitatea audierii unor lucrări literare închinată patriei și partidului.

● Biblioteca județeană Mureș a realizat textele a două montaje literare — „Poem la marea sărbătoare” (în limba română) și „Către tine zboară cântecul de slavă” (în limba maghiară) — ce au fost primite cu interes de către publicul cititor. Secția de copii a aceleiași biblioteci a găzduit primirea festivă în cadrul organizației „Șoimilor patriei” a noi membri, prilej cu care a fost prezentat montajul „Poem la marea sărbătoare”.

M. A.

Pregătirea profesională a bibliotecarilor

Instruire în județul Iași

Desfășurată în prima decadă a lunii octombrie, instruirea bibliotecarilor comunali a urmărit clarificarea sarcinilor, formelor și metodelor de propagandă a cărții pentru realizarea unei noi calități a actului de lectură publică. Au fost dezbătute probleme legate de sarcinile bibliotecilor comunale în direcția popularizării documentelor Congresului al XII-lea al partidului, de formele și metodele de atragere a populației rurale la bibliotecă, de integrarea activității bibliotecii în acțiunea comună a universității cultural-științifice și învățământului agrozootehnic de masă. Participanții la instruire au făcut un interesant schimb de opinii privind valențele educative ale literaturii române contemporane și sarcinile bibliotecilor — discuție condusă de Daniel Dimitriu, de la revista „Convorbiri literare” —, s-au întâlnit cu membrii cenaclului literar-artistic „Gheorghe Asachi” și cu scriitorul Aurel Leon și au vizitat „Salonul ieșean al cărții”.

C. V.

Schimb de experiență la Biblioteca comunală Fărcașele, județul Olt

Buna organizare și tematica — contribuția bibliotecii comunale la formarea concepției materialist dialectice și științifice a oamenilor muncii de la sate — au asigurat eficiența acestei acțiuni la care au participat bibliotecarii din comunele Gostavățu, Stoenești, Dobrosloveni, Drăghiceni și, bineînțeles,

Secția tehnică a Bibliotecii județene Mureș, 20.000 de volume din domeniile tehnic și agrotehnic, economiei industriale și agrare, științelor naturii, colecții de standarde, lucrări de referință. În jur de 2.500 de cititori. Muncitori și tehnicieni, cadre cu pregătire superioară, elevi și studenți, români și maghiari, toți animați de aceeași dorință: perfecționarea profesională. Accesul la fondul de carte este facilitat nu numai prin existența cataloagelor — pe materii, alfabetic și pe colecții —, dar și prin difuzarea „Buletinului de cărți noi” în întreprinderi și instituții, în școlile cu profil tehnic și în rândurile cititorilor individuali. Biblioteca dispune, de asemenea, de un catalog pe profesii al cititorilor și editează un „Catalog colectiv al cărților științifice și tehnice străine apărute între 1970 și 1977 existente în bibliotecile din județul Mureș”.

de la biblioteca gazdă, învățătoarea Maria Rădulescu. Ideea de bază: necesitatea integrării bibliotecii în ansamblul muncii culturale și a unei permanente colaborări cu celelalte instituții de cultură și educație din teritoriul comunei. Ea a fost susținută prin câteva acțiuni dintre care o menționăm pe aceea organizată în colaborare cu comisia de răspundere a cunoștințelor științifice și universitatea populară: „Cooperatorii întreabă — cartea și specialiștii răspund”.

C. NEAGOE

„Oameni din Bihor”

Organizată de către Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Bihor și Biblioteca județeană Bihor, în zilele de 15-16 noiembrie a.c., sesiunea de comunicări „Oameni din Bihor”, aflată la a treia ediție, a oferit noi date despre momente, instituții și personalități ce au marcat și marchează melegurile bihorene. Conturând cadrul generos pe care prezentul îl oferă oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități conlocuitoare pentru deplina desfășurare a potențelor lor spirituale, președintele comitetului județean de cultură și educație socialistă, Ioan Chira, a subliniat atmosfera de intensă emulație creatoare generată de marele eveniment al țării: Congresul al XII-lea al partidului. Menționăm câteva comunicări: Oamenii muncii din județul Bihor și creativitatea tehnico-științifică (Iosif Maștei), Aspecte din județul Bihor privind dezvoltarea învățământului în limbile naționalităților conlocuitoare, expresie a politicii științifice a partidului și statului de rezolvare a problemei naționale (Szikszay Tiberiu), Coordonații ale relațiilor româno-maghiare interbelice și contribuția orădene la dezvoltarea lor (Alexandru Porțeanu), Cărturarul Ioan Corneli. Un apel pentru tipărirea de cărți a lui Samuil Vulcan (Ioan Chindriș), Bihorul editorial. 1948 — 1978 (Constantin Mălinaș).

A. M.

O nouă secție de educație estetică

În structura organizatârico-funcțională a Bibliotecii județene Botoșani și-a dobândit recent locul o nouă secție, destinată educației estetice. În componența colecțiilor: cca 1300 de discuri, cca 200 seturi de diapozitive și diafilme, partituri, albume de artă, lucrări de referință în domeniile artei și lucrări de educație estetică. Pentru valorificarea acestor colecții, secția dispune de aparatura necesară: 3 picupuri, cu 5 perechi de căști, 2 magnetofoane, 2 aspectomate, un epidiascop, un retroproiector precum și un televizor. Menționăm și existența unei rețele de radioficare în toată biblioteca.

În virtutea funcției educative pe care și-o asumă, secția își dinamizează colecțiile printr-o seamă de activități ciclice: cenaclul „Prietenii muzicii“, patronat de Filarmonica locală; audiții muzicale colective, manifestări complexe pentru cei mici, implicând discul și diapozitivul sau diafilmul; precum și, în curs de definire a profilului, un curs de istorie a artei.

Doi bibliotecari-poeți, laureați ai Festivalului național „Cîntarea României“

Gellu Dorian (n. 13 oct. 1953, Botoșani) lucrează la Biblioteca județeană Botoșani, preocupat mai ales de problemele activității de informare. În orele libere este poet. Debut timpuriu (1972) în paginile României literare. Colaborări la „România literară“, „Luceafărul“, „Cronica“, „Familia“, „Ateneu“, „Steaua“, „Tribuna“, „Orizont“, „Clopotel“ ș.a., precum și, sporadic, la Radio Iași, Radio București, Televiziune. Recunoașterea sa poetică s-a manifestat atât în aprecierile criticii și ale unor scriitori consacrați (Mircea Martin, Șt. Aug. Doinaș ș.a.), cât și într-o seamă de distincții: Premiul „Lupta pentru pace“, la Festivalul național de poezie „Nicolae Labiș“ — Suceava (1975); Premiul II la Concursul de poezie organizat, în 1975, de C.J.C.E.S. Botoșani; Premiul revistei „Ateneu“ la Festivalul național de poezie „Nicolae Labiș“, Suceava (1977) și Premiul II la același festival, în 1978. Premiul I la „Her-

cules '78“ și premiul revistei „Orizont“ la Concursul național de poezie „Hercules '78 și, în fine, Premiul II pentru creație literară — poezie, la ediția a II-a Festivalul național „Cîntarea României“, pentru ciclul „Linia neli-niștii“ (Botoșani, C.C.J.E.S., 1979).

Victor Teișanu (n. 15 sept. 1950, la Darabani, jud. Botoșani) conduce Biblioteca orășenească din Darabani. Absolvent al Facultății de filologie (Universitatea „A.I. Cuza“ — Iași), el se vedește un slujitor al cărții pe multiple planuri: bibliotecar și propagator al cărții; animator literar, în calitatea sa de conducător al cenaclului literar-artistic „Nicolae Labiș“ din Darabani (deținător al diplomei speciale a Festivalului național „Cîntarea României“, ediția a 2-a) și poet. Ca poet s-a afirmat în paginile revistelor „Cronica“, „România literară“, „Steaua“, „Argeș“. La prima ediție a Festivalului național „Cîntarea României“ a fost distins cu premiul al III-lea. Cea de a doua ediție i-a adus o nouă distincție — premiul al II-lea, pentru placheta „Viața într-o frunză“ (Botoșani, C.J.C.E.S., 1979).

Bodnâr Susana, bibliotecară la Liceul industrial „Dragoș Vodă“ din Sighetu-Marmației, și-a făcut din elevii școlii nu numai cititori, dar și colaboratori. Iată-o înconjurată de grupul de eleve care o ajută la recondiționarea cărților într-o pauză de odihnă binemeritată.

Biblioteca publică și cercetarea locală

În 1968, la noua împărțire administrativ-teritorială a țării, când Festivalul național „Cântarea României”, cu ampla lui mișcare în domeniul creației și cercetării, nu fusese încă inițiat, când nu exista încă un document de valoare a recentului Program-directivă de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic, care jalonează direcțiile cercetării pe viitoarele două decenii, în Biblioteca „Astra” din Sibiu, ca și în toate bibliotecile județene devenite prin noua lor funcție principalele centre de informare și documentare ale teritoriului, se puneau acut problema stabilirii mijloacelor, a căilor și metodelor prin care bibliotecile pot și trebuie să participe la sprijinirea și impulsivarea cercetării locale, a posibilităților lor de a veni în întâmpinarea viitoarelor cereri de documentare ale cercetătorilor, a stabilirii domeniilor spre care se vor orienta acestea — ținând seama atât de dezvoltarea socială, economică, culturală și istorică anterioară a teritoriului, cât și de perspectivele de viitor. Tot atât de imperios necesar era să se stabilească și să se strângă „zestre” de documente și de informații pe care o deținem, ca lucrare prioritară în activitatea pe care urma să o desfășurăm în această direcție.

Sibiul — ca și o serie de alte localități de pe cuprinsul județului, seculare centre de cultură — prin evenimentele de care este legat sau care au avut loc aici (tipărirea primei cărți în limba română la 1544, bătălia de la Șelimbăr, care a deschis lui Mihai Viteazul porțile Transilvaniei pentru prima Unire a Țărilor Române la 1600, revoluția de la 1848, Memorandumul, primul sediu al Consiliului Dirigent etc.), prin personalitățile care s-au născut, au trăit sau au activat aici (Nicolaie Olahus, Filip Moldovanu, Topeltnus, A. Șaguna, Gh. Lazăr, Gh. Barițiu, O. Goga și alții alții), prin instituțiile sale de prestigiu (Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român — Astra, Muzeul și Biblioteca Brukenthal, Societatea și Muzeul de științe naturale, sediile episcopilor ortodoxă și luterană etc.), este implicat nu numai în istoria Transilvaniei, ci în însăși istoria și cultura noastră națională. El se definește, în acest context, ca un centru

spre care și dinspre care s-au ținut nenumărate fire ale unor multiple și diverse relații cu toate unghiurile pământului românesc. Se puneau așadar problema de a servi cercetarea în toate aceste direcții pe care le impunea dezvoltarea multiseculară a județului. Și se puneau problema ca — după constituirea și organizarea bibliografiei locale, adevărat tezaur de date privitoare la toate aceste domenii¹ — să ne gândim la diseminarea informațiilor înmagazinate, venind astfel în sprijinul cercetării atât pe plan local cât și pe plan mai larg.

Una din metodele folosite în acest scop a fost trimiteră — în cadrul schimbului de publicații — a tuturor lucrărilor elaborate și tipărite în cadrul compartimentului de cercetare și informare bibliografică al bibliotecii (bibliografii de înregistrare, cataloage de colecții, indici de publicații periodice etc.)² tuturor bibliotecilor universitare și documentare, bibliotecilor județene și municipale, ca și, personal, unor cercetători, în așa fel încât să apropiem informația științifică de cei care au nevoie de ea.

Organizarea unor sesiuni de comunicări științifice pe plan local sau inter-județean, participarea la reuniunile științifice organizate de alte biblioteci sau instituții din diferitele centre culturale ale țării (București, Iași, Galați, Arad, Tîrgoviște, Bacău, Rîmnicu-Vilcea, Timișoara etc.) și prezentarea în cadrul acestora a unor comunicări strîns legate de informațiile, pe cât se poate inedite, privind colecțiile noastre și eventualele legături cu instituțiile organizatoare sau cu teritoriul pe care își desfășoară activitatea — comunicări care, în majoritatea cazurilor, au fost publicate în volumele prilejuate de aceste sesiuni —, a fost o altă formă de răspundere a informației și de sprijinire a cercetării. Să mai adăugăm că, în aceste ocazii sau cu alte prilejuri, bibliotecilor respective le-au fost oferite nu numai comunicările elaborate, ci și fotocopiile sau xerografiile după documentele în

cauză, spre a fi incluse în fondurile documentare ale acestora (Galați, Bacău, Arad, Rîmnicu-Vilcea etc.).

Publicarea unor studii sau articole în presa de specialitate — de exemplu: Unitatea provinciilor românești oglindită în documentele și colecțiile Bibliotecii „Astra”, Contribuții la „Eminesciana”, O scrisoare a lui Alecu Golescu către Avram Iancu, Un manuscris ocean necunoscut ș.a. — a servit aceluiași scop.

Nici expozițiile, folosind piese rare, documente și manuscrise originale, nu au fost omise în acțiunea de răspundere a informației (de pildă, expoziția cea intitulată „Documente din istoria și cultura Transilvaniei”).

Un loc de primă importanță l-au avut și cererile directe adresate compartimentului de cercetare și informare bibliografică al bibliotecii noastre. Și acestea nu numai din Sibiu (cca 200 anual), ci și din cele mai diferite localități ale țării. Numai în ultimii doi ani (1978 și 1979) am înregistrat 63 de asemenea solicitări din 31 de localități din țară, pe primele locuri, ca număr de solicitări, situându-se Bucureștiul, Deva, Cluj-Napoca, Timișoara și Aradul.

O dovadă a eficienței muncii noastre de sprijinire a cercetării, totodată prilej de satisfacție, ne-o dă citarea, fie a lucrărilor elaborate de noi, fie a publicațiilor sau documentelor pe care le-am semnalat, în diverse studii apărute în periodice sau în volume semnate de cercetătorii care au apelat la noi, la lucrările sau la colecțiile noastre, într-una sau alta din probleme abordate (M. Moraru și C. Velculescu în „Bibliografia analitică a cărților populare laice”, P. Lucaciu, V. Puică, M. Neagu în „Capitalul lui Karl Marx în România”, I. Massoff în „Teatrul românesc” vol. III și IV, în antologia „Povestitori ardeleni” prefațată de Mircea Popa, în biobibliografia „Ion Agârbiceanu” apărută sub semnătura lui D. Vatamaniuc, în „Dicționarul de pseudonime” al lui M. Straje, în „Istoria bibliografiei românești” a lui Barbu Theodorescu etc. etc.).

Trebuie spus aici că la cunoașterea publicațiilor noastre de către cercetă-

¹ Despre modul de constituire și organizare a bibliografiei locale ne-am referit în articolul „În centrul activității — cercetarea și informarea bibliografică”, publicat în *Biblioteca. Buletin trimestrial de biblioteconomie*, nr. 4, 1976, p. 20—22.

² În perioada 1969—1979 au fost elaborate și tipărite 33 de lucrări de acest fel.

INDICE DE MATERII al buletinului „BIBLIOTECA” pe anul 1979

Indicele înregistrează, grupate pe materii, materialele — articole, studii, analize, note, recenzii, semnalări bibliografice — publicate în numerele 1 (februarie), 2 (mai), 3 (septembrie) și 4 (decembrie) din anul 1979 ale buletinului de biblioteconomie **BIBLIOTECA**, supliment trimestrial al revistei „Îndrumătorul cultural”.

Fiecare articol este înregistrat, potrivit subiectului principal, la o singură rubrică de materie. Cînd un articol tratează în secundar și alte subiecte, se fac trimiteri de la rubricile subiectelor respective la numărul curent de înregistrare a articolului.

Numerele unite prin două puncte reprezintă: primul — numărul revistei, al doilea și al treilea — paginile între care se găsește articolul.

În interiorul rubricilor, articolele sînt aranjate în ordinea paginilor la care au apărut. Recenziile și semnalările bibliografice sînt înregistrate, în cadrul rubricii **LUCRĂRI DE SPECIALITATE**, în ordinea alfabetică a numelor autorilor sau a titlurilor. La rubricile: **BIBLIOTECI ALE SINDICATELOR**, ... **COMUNALE**, ... **MUNICI-PALE ȘI ORĂȘENEȘTI**, ... **SPECIALIZATE**, au fost incluse numai articolele cu caracter monografic, celelalte articole, referitoare la unele aspecte din activitatea acestor biblioteci, au fost incluse la rubricile subiectelor respective.

ACCES LIBER LA RAFT

Vezi: 12

ACHIZIȚII

Vezi: Completarea colecțiilor.

Achiziții

ACTIVITATE METODICĂ

Vezi: Conducerea și îndrumarea activității bibliotecare. Muncă metodică

ANIVERSĂRI

Biblioteca județeană Timiș la a 75-a aniversare (George Sebastian). 4:14—16. (Sub semnul Congresului al XII-lea al partidului).

Vezi și: 133

ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

2. Anul Internațional al Copilului (I.T.). 1:18.

3. Sub semnul Anului Internațional al Copilului. 1:20.

4. Pe agenda bibliotecilor publice. 2:23. (A.I.C.).

5. Pe agenda bibliotecilor publice. 3:35—36. (Cronica A.I.C.).

6. Cronica A.I.C. 4:30.

7. Program permanent al bibliotecii județene (Silvia Popa). 4:31.

Vezi și: 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 40, 41, 53, 60, 61, 82, 127, 128, 129

BENEFICIARI

Vezi: 11, 18

BIBLIOFILIE

Vezi: 62

BIBLIOGRAFIE. INFORMARE. DOCUMENTARE

8. Activități informativ-documentare în bibliotecile publice (Atanase Lupu). 2:2—3. (Informarea — funcție de bază a bibliotecii moderne).

9. Biblioteca universitară în procesul de integrare a învățămîntului cu cercetarea și producția (V. Șt. Măriu). 2:4—5. (Informarea — funcție de bază a bibliotecii moderne).

10. Informarea în domeniul economic. Din experiența Bibliotecii Casei de cultură a indicatelor din Ploiești (George Sebastian). 2:6—7. (Informarea — funcție de bază a bibliotecii moderne).

11. Colaborarea cu beneficiarii. La Biblioteca Institutului de învățămînt superior din Baia-Mare (Ioan Oșan). 2:7-8. (Informarea — funcție de bază a bibliotecii moderne).

12. Fondul de informare în biblioteca școlară (Mihai Buzatu). 2:8-9. (Informarea — funcție de bază a bibliotecii publice).

13. Informarea într-o bibliotecă agricolă (Mihai Florescu). 2:10-11. (Informarea — funcție de bază a bibliotecii moderne).

14. Valorificarea instrumentelor de informare în bibliotecile municipale și orășenești. Ancheta noastră (Ioana Tăutu). 2:12-13. ((Informarea — funcție de bază a bibliotecii moderne).

15. Funcții ale sintezei bibliografice (Henry Zalis). 2:14. (Informarea — funcție de bază a bibliotecii moderne).

16. „Hronic vilcean” — file de bibliografie locală (Ion Lazăr). 2:20. (Festivalul național „Cîntarea României”).

17. Puncte de informare tehnico-științific organizate la Universitatea din Brașov (A. Negruțiu). 2:21.

18. Deprinderi de informare la copii. (Eva Oszozki). 2:22-23.

19. Beneficiarii informării documentare din anii '80 (Ion Stoica). 2:47. (Meridian bibliologic).

20. Bibliografia audio-vizuală și stimularea interesului copiilor pentru lectură (Ștefan Andronache). 4:29-30. (Anul Internațional al Copilului).

Vezi și: 35, 57, 71, 116, 132 BIBLIOGRAFII DE RECOMAN- DARE

21. „Fiecare copil are dreptul... la afecțiune, dragoste și înțelegere”. Bibliografie de recomandare. 2:24-25.

22. Literatura de informare pentru copii. [Sinteză și bibliografie]. (M.I. și A.S.). 3: 28-30. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

BIBLIOTECI ALE INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT SUPERIOR
Vezi: 9, 11, 17, 38, 46, 57, 68, 74, 124, 125, 135, 148, 150

BIBLIOTECI ALE SINDICA- TELOR

Vezi: 10, 117, 144

BIBLIOTECI COMUNALE

Vezi: 31, 42, 43, 47, 56, 120, 131, 140

BIBLIOTECI DE PESTE HOTARE

23. Biblioteca publică și științifică din Potsdam (George Vlădescu). 2:44-45. (Meridian bibliologic).

24. Biblioteca Națională din Paris (Dan Simonescu). 2:46. (Meridian bibliologic).

25. Biblioteca internațională pentru copii și tineret (Dan Simonescu). 3:51-53. (Meridian bibliologic).

26. Cluburi ale elevilor în bibliotecile din R.D.Germană (Marikka Barth). 3:54-55. (Meridian bibliologic).

27. Biblioteca de stat pentru tineret a R.S.F.S.R. (Ioana Tăutu). 4:44-45. (Meridian bibliologic).

Vezi și: 65, 66, 80, 127, 137, 138
BIBLIOTECI JUDEȚENE

Vezi: 1, 7, 16, 28, 45, 47, 48, 55, 63, 64, 67, 69, 84, 113, 114, 115, 116, 120, 121, 122, 123, 125, 129, 131, 133, 136, 139, 140, 141, 142, 146, 147, 153

BIBLIOTECI MUNICIPALE ȘI ORĂȘENEȘTI

Vezi: 14, 20, 82, 145

BIBLIOTECI NAȚIONALE

Vezi: 80, 134

BIBLIOTECI PENTRU COPII

28. Cartea și bibliotecile pentru copii în România (Mariana Iova). 3:2-8. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

29. Ludoteca — etapă premergătoare procesului de formare a deprinderilor de lectură (Vera Pop și Nadejda Bodeanu). 3:24-26. (Lectura în societatea contemporană).

Vezi și: 2, 3, 5, 6, 7, 20, 25, 26, 27, 83, 84, 112, 118, 119

BIBLIOTECI PILOT

30. Bibliotecă pilot (Atanase Lupu). 1: 2-3. (Dimensiuni calitative noi în îndrumarea metodică).

31. Biblioteca comunală din Vidra. Două ipostaze. (Virginia Lăzărescu). 1:3-4. (Dimensiuni calitative noi în îndrumarea metodică).

32. Biblioteca orașenească Cîmpina. Două ipostaze. (Ana Brad). 1:4-5. (Dimensiuni calitative noi în îndrumarea metodică).

BIBLIOTECI PUBLICE

Vezi: 5, 8, 14, 26, 28, 30, 39, 42, 43, 44, 49, 54, 67, 70, 71, 84, 112, 115, 118, 119, 147

BIBLIOTECI SPECIALIZATE

Vezi: 13, 132, 143

BIBLIOTECI ȘCOLARE —

Vezi: 12, 28, 40, 41, 83, 85, 111

BIBLIOTECI UNIVERSITARE

Vezi: Bibliotecile a'le instituțiilor de învățămînt superior

CATALOGARE

33. Autorul colectiv. Modalități de rezolvare în Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu” (Petruța Ivan). 4:36-37. (Tehnică de bibliotecă).

Vezi și: 35

CLASIFICARE

34. Consultații în C.Z.U. Recomandări privind clasificarea publicațiilor la clasa 3. Științe sociale (II) (Elena Sabadac). 1:24-26. (Tehnică de bibliotecă).

35. Consultații în C.Z.U. Unele probleme ale catalogului sistematic (Elena Sabadac). 2:30-33.

36. Consultații în C.Z.U. Recomandări privind clasificarea publicațiilor la clasa 5 Matematici. Științe ale naturii (Elena Sabadac). 3:42-45. (Tehnică de bibliotecă).

37. Consultații în C.Z.U. Recomandări privind organizarea indexului alfabetic al catalogului sistematic; Clasa 5 (II) (Elena Sabadac). 4:32-35. (Tehnică de bibliotecă).

COLABORARE. COOPERARE

Vezi: 11, 83, 125

COLECȚII SPECIALE

Vezi: 91, 98

COMPLETAREA COLECȚILOR. ACHIZIȚII

38. Dioteca Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu” (Liliana Mârșanu). 2:28-29.

CONCURSURI PROFESIONALE

39. Concursuri județene între bibliotecile publice (I. Simion). 1:8-9. (Dimensiuni calitative noi în îndrumarea metodică).

40. La închiderea concursului „Cea mai bună bibliotecă școlară” (Dan Simonescu). 1:19-20. (Anul Internațional al Copilului).

41. Lista bibliotecilor școlare premiate de juriul republican în cadrul concursului „Cea mai bună bibliotecă școlară”. 1:20. (Anul Internațional al Copilului).

42. Concurs profesional al bibliotecilor. În județul Prahova (G.V.). 2:16. (Festivalul național „Cîntarea României”).

43. „Biblioteca — factor activ în educarea socialista a maseilor”. În județul Timiș (Mihai Ianculescu). 2:16-17. (Festivalul național „Cîntarea României”).

CONDUCEREA ȘI ÎNDRUMAREA ACTIVITĂȚII BIBLIOTECARE. MUNCĂ METODICĂ

44. Conducerea și îndrumarea pe teren a activității bibliotecilor (Alexandru Benzic). 1:5-6. (Dimensiuni calitative noi în îndrumarea metodică).

45. Considerații asupra buletinelor metodice editate de bibliotecile județene (Ioana Tăutu). 1:7-8. (Dimensiuni calitative noi în îndrumarea metodică).

46. Activitatea metodică în biblioteca universitară (Victoria Vulpe). 1:9-10. (Dimensiuni calitative noi în îndrumarea metodică).

47. Din experiența îndrumării metodice. (Județul Bistrița-Năsăud) (Erika Reschner). 3:38-39.

48. Forme efocoente ale activității metodice. (Județul Iași) (Constantin Gilea). 3:40-41.

49. În lumina documentelor Congresului al XII-lea al partidului: Preocupări prioritare în activitatea bibliotecilor publice (Ion Măruntelu). 4:2-4. (Biblioteca — for al educației politice).

Vezi și: 30, 31, 32, 39, 40, 43, 120, 131, 140, 146

CONGRESUL AL XII-LEA AL P.C.R.

Vezi: 1, 49, 133, 151

DOCUMENTARE

Vezi: Bibliografic. Informare. Documentare.

EDITURI. ACTIVITATE EDITORIAL-TIPOGRAFICĂ

50. Luna cărții la sate (Radu Levirdă). 1:15. (Bibliotecile în Festivalul național „Cîntarea României”).

51. Literatura pentru copii în limbile naționalităților conlocuitoare (Radu Levirdă). 3:10-11. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

52. Două manifestări editoriale de tradiție (Radu Levirdă). 4:17. (Sub semnul Congresului al XII-lea al partidului).

53. Editarea literaturii de informare pentru copii și tineret (Aurelia Szasz). 4: 27-29. (Anul Internațional al Copilului).

Vezi și: 22, 28, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 82, 87, 114, 122

EDUCAȚIE POLITICĂ

54. Bibliotecile publice — focare ale educației și informării politice (George Vlădescu). 4:4-6. (Biblioteca — for al educației politice).

55. Educația politică și difuzarea cărții social-politice (Maria Lambucă și Monica Zîmbreanu). 4:8-9. (Biblioteca — for al educației politice).

56. Biblioteca comunală și sarcinile educației comuniste. 4:11-12. (Biblioteca — for al educației politice).

57. În sprijinul pregătirii politico-ideologice a studenților (Florea Măcriș). 4:13. (Biblioteca — for al educației politice).

Vezi și: 114, 115, 116

EXPOZIȚII. SALOANE ALE CĂRȚII

58. Salonul județean al cărții — Sibiu, 1979. (Nicolae Scutea). 1:16. (Bibliotecile în Festivalul național „Cîntarea României”).

59. „Libris '79”, ediția a 8-a. Piatra Neamț (L.M.). 2:17. (Festivalul național „Cîntarea României”).

60. Expoziția cărții pentru copii (Elvira Popescu). 3:35. (Cronica A.I.C.).

61. Două saloane ale cărții pentru copii și tineret. 3:35. (Cronica A.I.C.).

62. Expoziție de bibliofilie. 3:36.

63. Salonul gorjan al cărții. 4:17. (Sub semnul Congresului al XII-lea al partidului).

64. Salon al cărții la Iași.

4:17. (Sub semnul Congresului al XII-lea al partidului).

Vezi și: 52

FEDERAȚIA INTERNAȚIONALĂ A ASOCIAȚIILOR DE BIBLIOTECARI ȘI BIBLIOTECI FIAB/IFLA

65. Al 44-lea Congres al FIAB (Silvia Popa). 1:29-30. (Meridian bibliologic).

66. Al 45-lea Congres și Consiliul general al Federației Internaționale a Asociațiilor de Bibliotecari și Biblioteci (FIAB). 4:46-47. (Meridian bibliologic).

FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI”

67. Integrarea acțiunii bibliotecare. Biblioteca „Gh. Asachi” — Iași (Constantin Gilea). 1:11-12. (Bibliotecile în Festivalul național „Cîntarea României”).

68. În sfera integrării (Ion Stoica). 1:12-14. (Bibliotecile în Festivalul național „Cîntarea României”).

69. Manifestări cultural-educative dedicate poeziei românești contemporane (Liviu Moscovici, Nicolae Busuioac). 1:15-16. (Bibliotecile în Festivalul național „Cîntarea României”).

70. Secvențe. 2:17. (Festivalul național „Cîntarea României”).

71. Biblioteca publică și cercetarea locală (Mircea Avram). 4:22,27. (Festivalul național „Cîntarea României”).

72. Doi bibliotecari-poeti, laureați ai Festivalului național „Cîntarea României”. 4:21

Vezi și: 16, 42, 43, 50, 58, 59, 114, 115, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 130, 147

FORMAREA PROFESIONALĂ

Vezi: 40, 48, 68, 131, 146, 149, 152

INDEXARE COORDONATĂ

Vezi: 11

INFORMARE

Vezi: Bibliografie. Informare. Documentare

IN MEMORIAM

73. Nicolae Mironescu (Dumitru Nicolescu). 2:37. (In memoriam).

74. Constantin Nuțu — un deceniu de progres în activitatea B.C.U.-București (I.S.). 3:48-49.

INTEGRAREA ACȚIUNII BIBLIOTECARE

Vezi: 9, 67, 68, 124

ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECILOR

75. Virstele cărții (I) (Ion Stoica). 2:34.

76. Virstele cărții (II). Biblioteca din Alexandria (Ion Stoica). 3:47-48.

77. Editarea revistelor — o veche îndelungă școlară din România (Tudor Opreș). 3:46.

78. Începuturile presei românești pentru copii (T.O.). 3:47.

79. Circulația cărții românești rare și prețioase (Dan. Simonescu). 4:38-39.

80. Acuzație de plastografie din secolul al XVII-lea în Țara Românească. (Din documente românești aflate în colecții străine). (Dalila-Lucia Aramă). 4:39-40.

81. „Muscelul nostru”. 50 de ani de la apariție (Sivestru D. Voinescu). 4:40-41.

Vezi și: 103, 111, 126, 130

ÎMPRUMUT DE PUBLICAȚII

Vezi: 141

LECTURA COPILOR ȘI TINERETULUI

82. Cartea pentru copii (Mircea Sătimbreanu). 3:8-10. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

83. Complementaritate în relația bibliotecă pentru copii — școală (Maria Criciu). 3:16-18. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

84. Biblioteca publică și stimularea creativității copiilor (Gheorghe Maxim). 3:21-22. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

85. Bibliotecarul și biblioteca școlii — animatori ai lecturii elevilor. (Corina Curescu). 3:22-23. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

86. Hobby-urile — stimulent al lecturii (Patița Silvestru). 3:27-28. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

87. Literatura și istoria în sprijinul educației patriotice (Rodica Florea). 3:34-35. (Cronica A.I.C.)

Vezi și: 5, 6, 7, 26, 28, 29, 51, 53, 112, 118, 119, 127, 128, 139

LUCRĂRI DE SPECIALITATE

— bibliografie, informare, documentare

88. Biblioteca centrală universitară Cluj-Napoca. Îndrumător practic pentru folosirea revistelor de referate (George Vlădescu). 2:42. (Lucrări de specialitate).

89. Biblioteca municipiului Gheorghe Gheorghiu-Dej. Publicații periodice în bibliotecile din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej. (L.M.). 2:43.

90. Biblioteca „V.A. Urechia” Galați. Anuarul bibliografic al județului Galați, 1970. (L.M.). 4:42.

91. Cataloage recente ale colecțiilor de carte veche (Mariana Iova). 2:39-41.

92. Deleanu, Marcu Mihail. Un deceniu de tipărituri. (L.E.). 1:31.

93. Gafița, Viniciu. Bibliografie de literatură română pentru copii. (Constantin Mălinaș). 4:43.

94. Institutul de învățămînt superior Baia-Mare. Biblioteca. Buletin informativ (1). (A.S.). 3:50.

95. O colecție utilă (L.M.). 3:49

96. Popa, Silvia și Catrina, Constantin. Folclor în „Gazeta Transilvaniei”. (Lucia Enescu). 2:42-43.

97. Seria „Micro-bibliografii tematice de recomandare”. (I.T.). 4:43.

98. Stempel, Gabriel. Catalogul manuscriselor românești. (Liviu Bacăru). 2:42

— biblioteconomie

99. Activitate publicistică de valoare (L.M.) 4:42.

100. Biblioteca centrală de stat. Autori colectivi naționali contemporani, (I.T.). 1:31.

101. Biblioteca „Gh. Asachi” — Iași. Biblioteca publică, prezență activă în acțiunea politică și cultural-educativă de masă. (George Vlădescu). 4:42.

102. Biblioteca județeană Vrancea. Ghidul cititorului. (Lucia Enescu). 1:31.

103. Biblioteca „V.A. Urechia” Galați. Caiet metodic. (III). (George Vlădescu). 3:49-50.

104. Cartea, 4/1978. (A.S.). 2:41.

105. Biblioteca județeană Gorj. În sprijinul bibliotecarului comunal. (3). (I.T.). 3:50.

— istoria cărții și a bibliotecilor

106. Biblioteca municipală Gh. Gheorghiu-Dej. 50 de ani de lectură publică oneșteană, 1928—1978. (G.V.). 1:31.

107. Nedelcea, Tudor. 70 de trepte. (L.M.). 1:31.

MIJLOACE AUDIO-VIZUALE

Vezi: 88, 135, 150

PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL

103. Evidența bunurilor bibliofile. 2:35-37. (Istoria cărții și a bibliotecilor).

Vezi și: 79

PROFESIA DE BIBLIOTECAR

109. Amintiri despre bibliologul Mircea Tomescu (Dan Simonescu). 1:26-27. (În memoriam).

110. În slujba bibliologiei românești (Ion Stoica). 1:27-29. (În memoriam).

111. Iulian Jura — contribuții la organizarea bibliotecilor. 2:38.

Vezi și: 72, 73, 74, 85

PROPAGANDA CĂRȚII

112. Eficiență în propaganda cărții pentru copii (Aurelia Spinei). 3:20-21. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

113. Zilele Bibliotecii municipale „Mihail Sadoveanu”. 4:19. (Sub semnul Congresului al XII-lea al partidului).

Vezi și: 4, 6, 48, 50, 58, 59, 60, 61, 69, 70, 122, 129, 142, 145, 150 — social-politice

114. „Luna cărții social-politice” la Botoșani. 1:16. (Bibliotecile în Festivalul național „Cântarea României”).

115. Cartea social-politică, prezență permanentă în viața oamenilor (Ion Stinea). 2:18. (Festivalul național „Cântarea României”).

116. Propaganda cărții social-politice, rod al colaborării multiple a factorilor politici și cultural-educativi (Marcel Ionescu). 4:6-8. (Biblioteca — for al educației politice).

117. Propaganda cărții social-politice în Biblioteca sindicatului C.F.R. — Timișoara (Aurora Cimbru). 4:10-11. (Biblioteca — for al educației politice).

Vezi și: 54, 55, 56, 57, 148

PSIHOPEDAGOGIA LECTURII

118. Proiectarea cititorului adult în bibliotecile pentru copii (Ioana Tăutu). 3:12-15. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

119. Fundamente psihopedagogice ale acțiunilor bibliotecii pentru copii (Magdalena Tudor). 3:15-16. (Lectura copiilor în societatea contemporană).

Vezi și: 18, 21, 29, 83, 85, 86

SALOANE ALE CĂRȚII

Vezi: Expoziții. Saloane ale cărții

SERVICII CENTRALIZATE

120. Servicii centralizate destinate bibliotecilor comunale. (Județul Dolj). (Tudor Nedelcea). 3:40. (Conducerea și îndrumarea activității bibliotecare).

SIMPOZIOANE, SESIUNI, REUNIUNI ȘTIINȚIFICE

121. Continuitatea, unitate și independență în istoria poporului român. Sesiune de comunicări (Ion Stinea). 1:14. (Bibliotecile în Festivalul național „Cântarea României”).

122. La Galați: „Cartea în educația socialistă”, ediția a IV-a. 1:14. (Bibliotecile în festivalul național „Cântarea României”).

123. „Biblioteca și societatea”. Craiova. 8-9 decembrie 1978. (Lucia Barău). 1:16. (Bibliotecile în Festivalul național „Cântarea României”).

124. „Biblioteca universitară în sprijinul procesului de învățământ”. Ploiești, 8-9 decembrie 1978 (Florica Măciș). 1:16-17. (Bibliotecile în Festivalul național „Cântarea României”).

125. „Cooperarea între bibliotecile de învățământ superior” (L.B.). 1:17. (Bibliotecile în Festivalul național „Cântarea României”).

126. Sesiune științifică la Tirgoviște (M.S.). 1:17. (Bibliotecile în Festivalul național „Cântarea României”).

127. Cartea în viața cotidiană a copiilor. Colocviu la Centrul „Georges Pompidou” (L.E.). 2:25.

128. Simpozionul național „Copilul și cartea”. 3:32-34. (Cronica A.I.C.).

129. „Copilul și cartea” (Silvia Popa). 3:34. (Cronica A.I.C.).

130. Sesiunea de comunicări științifice — Cibinium '79. 3:36.

131. Consfătuire de lucru. 3:37-38. (Conducerea și îndrumarea activității bibliotecare).

132. Simpozionul „Agroinformatica” II. Sofia, 23-28 aprilie 1979 (Mihai Florescu). 3:55. (Meridian bibliologic).

133. „Biblioteca — factor dinamic în opera de formare multilaterală a oamenilor muncii” (I.T.). 4:18. (Sub semnul Congresului al XII-lea al partidului).

134. La Biblioteca Academiei R.S. România: Sesiune de comunicări și referate (Livia Bacăru). 4:18. (Sub semnul Congresului al XII-lea al partidului).

136. „Oameni din Bihor”. 4:20.

137. Consfătuire a centrelor metodice (A. Lupu). 4:47. (Meridian bibliologic).

138. O reuniune interredacțională la Moscova (I.T.). 4:47. (Meridian bibliologic).

Vezi și: 1, 65, 66, 108

SOCIOLOGIA LECTURII ȘI A BIBLIOTECII

139. Interese de lectură în rândul tinerilor (Constantin Neagoe). 2:26-27. (Sociologia lecturii și a bibliotecii).

ȘTIRI, NOTE, COMENTARII

140. O atenție specială comunității în curs de urbanizare. 1:15.

141. Cartea agrotehnică în sprijinul producției. 1:15.

142. Cabinet de consultații juridice. Biblioteca județeană Brașov (Maria Lambucă). 1:17

143. Din preocupările Bibliotecii Casei Corpului didactic — Buzău. 1:17.

144. În sprijinul bibliotecilor sindicatelor. 1:17.

145. Muzica și marile probleme ale omului. 1:17.

146. Dezbateri profesionale în județul Hunedoara. 1:17.

147. Acțiunea bibliobuzuc (Liviu Moscovici, Nicolae Busuioc). 2:18. (Festivalul național „Cântarea României”).

148. Cabinet de științe sociale (F.M.). 2:19.

149. Perfecționare profesională. 2:19.

150. O inițiativă ce merită extinsă (G.T.). 2:19.

151. Sub semnul marilor evenimente politice ale anului — A 35-a aniversare a Eliberării și Congresul al XII-lea al partidului. 3:31. (Actualitatea în bibliotecii).

152. Pregătirea profesională a bibliotecarilor. 4:20.

153. O nouă secție de educație estetică. 4:21.

TEHNICĂ DE BIBLIOTECĂ

Vezi: 20, 33, 34, 35, 36, 37

tori a contribuit într-o mare măsură și larga audiență de care s-au bucurat aceste lucrări în coloanele publicațiilor periodice de specialitate — *Era socialistă*, *Studii*, *Revista de istorie*, *Revista de istorie și teorie literară*, *Anuarul Institutului de istorie și arheologie A.D. Xenopol*, *Studii și cercetări de bibliologie*, *Forschungen zur Volks und Landeskunde*, *Anuarul de lingvistică și istorie literară*, *Revista bibliotecilor și, respectiv, buletinul Biblioteca etc.* — sau în presa cotidiană și culturală din întreaga țară — *Știința*, *Știința tineretului*, *România liberă*, *Neuer Weg*, *România literară*, *Steaua*, *Tribuna*, *Transilvania*, *Cronica*, *Neue Literatur* etc — prin pana recenzentilor.

Desigur, prin însăși componența colecțiilor bibliotecii noastre, cit și prin tradițiile acestui colț de țară, ponderea cea mai mare a activității ca și a solicitărilor a fost în domeniile științelor sociale, istoriei și culturii românești sau a naționalităților conlocuitoare, domenii în care, mai ales pentru Transilvania, mai este un vast cîmp de activitate. Viitorul va modifica în oarecare măsură proporțiile între diferitele domenii (în funcție și de posibilitățile de informare rapidă și utilă în domeniul tehnicii, care, deocamdată, sînt mai mari în bibliotecile de profil decît în cele publice). Iar înființarea în ultimii ani, pe lângă facultățile de istorie, filologie și drept administrativ din cadrul Institutului de învățămînt superior din Sibiu, și a unei facultăți de tehnologie a construcțiilor de mașini (în perspectivă și a altora de profil tehnic) — facultăți pe care înseși principiile legăturii strînse a învățămîntului cu cercetarea și producția le obligă la această activitate — va da un impuls și cercetării în domeniul tehnicii și științelor exacte, biblioteca străduindu-se să facă față acestor noi cerințe ale dezvoltării noastre de ansamblu.

Firește, această activitate va ridica în viitor o serie de probleme care se vor cere rezolvate și între care integrarea efectivă a bibliotecilor publice în sistemul național de informare și documentare, dotarea lor cu tot ce implică această activitate, ca și încadrarea lor cu personal cu dublă calificare, tehnică și biblioteconomică, nu sînt printre ultimele.

Mircea AVRAM
Biblioteca „Astra” — Sibiu

International
Year of
the Child

Année
Internationale
de l'Enfant

Anul Internațional al Copilului 1979

CZU 002.3—053.2:007+655.5 (198)

EDITAREA LITERATURII DE INFORMARE PENTRU COPII ȘI TINERET

Instruirea complexă a omului, stimularea spiritului creator, pregătirea lui în vederea adaptării la noile structuri ale societății viitoare se înscriu astăzi între necesitățile de prim ordin ale societății contemporane, în confruntarea ei cu complexitatea problemelor și tendințelor, ce prefigurează viitorul. Modul de organizare și orientare a instruirii și educării tinerei generații fiind determinant în formarea unei gândiri creatoare sau, dimpotrivă, a unei gândiri șablon, relația previziune — instruire — educație a devenit astfel o deviză sine qua non a muncii celor ce răspund de pregătirea specialiștilor secolului viitor.

În editarea cărții pentru copii și tineret, principiul călăuzitor îl reprezintă formarea unei personalități complexe, formarea trăsăturilor și aspirațiilor care definesc membrii societății moderne, ideea de a crea încă de la această vîrstă premisele împlinirii omului cu o cultură și specializare polivalentă.

Paralel cu punerea în circulație a fondului de aur al literaturii române și universale, a acelor cărți fără vîrstă, se impune o grijă deosebită pentru promovarea literaturii care abordează problemele majore ale epocii și care pot fi cuprinse în universul copiilor, o literatură care să-l educe în spiritul umanismului revoluționar, să le formeze o concepție științifică despre lume și societate, să-l educe în spiritul muncii creatoare — lucrări de inițiere tehnico-științifică, mici enciclopedii și dicționare, lucrări de sinteză din variate domenii, într-un cuvînt, lucrări pe care, prin termeni consacrați,

le înglobăm în noțiunea de literatură de informare sau lucrări de referință. Definind noțiunea, Dumitru Trancă sesiza, cu ani în urmă, că „Literatura de informare este în esența ei o literatură specială, dar nu de specialitate, căci funcțiile ei principale sînt de difuzare largă a cunoștințelor și nu de elucidare a unor probleme de specialitate, oricare ar fi ele, deși rigurozitatea științifică a informațiilor trebuie să fie aceeași“.

În domeniul muncii editoriale din țara noastră, încă cu ani în urmă, literatura de informare s-a impus ca program editorial vizînd istoria culturii și științei, preocupările omului modern, contemporan — anticipația culturii umane, a gândirii și a progresului tehnic. Punerea la îndemîna copiilor a unor instrumente de lucru, a unor mijloace prin care să-și lămuirească o seamă de noțiuni și prin aceasta a-i învăța să studieze profund, întemeiat se dobîndește prin publicarea micilor enciclopedii, dicționarelor, lucrărilor cu caracter enciclopedic și alte lucrări organizate în colecții, serii și cicluri. Necesitatea elaborării unor ediții de acest gen, valoroase, pentru copii nu trebuie mult argumentată în epoca noastră. Vechea tradiție universală și națională trebuie extinsă, în condițiile de astăzi, și la cititorul copil, realizînd astfel dezideratul epocii noastre — formarea omului complex, cu o pregătire nici exclusiv tehnico-științifică, nici exclusiv umanistă, ci acel om modern,

*) Comunicare prezentată la Simpozionul național „Copilul și cartea“.

În care cele două culturi se vor contopi și va rezulta una nouă, prin care va fi depotrivă stăpîn pe ambele domenii.

Echilibrul între pregătirea tehnico-științifică și cea umanistă este reclamat, așa cum deducem, din însuși ritmul de dezvoltare a societății contemporane. Iar cartea de lectură are un rol important în realizarea acestui echilibru. De aceea, planurile editoriale, la capitolul „literatura de informare”, nu trebuie să excludă lucrările din domeniul științelor umaniste.

Programarea unor lucrări ca „Două milenii de muzică pe pămîntul României”, „100 de figuri celebre ale anticității clasice”, „Pagini din istoria cărții românești”, „Dicționar de mitologie universală”, „Povestiri din lumea operei” etc. etc. alături de teme despre calculatorul electronic, informatică, cibernetică, bionică demonstrează înțelegerea acestei idei. Și totuși, sintem încă departe de înțelegerea totală a sensului ideii de echilibru educațional tehnico-științific — umanist. Astăzi, din totalul de 130—140 de titluri, cit publică anual Editura Ion Creangă, numai 18—19 sînt rezervate literaturii de informare pentru copii, iar celelalte edituri nu tipăresc niciunul.

Pulsul epocii trebuie să cuprindă pe fiecare om, de la vîrsta cea mai fragedă pînă la omul matur. Presa, cartea, radioul au sarcina de a transmite acest puls, necesar atît în activitatea școlară, de acumulare a cunoștințelor, cit și în munca de creare a bunurilor materiale și spirituale, de a-l inocula fiecăruia. De aici necesitatea includerii în planurile editoriale imediate și de viitor a temelor majore, care frămîntă omenirea. Copiii de astăzi, spunem foarte des aceasta, vor fi specialiștii primului pătrar al secolului XXI. Deci cită răspundere în pregătirea lor! Nimănui nu i se va părea hazardată ideea de a aborda în lucrările pentru copii, pe lingă temele tradiționale, unele teme ca: viitoarele surse de energie, hrana omului în viitor, planctonul oceanic, vor locui oamenii în cosmos, orașele viitorului, poluarea etc. În programele editurii pentru copii s-au prevăzut unele din acestea. O parte au apărut, altele sînt în curs de apariție sau de elaborare. Există această grijă, dar limitată de cadrul material. Cele 18—19 titluri editate anual nu pot satisface setea de informare a cca 5 milioane de copii. În general, după statisticile Centralei editoriale, astăzi îi revine

fiecărui copil 1,65 exemplare carte. O revizuire a concepției asupra datorilor ce revin Editurii Ion Creangă ar duce la concluzia că astăzi trebuie să dăm copiilor ceea ce impun necesitățile contemporane de educație modernă și astfel, după părerea noastră, cel puțin 30—40 la sută din planul anual ar trebui rezervat literaturii de informare.

Vîrsta preșcolară și a primelor clase este determinantă pentru procesul de formare a inteligenței, proces ce la 17—20 ani se încheie (în procent de 70—80 la sută se formează pînă la 8—10 ani). Într-o editură pentru copii este necesar ca activitatea să fie concepută în consens cu acest mare adevăr. Temele să nu vizeze mai mult domeniul tradițional, ci, într-un bun echilibru, să fie alternate cu teme moderne. Îmbinarea educației estetice cu cea științifică este un principiu de bază în cartea modernă pentru copii. Pe măsura puterii sale de percepere trebuie să i se dea cărți în care să fie incluse și elemente din tehnică și știință și, progresiv, să se folosească și un limbaj adecvat, care să introducă noi noțiuni, noi termeni. De aici trebuie pornită pozitivarea limbajului pentru a ajunge în secolul XXI ca „cea de a doua limbă maternă să fie matematică”.

Omul contemporan, cu atît mai mult cel al veacului XXI, trebuie să respingă miopia culturală sau, mai bine zis, să nu o cunoască. Nu putem să ne rezumăm la informația și educația estetică numai prin prisma specificului național sau numai prin abordarea temelor inspirate din spațiul național. Cît mai multe informații despre cultura și istoria altor popoare, despre vechile civilizații, despre viața copiilor din alte țări, despre realizările culturale și științifice vor lărgi mult orizontul copilului. Cartea de călătorii a fost întotdeauna un mijloc de informare foarte agreabil. Pentru copii se publică extrem de puțin, una pe an, uneori nici atît, și se ezită, consecvent, includerea într-o colecție în care să apară cel puțin 2—3 titluri pe an pentru care să fie solicitate condeie avizate.

Preluarea din patrimoniul cultural universal clasic și contemporan a unora dintre cele mai valoroase lucrări înțelege imaginea despre țara respectivă. Ținînd seama de timpul îndelungat în care se elaborează lucrările mai complexe, de experiența bogată a unor țări în domeniu, fără a abandona principiul de a realiza o literatură de

informare originală, unele traduceri sînt bine venite. Condiția este ca, originale sau traduceri, cărțile beletristice și științifice adresate copiilor să insuflă înalte sentimente umanitariste, convingerea că toate cuceririle științei trebuie folosite în slujba omului, să-i învețe să scruteze viitorul, să vizeze și să creeze o lume a Omului.

Literatura de informare pentru copii găsește o mare audiență la cititori nu numai prin tematică, ci și prin stilul adecvat genului. Tendința de a uniformiza mijloacele de expresie este cu totul eronată, ca și tendința spre academicizare sau explicare didactică. Practica a dovedit că modul de transmitere a informațiilor prin intermediul cărții este în funcție de natura pregătirii autorului (științifică sau umanistă). Există tentația de a încredința literatura de informare pentru copii, teme din domeniul științei unor autori nespecialiști, sub pretextul că știu să scrie mai bine, mai accesibil decît omul de știință. Sînt excepții, nu trebuie negat faptul că există și unele spirite enciclopedice și dacă se cunosc, trebuie folosite, dar nu se poate absolutiza. Problema este cu totul alta: de a descoperi în rîndurile oamenilor de știință buni popularizatori ai științei. Astfel, apelînd în primul rînd la oameni de știință, se asigură copiilor lecturi valoroase și de o probitate științifică neîndoieabilă. Se realizează totodată și un principiu important al oricărei creații, de a ridica cititorul la nivelul cărții, nu de a coborî cartea la nivelul cititorului. Greutatea, desigur, constă în a găsi acele mijloace de expresie prin care într-adevăr să se ridice cititorul la nivelul cărții și nu să-l îndepărteze de ea. Savantul I. Simionescu zeci de ani a scris și tratate științifice și în același timp a îndeplinit și misiunea de popularizator al științei prin cărțile și colecțiile bine cunoscute (Cunoștințe folositoare, Calendarul plugarului). Florica T. Cămpan, Mihai Răcescu, Edmond Nicolau, Eugen Pora, Gh. Chiș și alții, tineri și mai vîrstnici cercetători, răspund cu multă promptitudine solicitărilor editurii, aducînd prin scrierile lor informațiile cele mai noi, într-o viziune modernă. Fiecare om de știință este și un pedagog, în același timp părinte, ocrotitor al copiilor și cu plăcere vrea să le comunice cîte ceva din bogata lui experiență. Rolul editurilor rezidă în a-i invita la această comunicare cu copiii prin intermediul cărții.

O privire de ansamblu, fie ea cît de succintă, asupra literaturii de informare pentru copii duce la necesitatea formulării unor gînduri pentru viitor:

- Educația tehnico-științifică a copiilor, în domeniul editorial, trebuie concepută de la vîrsta preșcolară și bine corelată cu procesul de instruire (în ultimii 2 ani au apărut numai 3 titluri în acest domeniu!);

- ordonarea lecturii copiilor prin cuprinderea lucrărilor în colecții, serii, cicluri, lucrări de sinteză;

- stabilirea unei strînse colaborări între editură și Ministerul Educației și Învățămîntului, Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, Consiliul Național al Organizației Pionierilor. Participarea reprezentanților editurii la sesiuni științifice, dezbateri ale acestor foruri, precum și participarea lor la elaborarea programelor de perspectivă;

- introducerea unor titluri valoroase în bibliografia școlară;

- faptul că în editura pentru copii ponderea o are literatura beletristică, s-ar cuveni ca și alte edituri din București și din țară să participe la asigurarea lucrărilor de informare destinate copiilor (unele colecții să fie date exclusiv în grija anumitor edituri);

- formarea unui consiliu consultativ, permanent, din oameni de știință, scriitori, graficieni, care să contribuie la elaborarea planurilor tematice de perspectivă și la avizarea lucrărilor mai complexe;

- constituirea unui premiu pentru cea mai bună carte de informare pentru copii.

Și toate acestea, în vederea creării unui statut corespunzător literaturii de informare, pentru că o societate modernă nu poate fi zidită decît de un om modern instruit. Este un imperativ al societății contemporane românești de care trebuie să țină seama toate instituțiile de cultură, în vederea împlinirii dezideratului epocii noastre — pregătirea cadrelor de mîine, a acelui homo universalis.

Aurelia SZÁSZ
redactor
Editura Ion Creangă

BIBLIOGRAFIA AUDIO-VIZUALĂ ȘI STIMULAREA INTERESULUI COPIILOR PENTRU LECTURĂ

Ideea experimentării unei bibliografii ilustrate s-a conturat cu doi ani în urmă, cînd, pentru un simpozion prilejuit de Centenarul cuceririi Independenței de stat a României, Biblioteca municipală din Tecuci a conceput un instrument bibliografic adecvat, modern și eficient, capabil să conducă spre cărți auditoriul manifestării amintite, alcătuit în majoritate din elevi, să stimuleze lecturi noi și persistente din marea carte de istorie a patriei.

Așa s-a născut bibliografia audio-vizuală *Eroi nu fost, eroi sînt încă*, căreia, pe parcurs, aveau să i se adauge multe altele.

Spre deosebire de bibliografia de tip clasic, a cărei caracteristică principală rămîne evidențierea în scris, după reguli unitare, a unor publicații selectate și ordonate în funcție de diferite criterii, cea pe care o supunem atenției se bazează pe o mai mare flexibilitate, grație materialelor moderne pe care le utilizează, modul de comunicare a informației constituindu-l imaginea cărții însăși, conjugată cu referințe transmise sonor, prin intermediul benzii magnetice. O altă caracteristică a acestui tip de bibliografie: poate fi prezentată simultan unui număr mare de beneficiari, acțiunea avînd posibilitatea de a parcurge într-un timp scurt un volum apreciabil de informații cu caracter bibliografic, imaginile și sunetul acționînd deopotrivă asupra percepției și sensibilității fiecărui, favorizînd înțelegerea conținutului de idei vehiculat și declanșînd, mult mai repede, decizia de alegere sau de împrumutarea a unei cărți.

Colaborînd îndeaproape cu școlile generale și în special cu profesorii diriginți, în vederea atragerii elevilor din clasele V—X la lectură, a personalizării cititorilor adolescenți, a deschiderii unor orizonturi noi de interese și adîncirii cunoștințelor acumulate, Biblioteca municipală Tecuci a creat în acest an bibliografiile ilustrate *Cutezători ai secolului XX; Să ne alegem modelul de viață; Cerul, Pămîntul, Omul; Limba noastră-i o comoară și ABC-ul comportării civi-*

lizate, instrumente de largă răspîndire care au determinat în rîndul elevilor interese durabile de lectură, de informare și studiu, iar în evidențele bibliotecii o îmbunătățire sensibilă a a indicelui de atragere la lectură și o creștere accentuată a circulației publicațiilor social-politice și științifice.

Bibliografiile citate au fost prezentate ca acțiuni distincte sau au fost integrate părții finale a unor expuneri sau dezbateri cu caracter educațional, organizate fie în ambianța bibliotecii, fie în cea a școlii, cu ocazia orelor de dirigiență sau a activităților din cercuri.

În ce constă un asemenea instrument de informare și care sînt etapele realizării lui?

O bibliografie audio-vizuală, după cum o arată și denumirea, se bazează pe folosirea simultană a două suporturi — filmul reversibil și banda magnetică —, în intenția dezvăluirii unui compartiment al colecțiilor, relevării potențialului documentar-informativ de care dispune biblioteca la un moment dat, pentru o problemă de deosebit interes.

Într-o primă etapă, bibliotecarul, consultîndu-se îndeaproape cu grupul său de colaboratori, alege tema, în funcție de cerințele, dorințele, motivația și deprinderile copiilor; apoi, împreună cu profesorul de specialitate, selectează, cu foarte mult discernămint, între 10 și 30 de cărți, înrudite în privința conținutului și accesibile puterii de înțelegere a copiilor.

Pentru fiecare carte în parte se întocmește o fișă de lucru în care, pe lângă descrierea bibliografică obișnuită, se consemnează o adnotare concisă (care urmează a fi citită și imprimată pe bandă), precum și unele indicații speciale, referitoare la elementele esențiale ale publicației care fac obiectul reproducerii fotografice (copertă, pagină de titlu, citat, ilustrații interioare sau cuprins).

După înregistrarea — în imagini — a elementelor de bază, atractive, ale cărții, pe peliculă reversibilă, de pre-

ferință în culori, se alege și o ilustrație sonoră adecvată temei sau subiectului bibliografiat. Sînt preferate în acest sens lucrările simfonice, muzica progresivă sau folk, aceasta din urmă generînd puternice vibrații afective, mai ales în rîndul tineretului școlar. În situația utilizării acesteia, se renunță, pe cit posibil, la comentariul vorbit.

Avînd pregătite imaginile (care între timp au fost dezvoltate și înrămate), comentariul (adnotarea) și muzica, se trece la realizarea unui scenariu-decupaj, instrument de lucru absolut necesar care are menirea de a dezvălui, în mod foarte clar: succesiunea diapozitivelor, durata proiectiei fiecărui, la ce interval de timp se înseamnă textul explicativ sau ilustrația muzicală. În plus, scenariul trebuie să mai menționeze, la început, titlul bibliografiei, un citat adecvat (și aceste două elemente vor fi reproduse pe diapozitive), iar în final, elementele de informare generale asupra bibliotecii și serviciilor ei (precizarea locului unde se găsește și pot fi împrumutate publicațiile semnlate și programul de funcționare a instituției).

Odată terminate toate acestea, urmează pregătirea coloanei sonore care, nici într-un caz, nu va depăși mai mult de 10 minute, timpul desfășurării acesteia coincidînd cu durata întregii bibliografii. Orice solicitare în plus a analizatorului vizual sau auditiv este de natură să declanșeze la copii o stare de oboseală, care, treptat, îi poate îndepărta de la demersul nostru educațional. Cel care dă viață comentariului trebuie să aibă o voce cît mai caldă, o bună dicție și putere de convingere, pentru a asigura o lectură expresivă și captivantă, singura în stare să-i cucerească pe copii.

Din acest moment se poate spune că bibliografia ilustrată, acest veritabil montaj audio-vizual, al cărui scop direct și imediat vizează propagarea cărții, a fost terminată, ea urmînd a fi prezentată destinatarilor săi. Ansamblul de mijloace moderne (aspectomatul și magnetofonul) va fi în așa fel pregătît încît să redea, perfect sincronizat, bogăția de informații înmagazinată în aceste materiale, cel implicat în supravegherea funcționării aparatului străduindu-se să subordoneze, de fiecare dată, imaginea înregistrată și nu invers, altfel existînd riscul diminuării calității bibliografiei.

Intenționat nu am menționat pînă acum ce tip de bibliografii pot fi realizate prin intermediul mijloacelor audio-vizuale, bibliotecarul fiind singurul în măsură să aleagă forma cea mai potrivită (biblografie de recomandare; bibliografie de informare, prezentare bibliografică etc.). De asemenea, acesta are latitudinea de a decide ordinea de prezentare a lucră-

rilor diapozitivate. Bibliografia trebuie să fie dinamică și atractivă tocmai pentru a câștiga pe micii cititori, pentru a-i iniția, pe negîndite, în folosirea cu succes a formelor consacrate de informare și documentare existente într-o bibliotecă publică sau școlară.

Cît privește timpul afectat pregătirii acestui gen nou de bibliografie, scurtarea sau prelungirea lui depinde de iscusința, fantezia, zelul și pasiunea celui care și-a propus a o înfăptui. Oricum cei care se vor arăta interesați de aplicarea în practică a unui asemenea mediator între carte și tînrul cititor pot reține că cheltuielile necesare realizării unui set de 36 de diapozitive color nu sînt mari (în jur de o sută lei).

Și, fiindcă am readus în discuție imaginea vizuală, mai adăugăm că, pe baza unei experiențe deja verificate, altă această cit și sunetul mijlocesc în mod ideal apropierea de carte, prelungind posibilitățile de percepție ale școlarului, în timp ce cunoștințele dobîndite pe această cale capătă un grad mai mare de durabilitate.

Folosite în mod sistematic în contextul diverselor activități de propagandă a cărții și bibliotecii, bibliografiile audio-vizuale au deschis tineretului școlar din țecuci un drum larg și accesibil spre informație, instruire și educație, contribuind, alături de alte modalități de acțiune specifice bibliotecii, la dezvoltarea orizontului spiritual, la extinderea și adîncirea intereselor de lectură, la stimularea curiozității pentru documentul autentic și chiar la corectarea unor opțiuni în funcție de obiectivele educaționale generale ale societății noastre socialiste.

Ștefan ANDRONACHE

Biblioteca publică și lectura copiilor

Sesiune de comunicări și referate

Fundamentarea științifică a muncii cu copiii este un deziderat major și o condiție a eficienței demersului bibliotecar. Ea se regăsește ca preocupare de bază a Centrului special de perfecționare a cadrelor al Consiliului Culturii și Educației Socialiste și tot mai accentuat în rîndul lucrătorilor din bibliotecile pentru copii, al specialiștilor din zone de activitate conexe, angajați în studii și cercetări concrete.

Sesiunea de comunicări și referate cu tema „Biblioteca publică și lectura copiilor” (București, 1-2 noiembrie 1979), în organizarea Centrului special de perfecționare a cadrelor al C.C.E.S., a Institutului de cercetări pedagogice și psihologice al M.E.I. și a Bibliotecii municipale „Mihail Sadoveanu” din București (secția pentru copii), s-a vrut tocmai o valorificare a acestor

preocupări și eforturi în domeniul cercetării științifice. O dominantă a întregii reuniuni de lucru a fost interdisciplinaritatea. Psihologi, pedagogi, esteticieni, editori și bibliotecari s-au întâlnit într-un fructuos dialog profesional, aruncând o lumină elocventă asupra complexității acestei laturi a activității bibliotecare. Diversitatea temelor este greu de surprins chiar și într-o simplă înșiruire enunțiativă. Putem oferi în schimb niște repere cantitative: programul sesiunii a înscris 56 de comunicări precum și patru materiale ilustrative — filme și seturi de diapozitive comentate. În legătură cu aceste cifre se asociază nu numai ideea de diversitate, ci și cea de supraîncărcare a programului sesiunii (desfășurată exclusiv în plen), cu consecințe în planul desfășurării, stare agravată și de supradimensionarea unor comunicări datorită insuficienței capacității de sinteză a unor autori sau confuziei, în cazul celor mai puțin experimentați, între „comunicare“ și „conferință“ sau „expunere“.

Dar dincolo de aceste vicii, proprii de altfel mai tuturor manifestărilor similare, sesiunea „Biblioteca publică și lectura copiilor“ s-a remarcat printr-un înalt nivel de profesionalitate, prin aporturi de nou valoroase în planul cunoașterii teoretice, ale metodologiei ei și al practicii. Cu sentimentul că nedreptățim prin omisiune, reținem câteva comunicări, interesante prin temă și mod de tratare: „Universul axiologic al copilului contemporan“ (Nicolae Vințan, Institutul de cercetări pedagogice și psihologice); „Contribuția literaturii la formarea idealului de viață la copii“ (Ion Fica, Centrul de perfecționare a cadrelor care muncesc cu pionierii); „Funcții informativ-formative ale bibliotecii pentru copii. Sondaj de opinii în rândul educatorilor“ (Maria Criciu, Biblioteca județeană Constanța); „Lectura de vacanță a copiilor“ (George Pătrașcu, Biblioteca județeană Brăila); „Criterii de completare a colecțiilor în secția pentru copii“ (Virgil Gurujanu, Biblioteca „V. A. Urechia“ Galați); „Valențele educative ale ilustrației de carte pentru copii“ (conf. univ. Radu Negru, Universitatea „A. I. Cuza“ Iași); „Jocul — mijloc de inițiere în tehnica muncii cu cartea“ (Mihaela Muster, Institutul de cercetări pedagogice și psihologice); „Concepția copilului despre bibliotecă și bibliotecar. Rezultatele unui sondaj de opinie“ (Ana Popovici, Biblioteca „Gh. Asachi“, Iași) ș.a.

I.T.

Program permanent al bibliotecii județene

Dorind să marcheze pe o perioadă cât mai întinsă evenimentul mondial al Anului copilului, Biblioteca județeană Brașov a organizat și are în continuare planificate o serie de acțiuni pentru copii și despre copii. Debutul acestor acțiuni l-a constituit simpozionul intitulat „Copilul și cartea“, desfășurat, în luna mai, pe teme „Lectura copiilor“ și „Literatură pentru copii“. În deschiderea simpozionului a fost organizată o expoziție de desene ale copiilor „Din lumea cărților“, la care s-au oferit premii. Unul dintre premianții expoziției brașovene, o fetiță din clasa a VI-a, a câștigat apoi un premiu la concursul internațional organizat de către UNICEF și desfășurat în India.

În cursul lunii iunie, la Biblioteca județeană a fost deschisă expoziția „Zilele cărții pentru copii“, care s-a bucurat de succes și a contribuit la atragerea de noi cititori. În aceeași lună, în colaborare cu trei grădinițe din municipiul Brașov, a fost organizat un concurs de desene colorate pe asfalt.

Lunile de vacanță le-am folosit pentru desfășurarea unor diverse manifestări de propagandă a cărții în cadrul cititorilor / tabere școlare din împrejurimile Brașovului. Printre acestea, seri de poezie din creația elevilor brașoveni și prezentări de cărți pe teme din istoria neamului românesc. Au urmat gale de filme UNICEF, organizate la sediul bibliotecii, la care au participat elevii de la câteva școli din municipiul Brașov.

În luna octombrie, în cadrul „Decadei cărții românești“, a avut loc întâlnirea micilor cititori cu scriitoarea brașoveană de limbă germană Erika Hübner Barth, cu ocazia apariției unei noi cărți pentru copii, și cu redactorul de specialitate de la Editura Ion Creangă, întâlnire în care cei mici au propus și ei subiecte, teme pentru viitoare cărți.

Pentru începutul lunii noiembrie a fost programată o expoziție de tapiserie lucrate de copiii de la cercul de profil de la Casa pionierilor și șoimilor patriei și din școlile din municipiul Brașov, imbinată cu o expoziție de carte de artă (sculptură, pictură, desen, artă decorativă).

La toate acestea se adaugă, printre alte multe manifestări mai puțin spectaculoase, și vizitele organizate la bibliotecă, pe clase, soldate cu o creștere considerabilă a numărului de cititori la secția pentru copii și tineret, ca și la filialele Bibliotecii județene Brașov, în acest An Internațional al Copilului.

Silvia POPA

Cronică A.I.C.

Din țări socialiste

Bibliotecile din U.R.S.S. participă la Concursul internațional de ilustrații de carte pentru copii, care a fost inițiat de Biblioteca publică vovodă din Zesuvo — R.P.P. sub genericul „Prietenii și frații dintre copii și tinerii din diferite țări“. Numai din regiunea Leningrad au participat la acest concurs peste 200 de elevi din Volhov, Gacina, Sođinoe Pole, Kinghisepp. Juriul de pe lângă Biblioteca regională pentru copii din Leningrad a selecționat 42 de ilustrații executate de tinerii cititori pe care le-a expedit pentru concurs.

● Bibliotecile pentru copii și cele școlare, bibliotecile din tabere pentru pionieri participă activ la organizarea cu cititorii acestor biblioteci a Jocului-călătorie pe paginile cărților cu durata de 6 luni sub genericul „Copii ai diferitelor popoare, fiți gata la lupta pentru pace, prietenie și solidaritate!“ Acest joc-călătorie a fost laureat de revista sovietică „Bibliotekar“.

● În U.R.S.S. a fost organizat concursul de fotografii „Copiii și cartea“. Condițiile de participare la concurs au fost publicate în revista „Bibliotekar“ care în nr. 5 a început să publice materialele concursului.

● Revista „Citatel“ din R.S. Slovacă a organizat în cinstea Anului Internațional al Copilului un concurs de fotografii pe tema „Copiii și cartea“. În concurs au participat 45 de persoane care au prezentat în total 322 de fotografii.

● Concursul național „Pentru cea mai bună bibliotecă populară“ care se desfășoară în Cehoslovacia în fiecare an în cinstea unui anumit eveniment important, este consacrat în acest An Anului Internațional al Copilului.

● În luna iunie a.c. în orașul Nahod a fost organizată cu sprijinul comitetului ceh al sindicatului lucrătorilor din domeniul artei și culturii „Săptămâna bibliotecii“. Cu acest prilej la Nahod și-au dat întâlnire 45 de bibliotecari din R.S.C. și R.S.S., care au făcut schimb de experiență, au dezbătut probleme legate de pregătirea bibliotecar-bibliografică a tineretului, colaborarea dintre școli și biblioteci, folosirea mijloacelor audio-vizuale în activitatea cu copiii și tineretul etc. „Săptămâna bibliotecii“ a mai fost organizată și în alte biblioteci raionale importante (Pisek, Ceski Frumbox etc.). Tot în cadrul acestor manifestări, redacția revistei „Ctenár“ a organizat o masă rotundă. La discuțiile în jurul mesei rotunde au luat parte reprezentanți din diferite regiuni, specialiști care au abordat probleme legate de literatura științifică pentru tineret, sprijinul metodic acordat de către bibliotecile publice bibliotecilor școlare etc.

I. SIMIONOV

CONSULTAȚII ÎN CZU

Recomandări privind organizarea indexului alfabetic al catalogului sistematic

Regăsirea informațiilor înmagazinate într-un catalog sistematic nu este ușoară în situația în care beneficiarii sînt nevoiți să se adreseze direct catalogului. Consultarea acestuia este dificilă și datorită faptului că utilizatorii nu sînt întotdeauna familiarizați cu structura acestuia și cu sistemul de notație al clasificării zecimale.

Este necesar, tocmai de aceea, să se alcătuiască un instrument de lucru complementar care să indice, într-o formă simplă și accesibilă, locul unui subiect, concept, noțiune în catalog. În acest scop se constituie indexul alfabetic al catalogului sistematic. Indexul alfabetic va trebui să se întegreze într-un cadru mai larg de acțiuni desfășurate de bibliotecă pentru cunoașterea și popularizarea instrumentelor de informare, pentru îndrumarea cititorilor în folosirea cit mai corectă a acestora. Funcțiile principale ale indexului alfabetic sînt de a face accesibile cititorilor noțiunile simbolizate prin numerele zecimale, reducînd dificultățile de înțelegere de către aceștia a mecanismului catalogului sistematic, și de a reuni alfabetic noțiunile din tabelele de clasificare cu vedete asemănătoare, dar care, tratînd diferite aspecte ale unui subiect, sînt dispersate în tabele.

Indexul alfabetic tipărit al tabelelor CZU nu poate fi folosit în realizarea cerințelor de mai sus din următoarele motive:

1. Nu menționează toate combinațiile de indici folosite pentru indexarea unui subiect, în momentul în care se face clasificarea unei anumite colecții;
2. Pe măsura dezvoltării științelor, indexul „îmbătrînește” neavînd posibilitatea să includă permanent noțiuni noi;
3. Conține un număr foarte mare de concepte care într-o colecție concretă pot să nu fie reprezentate.

De aceea, fiecare catalog sistematic trebuie să beneficieze de propriul său index alfabetic care să se raporteze permanent numai la informațiile existente în colecția pe care o reprezintă și nu la amplasarea ipotetică a unei informații într-o colecție imaginară cuprinzînd ansamblul cunoștințelor omenești. O noțiune, odată inserată în indexul alfabetic propriu unui anumit catalog, va indica cercetătorului că în colecția respectivă există una sau mai multe publicații despre acel subiect.

Este bine ca indexul alfabetic să se constituie odată și paralel cu organizarea catalogului sistematic. Dar acest deziderat nu se poate realiza în toate bibliotecile deoarece fiecare bibliotecă se confruntă cu situații specifice. Modalitățile de constituire a indexului vor varia deci în funcție de stadiul de organizare a catalogului sistematic din fiecare bibliotecă, și anume:

1. Bibliotecile care nu au catalog sistematic vor avea în vedere ca în momentul în care trec la organizarea acestuia să înceapă și constituirea indexului alfabetic.
2. Bibliotecile care au catalog sistematic dar nu au index alfabetic pot să înceapă alcătuirea indexului pe măsura clasificării publicațiilor sau a pregătirii fișelor pentru intercalare în catalog (atunci cînd beneficiază de catalogarea centralizată). Subiectele repetîndu-se, indexul va reuși treptat să cuprindă toate noțiunile existente în catalog.
3. Se pot parcurge de asemenea grupele catalogului sistematic în vederea depistării noțiunilor ce urmează a fi incluse în index. În acest caz, este bine să se înceapă cu grupe mai greu de consultat: științe sociale, științe exacte, științe aplicate.

4. Bibliotecile care și-au propus revizuirea catalogului sistematic își pot constitui indexul paralel cu munca de revizuire a acestuia.

Indexul alfabetic se alcătuieste pe fișe de catalog de format internațional dispuse în ordinea alfabetică a vedetelor notate pe acestea. Pe lângă vedetă, se vor nota pe fișe subvedetele și indicele de clasificare corespunzător. Nu este necesar să se menționeze și numărul cutiei din catalogul sistematic unde se găsește materialul documentar privind subiectul respectiv, în primul rînd pentru că îl obligăm pe cititor să se familiarizeze cu două simbolizări afară de aceasta, pe măsura dezvoltării sale, catalogul sistematic este extins, operație ce va antrena o muncă inutilă de modificare a numărului cutiei de pe fiecare fișă a indexului.

Sertarele conținînd indexul alfabetic se plasează în apropierea catalogului sistematic, de preferință la sfîrșitul acestuia. Pentru a ieși mai bine în evidență etichetele cutiilor vor fi confecționate din carton colorat într-o altă culoare decît etichetele catalogului sistematic.

Principii de alcătuire. Este important ca toate cuvintele-cheie susceptibile a putea desemna un subiect, atunci cînd se formulează o cerere, să fie luate în considerare, adică să figureze ca vedetă, deoarece nu putem prevedea cuvîntul cu care beneficiarii vor desemna subiectele. Astfel, pentru a se documenta asupra publicațiilor existente în bibliotecă privind, de pildă, curentele filozofice, cercetătorul se poate adresa indexului folosind diverse formulări ca: sisteme filozofice, curente filozofice, școli filozofice, teorii filozofice sau filozofie, curente; filozofie, sisteme; filozofie, școli; filozofie, teorii.

Acest lucru este ușor de realizat cînd este vorba de un subiect simplu, dar operația se complică în cazul unui subiect complex, care poate fi descompus în mai mulți termeni. De multe ori este imposibil să realizăm exhaustiv toate vedetele posibile pentru un subiect. Este chiar indicat să se restrîngă numărul vedetelor indexului, deoarece o dezvoltare prea mare a acestuia riscă să-l facă greu de consultat. Vom avea grijă deci ca, încă de la început, să avem în atenție aceste două probleme contradictorii: exhaustivitate și restrîngere.

Se va căuta permanent ca în cadrul unei reflectări tinzînd spre exhaustivitate să se urmărească constant limitarea numărului de fișe al indexului.

Metoda de alcătuire. Cea mai eficace metodă de alcătuire a indexului alfabetic este metoda indexării în lanț, sistem imaginat de celebrul bibliotecar indian S.R. Ranganathan.

În momentul în care un document a fost indexat, subiectul este dispus sub formă de lanț, notînd diviziunile acestuia începînd cu clasa din care face parte pînă la subiectul tratat în documentul respectiv. Fiecare grad (diviziune) va fi exprimat, pe cît posibil, printr-o singură expresie; se va folosi de regulă un cuvînt sau o expresie existentă în tabela imprimată, dar nu în mod obligatoriu, deoarece tabela poate să nu fie ținută la zi sau termenul din tabelă să nu fie folosit de către beneficiarii colecției.

Să presupunem că indexăm un document privind „circulația capitalului”. Subiectul va fi analizat în felul următor:

3	Științe sociale
33	Economie politică
330	Noțiuni generale
330.1	Categorii
330.14	Capital
330.145	Circulație

Din verigile superioare ale lanțului de indexare, se extrag atîtea subvedete cîte sînt necesare pentru a se exclude orice posibilitate de confuzie cu alte noțiuni asemănătoare. Pentru subiectul nostru vom stabili în virtutea acestei reguli următoarele vedete:

Circulație, capital, economie politică 330.145
Capital, circulație, economie politică 330.145.

Acestui subiect îi vom alcătui deci două fișe pentru indexul alfabetic: o fișă va fi intercalată la vedeta de subiect „circulație”, iar a doua la vedeta de subiect „capital”. Observăm că s-au menținut numai subvedetele necesare pentru a înlătura formulările ambigue.

În exemplul nostru sînt indicate a fi menționate aceste subvedete, deoarece ulterior pot fi create vedete cu același cuvînt inițial, dar cu alte subvedete.

De exemplu:

Capital, acumulare, economie politică 330.146
Capital, formare, economie politică 330.146
Capital, repartiție, economie politică 330.144.

Pentru cele două subvedete de subiect, „economie politică” și „capital”, vom alcătui fișe pentru indexul alfabetic numai în momentul în care vom avea de indexat publicații al căror subiect va primi ca indici de clasificare 33 și 330.14.

În cazul în care indexul alfabetic este deja constituit, se va controla dacă vedeta subiectului nu figurează deja în index și în situația în care vedeta, subvedetele și indicele de clasificare coincid, nu se mai face o nouă fișă pentru index.

Metoda indexării în lanț prezintă două avantaje: este sistematică și relativ mecanică, este ușor de menținut constantă și se reduce la minimum riscul de a omite vedetele utile, adică cuvintele-cheie; este foarte economică, deoarece controlînd strict ordinea în care pot fi enumerate în vedetă elementele unui subiect complex, limitează foarte mult numărul de vedete create, fără să micșoreze prin aceasta eficacitatea indexului.

Alte recomandări

1. Vedetele vor fi formulate prin cit mai puține cuvinte și printr-o formă gramaticală normată, substantivul va fi preferat adjectivului, singularul pluralului, masculinul femininului, forma lungă a infinitivului verbal formei scurte, se vor suprima articolele și prepozițiile.

2. Se va avea în vedere că există termeni „consultați” și termeni „neconsultați” de către cercetător, așa încît în momentul în care se stabilesc vedetele va trebui să ne punem întrebarea: cititorul poate căuta subiectul respectiv sub acest cuvînt?

3. Denumirile geografice pot constitui vedete pentru indexul alfabetic, avînd un rol orientativ foarte util. Vedetele vor trebui să apară în forma oficială sau cea mai cunoscută, de pildă:

România (498).

Pe fișa respectivă se pot trece toți indicii principali a care cititorul poate găsi material despre țara respectivă:

1(498) Filozofie
32(498) Politică
327(498) Politică externă
33(498) Economie
338(498) Economie industrială
7(498) Artă
805.90 Limba română
859.0 Literatură română
914.98 Geografie
949.8 Istorie

4. Sinonimele vor purta toate același indice de clasificare:

Viitorologie 001.18   Anticipație 001.18
Futurologie 001.18   Prognoză 001.18
Știința viitorului 001.18   Prevedere 001.18

Nu este recomandabil să se facă trimiteri de la un sinonim la altul pentru a reduce la minimum timpul afectat de cercetător consultării indexului și apoi a catalogului în vederea depistării materialului căutat.

Uneori însă, pentru a evita umflarea indexului și pentru a nu multiplica excesiv numărul de termeni sub

care poate fi căutată o noțiune, este totuși indicat să se facă fișe de trimitere.

De exemplu, pentru vedeta „boli” (medicină) se poate face o fișă de trimitere către „patologie” urmînd ca aici să stringem toate intrările cu această vedetă:

patologie 616
patologie, aparat circulator 616.1
patologie, aparat digestiv 616.3
patologie, aparat respirator 616.2

Este recomandabil o astfel de trimitere, deoarece în situația aceasta vom introduce fișe și la:

aparat circulator, patologie 616.1
aparat digestiv, patologie 616.3
aparat respirator, patologie 616.2

și deci, introducînd fișe și pentru vedeta „boli” cu toate subvedetele vom dilata foarte mult indexul.

5. În stabilirea subvedetelor, este foarte important să se țină seama de o altă regulă, și anume, că întotdeauna subvedetele vor fi selectate din partea superioară a lanțului noțiunii de indexat și niciodată din partea inferioară a acesteia. Aceasta deoarece noțiunile care preced vedeta reprezintă contextul mai general în care se găsește aceasta și o precizează, în vreme ce noțiunile din partea inferioară a noțiunii de indexat reprezintă detalii ale acesteia.

Astfel, pentru un subiect despre „dreptul familiei”, care are următorul lanț de indexare:

3 Științe sociale
34 Drept   Lanț superior
347 Drept civil
347.6 Dreptul familiei

347.63 Descendenți   Lanț inferior
347.633 Adopție

vom stabili ca subvedete termeni din lanțul superior, și anume:

Familie, drept civil
și nu
Familie, descendenți

Vedetă „familie, descendenți” va fi alcătuită atunci cînd vom avea o publicație despre descendenți, nefiind corectă pentru o publicație privind dreptul familiei în general.

6. Subvedetele trebuie să fie folosite de fiecare dată cînd este cazul, altfel în situațiile în care vedeta este identică riscă să deruteze cercetătorul necunoscător al semnificației indicelui. Astfel, pentru vedeta „familie”, vom avea ca subvedete „drept civil”, „obiceiuri”, „educație”, „formațiune socială”, „genealogie” etc.

familie, drept civil 347.61
familie, obiceiuri 392.3
familie, educație 37.018.1
familie, formațiune socială 301.185.1
familie, genealogie 929.2

7. În cazul indicilor reuniți prin semnul de relație (:), se va alcătui lanțul indexării pentru fiecare indice, în vederea stabilirii vedetelor tuturor indicilor care intră în combinația respectivă.

Este foarte important pentru cel ce se ocupă de organizarea instrumentelor de informare să țină seama de un lucru esențial, și anume, că instrumentele de informare pe care le pune la dispoziția utilizatorilor au drept scop să le permită acestora găsirea ușoară și rapidă a documentelor de care au nevoie; pentru acest lucru este suficient, de exemplu, să consulte indexul alfabetic și o amplasare sau două din catalogul sistematic, altfel o căutare prea îndelungată demonstrează că instrumentele respective nu sînt perfect adaptate nevoilor reale ale beneficiarilor.

Elena SABADAC

5 MATEMATICI. ȘTIINȚE ALE NATURII (II)

- 52 ASTRONOMIE. ASTROFIZICĂ. CERCE-
TAREA SPAȚIULUI. GEODEZIE**
- 52-1/-8 Proprietăți, procese, părți etc.
- 1 Mod de tratare
Investigații inițiale. Obiecte neidentificate. Ipoteze inițiale: predicție, cercetare, descoperire. Observații și măsurători. Rezultatele analizelor și evaluarea observațiilor și a măsurătorilor. Tratare și dezvoltare teoretică. Tratare numerică Tehnică matematică. Simulare (machetă)
- 3 Proprietăți și fenomene
- 32 Poziție, mișcare, rotație
- 323 Poziție
Unghi de coordonare, distanță (paralaxă, timp-lumină), viteză radială, poziție în spațiu, distribuție în spațiu, mișcare orbitală, elementele pe orbită
- 325 Mișcare. Mișcare exactă. Viteză radială
→ 521
- 327 Rotație
- 33 Proprietăți fizice (exceptând radiațiile)
Dimensiuni și parametri de formă. Masă (proprietăți fizice, mecanice, termice, electrice, magnetice, viscozitate, opacitate). Variația stării fizice: densitate, presiune, temperatură. Cîmp de gravitație, cîmp magnetic. Vîrstă.
- 34 Distribuția corpurilor în sistem sau sisteme
- 35 Radiația de la corp sau sistem
Intensitate aparentă. Intensitate absolută. Spectru. Spectru de linie. Polarizare
- 36 Compoziție chimică
- 37 Proprietăți biologice
- 38 Fenomene geometrice. Fenomene sezoniere.
Fenomene diurne
- 4 Procese privitoare la corpuri și sisteme
Interacțiunea dintre corpuri și sisteme. Interacțiuni gravitaționale. Coliziuni. Forțe electromagnetice. Condensare. Dezintegrare. Procese ale masei: conducție, convecție, turbulență. Șocuri. Procese atomice: excitație, ionizare. Reacții nucleare
- 5 Stadii în dezvoltarea corpurilor și sistemelor
Origine, formare, cosmogonie, evoluție, schimbarea stării sau structurii, stabilitate, echilibru, variabilitate, schimbarea catastrofală a stării și a structurii. Stadiul final
- 6 Procese legate de radiații
Emisie, transfer, propagare, reflecție, refracție, polarizare (efect Faraday), interferență, difracție, absorbție, scintilație, frecvență, viteză, accelerație, întârziere
- 7 Caracterul radiației
Radiație corpusculară. Fotoni cu unde foarte scurte: raze Gamma, raze X. Radiații ultraviolete. Radiații vizibile. Radiații infraroșii. Unde în plasmă. Unde de șoc. Unde radio. Radioastronomie
- 8 Părți ale sistemelor individuale
Partea interioară, regiunea centrală, suprafață, partea exterioară

- 520 INSTRUMENTE ȘI TEHNICI**
→ 681.7
- 520.1 Observatoare
- .2 Telescoape
Refractoare. Reflectoare. Instrumente pentru observarea soarelui: heliostat, celostat, siderostat. Telescop zenital. Astrolab. Astrograf, cuadrant. Radiotelescop.
- .3 Instrumente auxiliare. Instrumente de înregistrare. Instrumente vizuale, fotografice, fotoelectrice, spectroscopice, interferometre etc.
- .4 Instrumente de măsurare folosite separat de telescop. Densitometre, microfotometre, spectrofotometre. Instrumente automate de măsurare
- .6 Instrumente folosite în împrejurări speciale
Detectoare de unde electromagnetice, spectrometre, polarimetre, analizatori de ioni, magnetometre
- .8 Tehnici de observare, de măsurare și analize
Fotometre, spectrometre, polarimetre
- .9 Alte instrumente tehnice și simulative. Planetariu
- 521 ASTRONOMIE TEORETICĂ. MECANICĂ
CEREASCĂ. ASTRONOMIE FUNDAMENTALĂ**
- Mecanică cerească
Principii generale de dinamică astronomică. Legile generale ale mișcării. Teorii ale formei, cîmpului gravitațional și rotației corpurilor. Teorii ale forțelor de interacțiune și ale altor forțe de disipație. Teorie planetară. Teorie lunară. Tehnici speciale: sistem de coordonate, integrare pe orbită (anulat) → 52-327, 530.23, 531.51
(anulat) → 52-325, 521.1, 521.3, 521.9, 528.28
- Determinarea orbitei. Corectarea orbitei
Elemente și parametri orbitali. Orbite eliptice, parabolice, hiperbolice.
(anulat) → detalii neesențiale
- .33 (anulat) → detalii neesențiale
- .34 (anulat) → 521.31
- .37/.38 (anulat) → detalii neesențiale
- .4/.45 (anulat) → 521.16/17
- .5/.582 (anulat) → 523.4-325 sau 523.4: 521.1/3
- .6/.681 (anulat) → 523.4-325 sau 523.4: 521.1/3
- .7/.77 (anulat) → 523.64-325, 523.68-325 sau 523.64: 521.1/3, 523.68: 521.1/3
- .8 Aspectele astronomice ale eclipselor, ocultațiilor, trecerilor. Sateliți și fenomene circulare. Eclipse ale sateliților. Treceri și ocultații ale sateliților prin fața altor planete. Fenomene mutuale ale sateliților. Treceri ale planetelor prin fața Soarelui. Ocultații prin Lună. Ocultații prin comete.
- .81 Eclipse de Soare și de Lună
- .82 (anulat) → 521.81
- .9 Astrometrie. Astronomie sferică
Sisteme de coordonate, unități, constante și scara timpului. Determinarea rotației Pământului și mișcării solare.
(anulat) → 520, 521.8/9

523	SISTEMUL SOLAR →521, 521.8	524.1	Raze cosmice →550.38, 551.510.535/537
-52	Cosmogonie. Originea sistemului solar →524.8	.3	Stele
523.03/.038	(anulat) →52-1/-8	.4	Stele simple. Stele variabile (novă, supernovă). Nebuloasă planetară. Stele duble și multiple. Sisteme binare
.04/.045	(anulat) →52-36, 524.84	.5	Roi de stele. Ingrămădire deschisă de stele. Grup galactic. Roi globular.
.07	(anulat) →573.5	.6	Mediu interstelar. Nebuloasă galactică. Gaz interstelar. Molecule interstelare. Prag interstelar. Nor interstelar
523.1/.186	(anulat) →524, 524.8	.7	Galaxie. Calea lactee. Parametri structurali ai Galaxiei. Centru galactic, Nucleu. Aureolă Aureolă galactică
.164	(anulat) →52-77, 520.27	.8	Sisteme extragalactice
.165	(anulat) →524.1	525/525.75	Grupuri locale de galaxii. Norul lui Magellan. Tipuri de galaxii. Roi de galaxii. Materie intergalactică
523.2	Proprietăți generale ale sistemului solar	527	Universul. Metagalaxie. Cosmologie. Observații cosmologice. Teorii cosmologice. Ipoteze cu privire la originea și formarea Universului. Originea și formarea elementelor
.21	Legi ale distribuției planetelor	528	ASTRONOMIE NAUTICĂ ȘI AERONAUTICĂ. NAVIGAȚIE
.22	(anulat) →523-52	528	GEODEZIE. TOPOGRAFIE
.23	Conjuncție și opoziție	01/.08	Lucrări preliminare. Măsurători geodezice. Evaluarea rezultatelor măsurătorilor. Teoria măsurării, instrumente de măsură
.24	Mișcarea sistemului solar în spațiu și timp →521.9	528.1	Teoria erorilor și a corecțiilor măsurătorilor geodezice și fotogrametrice
.25/.26	(anulat) →521.18	2	Reprezentarea pământului. Măsurarea pământului. Geodezie matematică. Geodezie fizică. Geodezie astronomică. Metode pentru determinarea formei pământului. Metode geometrice, fizice, astronomice. Suprafața pământului. Sferă, Elipsoidă. Calculul elipsoidei. Reprezentarea suprafeței pământului. Proiecții geodezice. Proiecții cartografice. Sisteme de coordonate. Coordonate geografice. Determinarea latitudinii și longitudinii.
.28	(anulat) →520.9	528.3	Teoria determinării suprafeței pământului. Determinarea planimetrică. Ridicări geodezice. Orientare. Punct de plecare. Triangulație. Determinări verticale.
.29	(anulat) →133.52	.4	Triangulație aplicată. Ridicări cadastrale. Ridicări efectuate pentru construcții civile
523.3	Luna. Pământul	.425	Topografie
.31	Pământul (corp astronomic)	.5	Instrumente și echipament geodezic
.32/.323	(anulat) →523.34-1/8	.7	Fotogrametrie aeriană și terestră. Metode și instrumente
.33	(anulat) →523.34-3	.9	Cartografie
.34	Luna. Selenologie →521.81	529	Principiile, tehnica și realizarea desenului cartografic. Editarea hărților. Scară. Alegerea scării. Cartografie foto
.38	(anulat) →521.81	529.1	CRONOLOGIE. CALENDARE. MĂSURAREA TIMPULUI
.39	(anulat) →523.34	.2	Zi. Zi siderală. Zi solară
523.4	Planete și alți sateliți. Planetologie	.3	Ani, luni, săptămâni, decade etc.
.41	Mercur	.3	Calendare
.42	Venus	.7	Măsurarea timpului. Transmiterea orei exacte
.43	Marte		Instrumente pentru măsurarea timpului.
.44	Planete mici. Asteroizi. Planetoide		
.441/.442	(anulat) →523.44		
.45	Jupiter		
.46	Saturn		
.47	Uranus		
.481	Neptun		
.482	Pluto		
.483	(anulat) →523.489		
.489	Planete ipotetice		
.49	(anulat) →523.4(084)		
523.5/.57	(anulat) →523.68/684		
.58	(anulat) →551.510.53: 523.68-1		
.59	(anulat) →523.62-6		
523.6	Mediu interplanetar. Comete. Meteori. Meteorii		
.62	Mediu interplanetar		
.64	Comete		
.66	(anulat) →523.64-8		
.67	(anulat) →523.64-8		
.68	Meteori. Meteorii		
523.7/.79	(anulat) →523.9/988, 521.81		
523.8/.899	(anulat) →521.1/3, 521.9, 524		
523.9	Soare. Fizică solară Nucleu. Fotosferă. Cromosferă. Coroană. Activitate solară →520.2, 550.2, 523.62-7		
524	STELE. SISTEM STELAR. UNIVERSUL 523, 523.9		

AUTORUL COLECTIV

Modalități de rezolvare în Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu”

De mai mulți ani, în biblioteca noastră a existat o preocupare constantă pentru conturarea unui sistem optim de cataloage — menit să dezvăluie cât mai logic și rapid fiecare lucrare — și pentru educarea beneficiarilor pentru a putea găsi informațiile de care au nevoie.

În acest scop, au fost urmărite și rezolvate două aspecte: **perfecționarea fiecărui catalog în parte și integrarea lui în sistem; dezvoltarea deprinderilor de informare independentă a cititorilor prin instruire individuală.**

Din aceste preocupări a izvorât și necesitatea analizării modului cum sînt descrise și oglindite în catalog lucrările autorilor colectivi, din ce în ce mai numeroși în condițiile producției editoriale moderne. Nu numai numărul lor crescînd ne-a determinat la această analiză, ci și importanța lor deosebită, în această categorie incluzîndu-se publicațiile Partidului Comunist Român, ale organelor centrale și locale ale puterii de stat, publicații emanînd de la instituții locale ori conținînd date despre activitatea acestora.

În fondul bibliotecii noastre, în cei aproape 45 de ani de existență, au intrat multe lucrări aparținînd sau tratînd despre colectivități. Aceste lucrări au fost descrise — cu excep-

ția ultimilor ani — ca anonime sau la autorii menționați pe pagina de titlu, autori care de cele mai multe ori erau numai exponenții colectivităților respective.

Deși problema autorului colectiv nu este nouă — dovadă expunerea de principii la Conferința internațională de catalogare care a avut loc la Paris în anul 1961 —, totuși trecerea la aplicarea descrierii corecte a acestor categorii de lucrări s-a făcut mai tîrziu și destul de timid. Printre cauze pot fi amintite: lipsa unor lucrări teoretice ample în care să fie tratate toate aspectele legate de descrierea și orînduirea în catalog a lucrărilor autorilor colectivi; greutatea depistării în cataloage a acestor categorii de lucrări; necesitatea unei serioase documentări pentru stabilirea vedetelor la autorii colectivi din trecut.

Suita de articole pe această temă din *Revista bibliotecilor*, semnate de Getta Elena Rally, fișa tipărită, iar mai recent listele editate de B.C.S., începînd cu anul 1973, și manualul *Descrierea și catalogarea publicațiilor*, apărut sub egida Centrului special de perfecționare a cadrelor din Consiliul Culturii și Educației Socialiste (autorul colectiv ocupă un capitol amplu, p. 399-449), ne-au ajutat să ne clarificăm multe aspecte ale problemei autorului colectiv și să trecem la rezolvarea reflectării lui corespunzătoare în cataloagele noastre.

Rezolvarea acestei probleme a cunoscut mai multe etape: 1. analiza rubricilor autorilor colectivi evidențiați în catalog pentru a vedea cum s-a procedat de-a lungul anilor și ce lipsuri există; 2. reliefaarea în urma acestei analize a autorilor colectivi contemporani — menționați pe fișa tipărită dar omiși de bibliotecă sau a acelor care nu sînt menționați dar se pot deduce ușor din analiza fișelor; 3. depistarea tuturor lucrărilor descrise ca anonime, dar care se pretează la descrierea la autor colectiv, în principal sau com-

plementar; 4. redescriserea acestora corect — pe baza cărților — și reconstrucția rubricilor.

În primele două etape, am pornit prin a face o analiză a modului cum sînt conturate în catalog alfabetice rubricile celor doi autori colectivi principali: **P.C.R. și România**. Deși aici se află grupat mai mult material decît la ceilalți autori colectivi, am constatat totuși unele omisiuni.

Exemple:

La **P.C.R. C.C. Plenare** nu existau fișe complementare pentru toate cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu, expuse în cadrul acestora sau la unele ședințe de la Comitetul Central, cum este cazul, de pildă, cu **Expunere la ședința Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și a guvernului**, 25 noiembrie 1970. În acest exemplu nici fișa tipărită nu indică complementară la **P.C.R. C.C. Comitet Executiv**.

La **România**, rubrica cea mai bine conturată era **Legi și Decrete**, dar și aici erau evidențiate în special legile apărute în R.P. Română și Republica Socialistă România. Pentru România—regat și România—Principatele Unite numai un număr mic de legi au fost descrise astfel încît să se grupeze aici, restul legilor rămînd descrise ca anonime (legi, regulamente, constituții). Datorită acestei situații, îndrumarea cititorilor la catalogul alfabetic, atunci cînd solicita o lege, era condiționată de precizarea acestora privind perioada cînd a apărut. Tot în această rubrică nu erau evidențiate legile apărute într-o singură unitate editorială. Mă refer la cea de a doua sau a treia lege, pentru care nu se făceau descrieri analitice. Cînd în aceeași unitate editorială apăreau o lege și o hotărîre a Consiliului de Miniștri pentru aplicarea ei — la **Consiliul de Miniștri** se făcea o descriere complementară deși descrierile analitice pentru hotărîri ne-ar fi permis ordonarea la **România. Consiliul de Miniștri**, a tuturor hotărîrilor acestuia pe numere și ani. Exemple: o dată cu **Legea nr. 5/1970** au

apărut și două Hotărâri ale Consiliului de Miniștri nr. 68/70 și 1047/70 privind executarea legii, necesitând descrieri analitice fiecare din ele Pentru România. Tribunalul Suprem. Un singur exemplu este elocvent. Culegerile de decizii erau adunate aici numai începând cu anul 1973, de când au apărut descrise în principal sub această vedetă, cele apărute anterior acestui an fiind descrise la titlu erau intercalate la „culegere“ fără a avea toate descrieri complementare la România. Tribunalul Suprem. Dealtfel și fișa tipărită oscilează.

La autorii colectivi P.C.R. și România (R. P. Română; R.S. România) am reușit să rezolvăm lipsurile semnalate pe baza analizei fișelor existente. S-au întocmit fișe complementare și analitice după caz, pentru vechea Românie urmînd să se adune materialul în etapa a 3-a.

În afară de autorii colectivi despre care am vorbit și cărora le-am acordat înțietate în rezolvare, dată fiind importanța lor deosebită, ne-am extins și asupra altora pentru ca cititorii să găsească mai ușor lucrări privind instituțiile vechiului București, primăria Capitalei, primăriile sectoarelor etc.

Parcurgînd de multe ori întregul catalog cu ocazia intercalării fișelor sau a verificărilor periodice, ne-a atras atenția faptul că unele instituții importante de pe raza municipiului nu erau evidențiate în nici un fel prin modul cum erau întocmite descrierile sau, mai exact, prin lipsa unor descrieri complementare la autor colectiv (de pildă, lucrări ca: 100 de ani de la înființarea Institutului de Arte Plastice „N. Grigorescu“ din București: 1864—1964; Dragu, Ion. Liceul „Ion Neculce“ la a 50-a aniversare; Tocilescu, Gr. -G. Catalogul Muzeului național de Antichități din București; Centenarul Casei de Economii și Consumațiunii. 1864—1964 etc.).

Această situație a constituit motivul pentru care nu se mai putea amîna rezolvarea în totalitate a autorului colectiv în cataloagele noastre.

În etapa a 3-a, s-a trecut la depistarea lucrărilor descrise ca anonime sau la autor, dar care necesitau descrierea principală sau complementară la autor colectiv. Pentru această operație am parcurs aproape în întregime catalogul sistematic (am exceptat numai literatura beletristică). Am ales catalogul sistematic pentru a avea autorii colectivi grupați. De exemplu: multe lucrări despre primăria orașului București erau grupate la 711 Urbanism. Sistematizarea orașelor și la 35 Administrație publică.

Pentru fiecare autor colectiv, permanent sau temporar, depistat am întocmit o fișă cu descriere sumară: cotă (de format), autor, titlu, an.

În etapa a 4-a, am aranjat aceste fișe pe categorii de autori colectivi: muzee, biblioteci, simpozioane etc. și am trecut la descrierea lucrărilor pe baza cărților. (Fiind vorba de fond mai vechi nu am considerat că se pot întocmi fișe corecte după cele existente în catalog.)

În momentul de față o bună parte din descrierea lucrărilor depistate a fost făcută. Urmează ca după efectuarea modificărilor respective și în catalogul sistematic (ne referim la cele descrise în principal la autor colectiv) să se intercaleze fișele în catalogul alfabetic — reconturînd rubricile. Pe tot parcursul efectuării descrierilor lucrărilor la autor colectiv — în special la fondul vechi — a trebuit să ne punem cîteva întrebări și să încercăm să răspundem la ele. Acestea au fost: este ajutat cititorul reliefîndu-i în acest mod această categorie de lucrări? Care sînt în timp variantele denumirilor instituțiilor pentru a nu dispersa materialul privind aceeași colectivitate? Iar dacă aceasta e inerentă, semnalarea către cititori prin fișe de trimitere, a variantelor. Mai pot rămîne clasificate în principal unele muzee la domeniu cu (069) — avem în vedere fondul vechi și acele unități în care acesta nu a fost revăzut — cînd în notița bibliografică apare în vedetă principală

muzeul respectiv? Și avem o rubrică specială 069?

Răspunzînd la aceste întrebări, credem că se poate ajunge la următoarea concluzie: prin descrierea lucrărilor la autor colectiv se oferă cititorului un plus de informație cu ajutorul catalogului alfabetic, prin îmbogățirea unor rubrici, dar se perfecționează și catalogul sistematic, prin adunarea unor categorii de publicații în rubricile speciale, punînd de acord notița bibliografică cu clasificarea. Aflîndu-ne spre sfîrșitul acestei lucrări care a necesitat mult timp și răbdare, am mai putut desprinde încă o seamă de concluzii, și anume:

Pentru producția editorială curentă nu există greutăți în fixarea autorului colectiv. Se cere multă atenție pentru a avea, ca și la autorii personali, vedetă uniformă.

La fondul vechi sînt probleme atît la depistarea autorilor colectivi — datorită modului cum au fost alcătuite fișele de-a lungul anilor (autorii colectivi apar menționați în antetitul sau nu apar deloc), cît și în stabilirea acestora pe baza cărților (este nevoie de documentare privind epoca). Exemple:

București. Primăria comunei

București. Primăria orașului

București. Primăria municipiului

București. Consiliul popular municipal și obligativitatea fișelor de trimitere.

Pentru producția extraeditorială — pentru care nu primim de obicei fișa tipărită — este de asemenea nevoie de documentare pentru stabilirea vedetei.

Este necesar să se întocmească, pentru autorii colectivi permanenți, un fișier de vedete. Ca punct de plecare pentru cei contemporani pot servi listele B.C.S. fișate, ordonate alfabetic pe autori colectivi.

În sfîrșit, își reclamă necesitatea un material teoretic privind ordonarea autorilor colectivi în catalogul alfabetic.

Petruța IVAN

Circulația cărții românești vechi

Aplicarea legii patrimoniului național a adus în tezaurul culturii românești valori — cărți, manuscrise, nume de scriitori și cărturari, caligrafi, miniaturisti — pe care cel mai optimist cercetător n-ar fi sperat să le descopere. Și, ceea ce este deosebit de semnificativ pentru unitatea spirituală a românilor de pretutindeni, aceste valori au fost găsite în sate mici îndepărtate, prin ținuturile Maramureșului, Bihorului, Țării Zarandului și a Crișurilor. Circulația cărților tipărite dincoace de Carpați, în Bucușești, Râmnic, Buzău, Iași, pînă de parte în vestul Transilvaniei și Banatului, face dovada unui interes permanent pentru slova românească, evidențiază o continuitate a spiritualității naționale în păturile de jos ale știutorilor de carte din rîndurile țărănilor. Aceștia le citeau cu pietate, le păstrau cu sfințenie să nu se instrăineze, scriau însemnări pe marginea textului tipărit, exprimînd fie întîmplări de familie (nașteri, cununii), fie relatări de evenimente istorice care le tulburau existența (jafuri ale invadatorilor străini turci sau tătari), calamități ale naturii (cutremure, secete, și foamete, inundații) sau chiar aprecieri asupra conținutului cărții și, de aici, recomandarea ei în lumea cititorilor.

Pentru a aduce exemple concrete, ne vom opri asupra citorva lucrări recente care sînt **cataloge analitice de cărți românești vechi**, în parte necunoscute autorilor „Bibliografiei românești vechi“.

Se știe că Biblioteca centrală universitară „M. Eminescu“ din Iași a publicat două volume din **Cărți rare și prețioase străine existente în fondul bibliotecii**. În 1976, Martin Bodinger publică al treilea volum din **Cartea ro-**

mânească veche în colecțiile Bibliotecii centrale universitare din Iași, un catalog adnotat. Cărțile înscrise sînt, ca și în BRV, tipărite între anii 1508 și 1830, „perioada veche“ — cum a numit-o Ioan Bianu — a cărții noastre naționale. M. Bodinger aduce noi descrieri de cărți necunoscute (categoria **addenda**). Numeroase cărți din biblioteca universitară ieșeană prezintă diferențieri tehnico-grafice față de cele descrise în BRV (categoria **corrigenda**), cum sînt **Elementa linguae daco-romanae** (Viena, 1780), un alt format și o altă paginatie; **Rost de poezii a lui Barbu-Paris Mămuleanu** (1822), care are o poezie babilonică ce lipsește din exemplarul Academiei; oda lui Gheorghe Assachi, **Către neamul Moldaviei (Iași, 1822)**, carte neexistentă în alte biblioteci ale țării ș.a., ș.a. Unele cărți au însemnări de serviciu ale lui M. Eminescu din timpul cînd a fost directorul bibliotecii (cărțile descrise la nr. 6, 8, 14, 18 și 31).

Pe o foaie din **Pravilele împărătești** (Iași, 1646, poziția 9) scriitorul Costache Conachi semnează nota că „marile monarh Alexandru Pavlovici“ a vizitat Chișinăul la 27 aprilie 1818, „de unde a purces în gios la Bendexi“, fiind „față“ însuși Conachi. Pe alte cărți stă ex libris-ul de proprietate al donatorilor de cărți. Dintre aceștia menționăm pe Constantin Hurmuzachi, unul din boierii progresiști și patrioți ai Bucovinei, care a donat peste 7000 de volume Bibliotecii centrale din Iași.

Fondul de cărți românești imprimate pînă în anul 1830 din B.C.U. Iași este în număr de 631. Catalogul, întocmit cu minuție, trebuie citit cu atenție pînă la ultimele lui pagini, care cuprind **completări**, indice de **titluri** în ordine alfabetică, indice de **nume**

(autori, tipografi, legători), indicele **localităților** menționate în însemnările manuscrise ca și numele celor care le-au scris. „Anexe“ (p. 465—467) ne fac atenți asupra a peste 63 de file cu texte juridice și interpretări asupra textelor din Vechiul testament (cărțile cu nr. 465 și 460). Astfel întocmit, Catalogul... este imaginea vie a preocupărilor intelectuale ale cititorilor, în lumina cărților care au circulat în Moldova, în cursul a trei veacuri.

Alte trei cataloage despre circulația cărții vechi (1508—1830) a publicat muzeograful Florian Dudaș, sub titlurile: 1. **Cartea veche românească în Bihor** (Oradea, 1977), 202 p. + 45 planșe), 2. **Contribuții privind cartea românească veche în epoca luminilor** (Oradea, 1979, 44 p. + 7 planșe). Aceasta din urmă continuă, pe alte 39 p., editarea și studiul **Catalogului 1820—1830** cu 3. **Cărțile românești din biblioteca lui Samuil Vulcan** (1760—1839), scriitorul iluminist de la Oradea.

Autorul aplică metoda bibliografică a BRV, deci cărțile cercetate sînt studiate tot sub cele două aspecte: **adăogiri** (addenda) și **îndreptări** (corrigenda). Numărul primei categorii este impresionant: 44 de cărți (lucrarea nr. 2), o carte (lucrarea nr. 3). Numărul din **îndreptări** este mult mai mare. Exemplarele nou descoperite au gravuri și pagini în plus, în comparație cu cele descrise deja în BRV. Majoritatea dintre cele descoperite de curînd și descrise au teme referitoare la școală, cultură (sfaturi date cititorilor), armată (acțiunile militare ale lui Napoleon Bonaparte, de exemplu **Vestire**, 1809), posturi de preoți (numiri, pregătirea lor profesională), sănătate (instrucțiuni preventive pentru combaterea holerei). Toate acestea sînt imprimate ca **foi volante**, cu mai puține pagini (chiar una) sau mai multe (peste 40 p.) Locul de imprimare era în mod obișnuit la Viena și se trimeau autorităților administrative din Transilvania. Foile volante, pînă la apariția publicațiilor periodice, au avut rolul ziarelor informative.

Prima lucrare este deosebit de importantă prin urmărirea circulației cărților imprimate la sud și estul Carpaților pînă în vestul Transilvaniei, în cele mai mici sate din văi și munți; prin însemnările foștilor posesori (p. 12, 22, 24, 30, 37 — **Cazania lui Varlaam**. Iași 1643, cumpărată în anul imprimării ei chiar de la Varlaam cu „patru galbeni de aur“; p. 45,

Lucrarea a doua impune prin descoperirea imprimatelor în Biblioteca Episcopiei ortodoxe din Oradea și în Arhivele Statului din Oradea — instituții culturale încă necercetate până acum în mod serios. Materialele descoperite sînt operele unor cărturari ilumiști din Transilvania, ca Ignatie Karabeș, Ioan Corneli, Simion Maghiar, Moise Noak, Ioan Alexi (bibliotecar între anii 1829 și 1833 la Oradea, autorul unei gramatici românești), Nichita Horvath ș.a. Ne vom opri asupra celor mai importante cărți. **Magna Charta von Galizien...**, Iași, 1790, înregistrată de catalogul lui Simion Vulcan. Din titlul cărții (reprodus în fig. 5) rezultă că este o lucrare politică ce tratează despre greutățile făcute cîrmuirii austriece de către nobilimea poloneză din Galizia. Este, desigur, o formă a protestului patriotic al poporului polonez împotriva împărțirii Poloniei între Austria, Prusia și Rusia (1772). Colecția de 12 volume a **Mincelor**, tipărite după cele din Țara Românească, în tiraje speciale pentru Transilvania (Buda, 1804—1805). Nu se știa rolul lui Ioan Molnar-Piuariu ca editor al lor, nici prefața lui la **Mineul lunii septembrie**. **Întrebările puse preoților de Samuil Vulcan** (Oradea, 1825) urmăresc cu perseverență și patriotism luminat ridicarea neamului românesc prin cultură, „scrisoare”, descâlci și școli (fig. 5 și p. 31—32). **Dirigăciune pentru superioritățile sănătății** (Buda, 1830) cuprinde „directive” medicale împotriva holerei (fig. 8 și p. 33). **Enciclică papei Elvavie al VII-lea împotriva carbonarilor** (Pesta, 1824), acuzați că „năzuiesc ca fieșcărui slobodă voie să dea a-și iscodi și șieși religia”, acuză că Societatea carbonarilor propagă prea multă libertate individuală. Din lectura acestor cataloage am desprins, între altele, constatarea că munca de cercetare științifică a bibliotecarilor, muzeografilor, arhiviștilor a intrat pe un făgaș bun. Exemplul lui Florian Dudaș poate fi un stimulent încurajator, plin de speranță că în arhivele și fondurile vechi al bibliotecilor vom putea găsi încă multe materiale care să sporească prestigiul culturii românești dintr-o epocă (secolul al XVIII și începutul secolului al XIX-lea) despre care se știe mult prea puțin.

Prof. dr. doc. Dan SIMONESCU

Acuzație de plastografie din secolul al XVII-lea în Țara Românească

Documente românești în colecții străine

Una din familiile de seamă ale Țării Românești, care a avut reprezentanți importanți de-a lungul a cîtorva secole, a fost aceea a Năstureilor de la Hereștii din Ilfov.

În 1551 apar pentru prima dată în documente satul și străbunii familiei: Stan, fiul său Virjoghe logofăt și Udriște Beceriu. Primul a fost tatăl lui Cazan portarul, iar acesta, la rîndul său, a avut un fiu, pe Radul postelnic Năsturel ot Herești, cu care a început ascensiunea neamului său. Căsătorit cu Despina, „o fată din casa domnească a lui Mihai Vodă”, a avut patru copii: Șerban, Cazan, Udriște și Elina.

Doamna Elina, învățata soție a lui Matei Basarab, nu a avut copii. Murind cumnata sa Marica, la numai două săptămîni de la nașterea primului copil al lui Udriște, îl înflăză pe micul nepot, botezînd-l Matei, după domnul țării. Ajuns la vîrsta de 17 ani, mama s-a gîndit să-l însoare și i-a ales ca soție pe Casandra, fiica lui Dima Gealepul de la Constantinopol. Dar nunta nu s-a putut oficia. Mirele, îmbolnăvindu-se, a murit la scurt timp.

Doamna își luă alt fecior de suflet, înfiind un alt nepot, de asemenea botezat de ea, fiu al lui Udriște dintr-o doua căsătorie, și anume pe Toma-Radul. Acesta urma să fie căsătorit tot cu Casandra, cea menită lui Mateiaș.

Întîmplările acelor timpuri, cu necazurile mari pricinuite de starea lucrurilor din țară, au făcut însă ca planurile Elinei să nu poată fi duse la îndeplinire. Se îmbolnăvește și moare, probabil de o congestie cerebrală, căci spun actele că a fost lipsită de grai și nu a putut face diresele de tre-

cere a averii lui Mateiaș către fratele său Toma-Radul Năsturel. De aceea, la 18 septembrie 1653, Matei Basarab dă carte „de credință și adevărată mărturie” nepotului doamnei Elina, prin care-i confirmă stăpînirea, lui și viitoare soții Casandra, asupra satelor, Țiganilor, moșiilor, viilor, morilor, hainelor, sculelor și vitelor, cu un cuvînt asupra averii pe care i-o hărăzise inițial lui Mateiaș, „ca o mumă la fecior”.

Din această avere a lui Mateiaș lipsesc doar rumînii, căci înainte de moarte, tînărul vtorii postelnic „a iertat de vecinie toate satele lui, cu dedine cu tot”, cum atestă chiar domnul țării în actul din 1653, „deoarece însumi domnia mea am auzit cu urechile mele, vorbele lui din ceasul morții”.

Trecînd ani și petrecîndu-se domnii, în 1658, Mihnea al III-lea vodă „fiind îndemnat de dracul”, cum spune letopisețul, a tăiat o seamă de boieri mari, printre care și pe Udriște vel spătarul, tatăl lui Toma-Radul, și le-a luat toată agoniseala. Această întîmplare tragică umbrește, pentru un timp, istoria familiei lui Năsturel. Apoi, membrii săi încep, din nou, să se afirme, și, printre ei, același Toma-Radul, om învățat în latinie și slovenie, întemeietorul primei școli din Țara Românească. „Întîmplîndu-se între domnii țării dese și scurte schimbări și întru boieri prăzi și jahuri... împreună cu alalte i-au pierit și cărțile”, dar aflîndu-și-le obține confirmarea stăpînirii celor rămase de la fratele Mateiaș, atît de la Grigorie Ghica voievod, cît și de la Radu Leon, fără nici o contestație din partea cuiva.

În timpul lui Antonie vodă din Popești însă, unele din rudele logofătului Toma-Radul se ridică cu piră îm-

potrivă-i, pretinzând că un unchi al lor, Manta, acum devenit în călugărie Manoil, ar fi fost de față când Udriște Năsturel logofăt ar fi ras de pe actul de pergament („cartea cea cojanii“) de la Matei Basarab numele lui Mateiaș, primul beneficiar, mort la acea dată, și l-ar fi înlocuit cu numele lui Toma-Radul, care urma astfel să stăpânească toate moșiile, satele (apar din nou rumâni, țigani, morile, hainele, sculele și vitele date inițial de doamna Elina lui Mateiaș vtori postelnic).

Acuzația era gravă, căci exista și un zapis scris de mărturie al acestui Manoil călugărul, dat de mină lui Șerban Popescu logofăt, prin care atesta pretinsa plastografie a lui Udrișta Năsturel, tatăl care voia ca averea fiului decedat să treacă în stăpânirea celuilalt fiu.

Aceste „de toată necredința vrednice povești, simțindu-le boiarinul domnie mele Toma-Radul Năsturel logofăt, mers-au năntea cinstiului părintele Dosoteiu patriarhul al sfințului Erusalimu, spuindu aceste care bănuescu asupra lui, pre poveștile lui Manoil călugărul. Deci, sfinția lui părintele patriarhul Dosoteiu vrind să adevereze acestu lucru, chemat-au și pre cinstiul părintele nostru chir Teodosie, mitropolitul Țării Rumânești, așijderea și pre mitropolitul Ardealului, chir Sava Brancovici, întimplându-se și el aici în țară, și părintele Deonesie al Ivirului arhiimandritul și alți mulți de cinste părinți. Atunce au chemat și pre acel Manoil călugărul, în mijloc fiindu și boiarinul domnie mele Toma Radul Năsturel de față, întrebându-l pre acel Manoil călugărul aceste cinstiți arhierei, ce obidă sau ce nevoe au avut de către Toma Radul Năsturel logofăt, ocărtu-l-au, luatu-i-au ceva au făcutu-i-au ceva rău; iar Manoil călugărul, el au răspunsu năntea acestor de cinste arhierei că nici un rău n-au avut de-la dinsul, ci încă și cite ceva bine.

Într-aceia, părintele patriarhul Dosoteiu pusu-i-au strașnic blestem și afurisanie asupra lui Manoil călugărul, ca să spune drept, făcut-au el zapis ca acela, la mina cuiva. El auzindu acel strașnic cu blestem și afurisanie ce i se pun asupra lui, au mărturisit cum au făcut un zapis la mina

lui Șarban logofătul Popescul, fiindu beatu și amăgindu-l Șarban log. Popescul cu multe făgăduiale.

Într-aceia iarăși l-au întrebat părintele Dosoteiu patriarhul, zicându-i: Acum te juru cu numele lui Dumnezeu să spui drept, de au făcut Udriște logofăt acel lucru ca să rază numele lui Mateiu și să scrie al Radului, precum au scris el într-acei zapis și l-au dat la mina lu Șarban logofăt Popescul.

El cu mare jurământu au spus cum că nici el nu știe, nici au văzut, ci numai fiindu beat și amăgindu-l făgăduialele lu Șarban logofăt, au scris acel zapis menciunos și au mărturisit că au scris menciuni.

Într-aceia, sfinția lui părintele Dosoteiu patriarhul zisu-i-au să facă dată alt zapis la mina Radului log., cu mina lui, adevărindu cum că au scris zapisul ce au dat la mina lui Șarban log. Popescul iaste scris menciuni“.

Manoil călugărul a dat mărturia cerută care, scrisă de mina lui, a fost iscălită de numiții arhierei. La oltva timp, când patriarhul Dosoteiu și mitropolitul Sava Brancovici au venit iar la curte, spre a-și lua rămas bun, domnul i-a chemat iar pe Manoil călugărul și pe log. Șerban Popescul, iar Toma-Radul Năsturel arătând „cartea răposatului Mateiu voievod, cea de mila răposatii doamnei lui Elinii“, a arătat-o tuturor „bună și dreaptă și nimic năicium stricată“, după cum o putem vedea și noi azi.

De altfel, citind actul incriminat, este mai mult decât evident că acuzația de falsificare este neîntemeiată, întrucât textul său se deosebește de obișnuitele documente de danie sau confirmare, după expunerea faptelor care au dus la speța respectivă, Toma-Radul Năsturel fiind desemnat nominal în mod expres, în a doua parte a actului, ca beneficiar al acestuia, deci Udriște, tatăl celor doi, nu avea cum rade numele lui Mateiu spre a-l trece pe al lui Toma-Radul.

Acest grup de documente originale, scrise pe pergament, în limba română, figurează în colecțiile Bibliotecii Academiei de științe din Belgrad, având copii la Biblioteca Academiei din București.

Dalila-Lucia ARAMĂ

S-au împlinit 60 de ani de la apariția revistei „Muscelul nostru“ care între 1929 și 1942 a ieșit de sub tipar, cu periodicitate lunară, în Cimpulung. „Organ de cultură profesională și generală“, al învțătorimii muscelene, această revistă și-a datorat apariția unui grup de entuziaști în fruntea cărora s-a aflat tot timpul Ion G. Nicolaescu-Mățău, fostul prieten și colaborator al cunoscutului folclorist C. Rădulescu-Codin. Revista „Muscelul nostru“ continuă, pe alte coordonate însă, tradițiile valoroase de la „Prietenul nostru“, revista lui Codin, care apăruse tot la Cimpulung între 1911 și 1916, 1923 și 1926. Programul său apare destul de precis conturat în primul număr din al doilea an de apariție (aprilie 1930): „... Doresc ca în acest an să fie și mai de folos Corpului pentru care apare. Voi căuta să înmulțesc numărul articolelor profesionale. Nu mă pot lipsi nici de celelalte articole de cultură generală. Le doresc însă, cit se poate de scurte și cu miez. Nu voiesc să supăr pe nimeni, dar mă voi sili ca treptat, treptat să pot avea în revistă cit mai multe articole și cit mai concentrate—, Vorba multă, sărăcia omului“—

„Puțin și bun“ în fiecare articol. Mă voi sili să public și cîtece populare și poezioare dar cum spun, le voiesc de efect...“ (articolul este semnat de conducătorul revistei, cu inițialele I.G.N.). „Muscelul nostru“ a grupat în jurul său o serie întreagă de colaboratori de prestigiu, cum au fost: profesorii I.C. Petrescu, Iosif Gabrea, Ion Țicăloiu, I.G. Marinescu, doctorii George Ulieru și Hariton Machelarie, farmacistul Gabriel Dimitriu, etnograful Ion Chelcea, învțătorii C.A. Popescu-Priboieni, Ilie Stănculescu, Moise Marinescu, Corneliu Sachelarie, C. Cotolan, Dumitru Udrescu, preotul Ioan Răușescu — paleograf, autorul unor valoroase monografii—, Luca Paul — inspector general al cooperăției — și alții. În paginile revistei vor semna de asemenea Simion Mehedinți, Ion Simionescu, Cezar Petrescu, Octavian Goga, Ovidiu Papadima, Mihai Tican-Rumano, Mihail Lungianu, Dumitrescu Bistrița — de numele căruia este legată revista de folclor „Izvoarașul“ — și alții. Așa se face că timp de 13 ani cit apare, „Muscelul nostru“ se bucură

ANUL I.

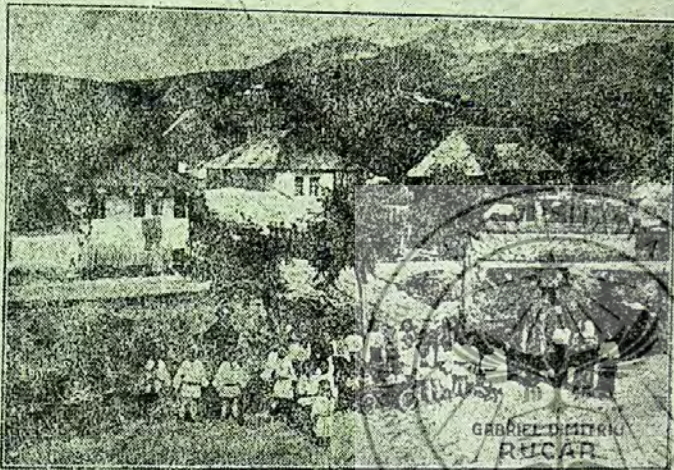
APRILIE 1929.

Nr. 1.

MUSCELUL NOSTRU

REVISTA ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR ȘI ÎNVĂȚĂTOARELOR DIN MUSCEL
ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ȘI GENERALĂ

Director, ION G. NICOLAESCU, Inspector școlar, Mățău-Muscel

Vedere din frumoasa comună Rucăr-Muscel

Redacția și Administrația: ION G. NICOLAESCU, Mățău-Muscel

ABONAMENTUL 100 LEI ANUAL

APARE LUNAR.

— PREȚUL 8 LEI —

de un constant prestigiu și, în consecință, de o largă circulație și o pătrundere în adâncime pînă în cele mai îndepărtate județe ale țării.

În paginile revistei apar știri care interesează învătătorimea în general și pe cea din Muscel și Argeș în special, se dezbate lecții pe discipline și clase, se ia atitudine în favoarea intereselor învătătorimii, se dezbate probleme privind viața satului cu toate necazurile pe care le trăiește — analfabetism, ignoranță, subnutriție, boli etc. Se vorbește adesea despre rolul pe care învătătorul trebuie să-l aibă în viața satului. Într-un articol intitulat „Învătătorul în clasă și societate”, I.C. Petrescu — cunoscutul pedagog — făcea următoarele observații: „... Activitatea învătătorului în clasă e destul de complicată și destul de absorbantă pentru a-i mai pretinde și o activitate socială. Dar experiența, ea însăși ne dovedește că numai învătătorul care s-a integrat și vieții sociale are succese durabile și sensibile în activitatea sa. Faptul este explicabil. Școala este o instituție socială creată de societate spre a răspunde trebuințelor ei. Între instituțiile sociale există o strinsă corelație. Un echilibru. Cînd una o ia înaintea celeilalte, echilibrul se tulbură. Școala noastră primară... e o instituție străină de structura țărânimii noastre... De aceea școala trebuie readusă la sensului original de instituție în slujba societății pentru care a fost creată și care o susține... Cu integrarea școlii în viața socială, se ridică și autoritatea învătătorului”. („Muscelul nostru”, 8, nr. 10, dec. 1936, pag. 3—7).

Revista sprijină ideea înființării bibliotecilor sătești chiar și cu mijloace materiale și publică adesea dări de seamă privind activitatea unor cămine culturale.

Războiul i-a oprit apariția, dar serviciile însemnate pe care le-a făcut această revistă n-au putut fi uitate multă vreme.

Unul dintre dezideratele pentru care a militat „Muscelul nostru” sînt azi visuri de mult împlinite.

Silvestru D. VOINESCU
director
Biblioteca județeană Argeș

„Muscelul nostru”

50 de ani de la apariție

Lucrări de specialitate

Biblioteca „Gh. Asachi”. BIBLIOTECA PUBLICĂ, PREZENTĂ ACTIVĂ ÎN ACȚIUNEA POLITICĂ ȘI CULTURAL-EDUCATIVĂ DE MAȘĂ. Materiale de informare bibliografică și metodologică în sprijinul bibliotecilor din județul Iași. Caiet nr. 1. (9). Iași, 1979. 103 p. (Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Iași).

Ajunși la al IX-lea „caiet”, lucrarea — formă relativ nouă de instrumentul de îndrumare de specialitate, elaborată de Biblioteca județeană „Gh. Asachi” — își menține calitățile cu care s-a prezentat la debut, atât în privința conținutului, cât și în cea a formei (tipar, hirtie bună, tehnoredactare frumoasă). Ceea ce impune acest ultim caiet atenției noastre, lipsindu-l de acel aspect de rutină pe care, aproape inerent, îl dobîndese pe parcurs astfel de instrumente, este o permanentă creștere calitativă a conținutului materialelor, o creștere în substanță. Este evidentă în acest sens hotărîrea, dorința sinceră a editorilor — coordonator: Constantin Gilea; redactori: Liviu Moscovici și Nicolae Busuloc — de a pune la dispoziția bibliotecarilor cărora li se adresează în principal (în scopul îndrumării) materiale bine documentate, bogate în idei, date și cunoștințe de specialitate, toate acestea rod al unor strădăni ce vin să depășească sarcinile stricte ale muncii de bibliotecar prin preocupări constante de cercetare bibliotecară, de valorizare în plan teoretic a practicii bibliotecare din cadrul institutelor lesene. Dacă explicit, materialele au un pronunțat caracter metodic — recomandînd, informînd și oferind modele în toată gama operațiilor, formelor și metodelor muncii bibliotecare —, implicit ele prezintă și acea calitate superioară a transmiterii de mesaje. Unul dintre acestea, de la bibliotecar la bibliotecar, privește necesitatea perfecționării profesionale continue.

O caracteristică generală a sumarului acestui volum este actualitatea temelor dezvoltate în materiale și, de aici, oportunitatea publicării acestora, utilitatea lor. În toate cele patru părți ale caietului apar articole sau alt gen de materiale al căror principal scop este acela de a aduce la zi informații de specialitate, metode și forme de muncă bibliotecară aplicabile imediat în activitatea curentă. Exemplele sînt multiple, de aceea, pentru ilustrare, consemnăm doar cîteva: „Literatură beletristică în sistemul învățămîntului politico-ideologic”; „Rolul presei în informarea politică și culturală a tineretului”; „Între certitudini și inconsecvențe. Din activitatea bibliotecilor comunale” (p. T. Biblioteca — Institutul dinamice în opera de formare a omului nou); „O nouă colecție în Editura politică: Din gîndirea social-politică a președintelui României, Nicolae Ceaușescu”; „Expoziția de carte — formă eficientă de pronunțare în educația patriotică a cititorilor” (p. II-a, Consultații metodice și bibliografice); „Forme și metode de pronunțare a cărții social-politice” (p. a III-a, Tribuna pregătirii profesionale). O mențiune specială merită partea a IV-a, Conașul literar-artistic „Gh. Asachi”, în care creații ale membrilor conașului sînt aduse ca materiale pentru manifestări culturale-educative. (Această parte anare publicată și separat, ca supliment al caietului.)

Și totuși, tocmai pentru că sumarul volumului este deosebit de bogat, de bine structurat și răspunde celor mai acute probleme ale muncii bibliotecare din județul Iași (ca de altfel cu valabilitate pentru oricare alt județ), ne permitem o observație critică tocmai asupra lui, și anume, aceea că prezintă șansa de a se transforma din bogat și complex în încărcat. Ne referim, ca o sugestie pentru viitor, la nece-

sitatea de a se renunța la reproducerea unor materiale (e drept, foarte puține în comparație cu cele originale, noi) apărute anterior în alte publicații. Desigur, nu pentru aceasta, ci pentru toate calitățile lui deosebite, semnalate sau nesemnătate aici, așteptăm de pe acum cu interes următorul caiet ieșean.

George VLĂDESCU

Biblioteca județeană „V.A. Urechia” Galați. ANUARUL BIBLIOGRAFIC AL JUDEȚULUI GALAȚI. 1970. Galați, 1978. 331 p.

Volumul, ajungînd cu informația asupra județului Galați la anul 1970, adaugă un nou instrument de valoare la seria de „Contribuții la bibliografia județului Galați”, amplă lucrare coordonată de directorul prestigioasei instituții gălățene, Nedelcu Oprea. Anuarul bibliografic gălățean fiind un instrument constituit, acum deja cu tradiție, nu mai este necesar să fie propriu-zis prezentat în rubrica noastră. Este cunoscut, se lucrează curent cu el și credem că, așa cum l-am apreciat noi cu ocazia apariției primelor lui volume (pe anul 1968 și 1969), în practica muncii cu el este de asemenea apreciat la superlativ. Avem însă de adăugat, cu multă mîndrie pentru rezultatele și calitatea pe care le pot obține colectivele de specialiști din bibliotecile noastre publice, încă o seamă de aprecieri pozitive referitoare la realizarea în ansamblu a volumului: înregistrarea corectă a unui impresionant număr de referințe bibliografice (3.432), redactarea foarte exactă a acestora, încadrarea lor corectă în structura tematică, prezenta alt de necesarelor anexe (indici, liste), ca și prezentarea editorial-tipografică de dată aceasta deosebit de bună (hirtie veșină, tipar). Ne reține atenția structurarea după CZU a cuprinsului, similară cu cea a bibliografiilor naționale curente, ceea ce conferă volumului o notă aparte a valorii lui instrumentale: aceea de adîncire și extindere la „local” a informației bibliografice naționale curente. Poate această reprezentare cea mai de preț calitate a lucrării, oferind — dacă exemplul i-ar fi urmat în celelalte 38 de județe și municipii, București în această formă — premisele încheierii unui instrument unitar de bibliografie națională curentă (lucru de altfel nerealizat încă nicăieri în lume). Pentru realizarea unui astfel de deziderat drumul este lung, dar nu imposibil. Însiși editorii gălățeni au încă „ani bibliografici” de recuperat, cîntînd să ajungă din urmă bibliografia națională curentă, să ajungă cu informația la zi, așa cum au și unele mici corecturi de făcut (de pildă, în ordonarea indicilor CZU, 002 să apară înainte de 01 și nu după aceasta) s.a. Există speranța ca și aceste cerințe să fie îndeplinite, colecțiivul Bibliotecii „V.A. Urechia” dovînd cu prisosință că este în măsură de acte profesionale deosebite.

L.M.

ACTIVITATE PUBLICISTICĂ DE VALOARE

Biblioteca județeană Mureș a publicat în ultima perioadă de timp o seamă de lucrări cu caracter metodic și bibliografic de o certă utilitate și realizate, totodată, la un bun nivel calitativ. Elaborate, potrivit specificului publicului deservit, în versiunile română și maghiară, lucrările — fie caiete festive, fie buletine metodice sau simple multiplicări de montaje literare — marchează deopotrivă prin tematică și structură ancorarea instituției țigumureș pe în actualitatea imediată a preocupărilor în direcția educației multilaterale a oamenilor muncii. Pundă la dispoziția bibliotecarilor și a celorlalți activiști culturali din județ lucrări de felul celor citate, contribuția bibliotecii editoare la sprijinirea amplului proces cultural-educativ ce se desfășoară în insti-

tuțiile culturale din această parte a țării apare ca deosebit de importantă.

Datorită unor calități aparte pe care le revelează chiar și la o sumară privire, din lucrările apărute în ultima vreme la Biblioteca județeană Mureș ne-a reținut atenția caietul festiv 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent, volum amplu prilejuit de aniversarea, în 1980, a marelui eveniment din istoria milenară a poporului nostru. Deși caracterizată de înșiși editorii ei „o modestă contribuție la pregătirea și desfășurarea manifestărilor sărbătorești de masă ce vor avea loc în cursul acestui an și mai cu seamă în 1980”, lucrarea este complexă, încheindu-se din 4 secțiuni distincte: bibliografia selectivă „2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent” (p. 1—77); o culegere de versuri, „Lirică închinată aniversării a 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent” (p. 79—101); un montaj literar-muzical, „2050 — Sîntem aici de două mii de ani!” (p. 102—141) și o listă bibliografică de recomandare pentru întocmirea unei expoziții de carte pe tema volumului (p. 142—148).

Alături de utilitatea fiecărui material ce constituie secțiunile, calitățile deosebite prezintă bibliografia (secțiunea T). remarcabilă prin: sistematizarea riguroasă pe capitole tematice și, în cadrul acestora, pe categorii de publicații (cărți; studii și articole); exactitatea și actualitatea informației; valențe recomandative, propagandistice prin claritate în înregistrarea materialului și concizie în redactare; în sfîrșit, dar nu mai puțin importantă profesional, o ireversibilă corectitudine în redactarea notelor bibliografice.

Toate acestea sînt slujite și nuse în valoare și de nu mai puțin interesant aspect al condițiilor grafice, care, destul de modeste, asigură volumului un aspect frumos, corespunzător tematicii și utilității lucrării.

G. V.

Daten, Jordan și Stroescu, S.C. DICȚIONARUL FOLCLORISTILOR. FOLCLORUL LITERAR ROMÂNESC. Cu o prefață de Ovidiu Birlean. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1979. 501 p.

O sarcină de bază și prioritară a Editurii științifice și enciclopedice este publicarea dicționarelor tematice și biografice. Împărtîșind cu Editura Albatros și editarea dicționarelor lingvistice. Este o muncă dirijată cu exigență și competență. În același timp de o mare utilitate ca instrument de lucru pentru cercetătorii institutelor științifice și pentru cititorii bibliotecilor. Dicționarul folcloristilor este folositor istoricilor și criticilor literari, studenților de la filologie și tuturor celor care se interesează de creația literară populară și de evoluția studiilor folcloristice.

Prezentarea monografică a folcloristilor urmează structura și metoda următoare: 1. Date biografice destul de numeroase, culese cu multă grijă din cele mai autentice surse: opere autobiografice, monografii folcloristice, colaborări la periodicele de specialitate; 2. Caracterizarea activității protagonistului, concentrîndu-se asupra contribuției noi aduse în specialitate, fie în calitate de culegător (de ex. Simion Florea Marian, culegător al creației populare din Bucovina), fie ca cercetător al creației (de ex. Lazăr Șăineanu, studiul comparat al basmelor); 3. Bibliografie și referințe cuprinde, prima, lista cronologică a operelor publicate, a doua mențiunea studiilor publicate referitoare la folcloristul respectiv.

Conceptul „folclorist” are pentru autorii dicționarului o sferă mai largă; de aceea include și pe scriitorii care au la baza operelor lor beletristice folclorul

(de ex. M. Sadoveanu, B. Delavrancea, M. Kogălniceanu și mulți alții).

Sînt autori despre care, pînă acum, nu s-a scris nimic despre ei, ca folcloriști sau cercetători ai folclorului (de ex., eruditul clasicist Vasile Bogrea ș.a.).

Prefața lui Ovidiu Birlea, cunoscut culegător și studios al folclorului, arată valoarea remarcabilă a Dicționarului, aducînd-l ca un „omagiul de recunoștință către domnul puțin cunoscut care au cules folclorul neamului român, tăcuți și probi, fără paradă și fără gînd de recompense și recunoașterii“. Scurta prefață a autorilor (p. 17—22) pune în fața cititorului o utilă istorie a lexiconului folcloric mondial, care, la urma urmei, dovedește și spiritul critic al autorilor Dicționarului român, care au selectat cele mai practice metode de prezentare. Bibliografie generală (p. 23—26) înregistrează cu precizie publicatiile de specialitate tipărite recent, în anii socialismului. Preocuparea autorilor de a înfățișa pînă la zi culegerea folclorică și cercetarea folclorică contemporană se evidențiază și în întregii bibliografice (p. 469—478), completări foarte prețioase.

Un asemenea „Instrument de lucru“ nu poate lipsi din bibliotecile noastre, de cercetare sau de masă, constituind și un stimul pentru tînră generație să acorde folclorului român atenția cuvenită.

Dan SIMONESCU

Gafița, Vinciu. BIBLIOGRAFIE DE LITERATURĂ ROMÂNĂ PENTRU COPII. Buc., Editura „Ion Creangă“, 1978. 271 p.

În contextul dinamismului pe care Anul Internațional al Copilului l-a generat reiese cu mai mult relief care sînt așteptările față de literatura pentru și despre copii, precum și golurile ce se cer cu grijă, dar fără prea mare înfriziere, umplute. Între acestea din urmă se plasează, cu multă evidentă, absența criticii ce are în vedere literatura pentru copii. La originea acestei rețineri stau mai multe cauze, subiective dar și obiective. Dintre cele obiective vom cita lipsa aproape totală a instrumentelor de referință. Nu avem studii, nu avem elaborată o metodă și terminologia adecvată, avem numai nesfîrșite studii despre bazele psiho-pedagogice ale lecturii operate de copii, dar problema literaturii care o citează sau ar trebui să o citească micii cititori este ignorată cu blîndețe consecventă.

În acest domeniu nepopulat, apariția unei „Bibliografii de literatură română pentru copii“ este un echivalent al descoperirii de drumuri și, cu toate reproșurile ce li se pot aduce lucrării, ea reprezintă o contribuție importantă, o bază de discuție pentru o posibilă istorie a genului, pentru o posibilă definire a protelmului său divergent. Pe 271 de pagini format mic, Vinciu Gafița și colaboratorii dau o listă alfabetică de peste 2 450 de titluri de carte pentru copii, semnate de peste 750 de scriitori români din perioada 1828—1975. Sînt cuprinși și scriitori români de expresie maghiară sau germană.

Această bibliografie, prima în domeniu, devine un prețios instrument de lucru pentru cercetători, istorici literari, bibliotecari, cadre didactice, avînd o adresabilitate largă. Observînd-o însă cu atenție, din cuprinsul ei nu se pot desprinde criteriile după care autorii au decupat din peisajul literar al epocii sau al unui scriitor acele opere care aparțin literaturii pentru copii, dar se nasc semne de întrebare atîncî cînd, alături de scrieri ale Ninei Cassian, apare „O scrisoare pierdută“ de I.L. Caragiale, alături de basme, apare literatură de informare tehnică, procedîndu-se astfel, înlocuit la un moment dat, pe baza acestei

înregistrări, se poate contesta însuși genul bibliografiat.

În condițiile unei bibliografii științifice elaborate, era inerentă prezența unor indici. În primul rînd cel cronologic, din moment ce organizarea e făcută alfabetic. Astfel, s-ar fi creat un instrument de lucru operativ pentru a da imaginea istoriei literaturii noastre pentru copii. Apoi, un indice sistematic pe specii literare, altul pentru localități etc. Nici descrierea nu e făcută după tipicul meseriei, lipsind, de pildă, consemnarea editurii. Nu am înțeles de ce titlurile în limba maghiară sau germană nu au fost date în original cum cere regula și cum era normal, ci se dă numai traducerea în limba română, ceea ce consacră alt titlu, dect cel dat de autor. Cu toate acestea, lucrarea e prețioasă ca îndreptar și de aceea adresăm speranțele noastre tot Editurii Ion Creangă de a persevera și încuraja, în continuare, conceperea de instrumente de referință ale genului, reluîndu-l și pe cel de față în așa fel ca dîintr-un „inventar“ să devină ceea ce se declară prin foaia de titlu, adică o bibliografie.

Constantin MĂLINAȘ

SERIA „MICRO-BIBLIOGRAFII TEMATICE DE RECOMANDARE“

Informare bibliografică și propagandă (a cărții și a bibliotecii) — acestea sînt cele două funcții ale micro-bibliografiilor de recomandare, pe care, Biblioteca „V.A. Urechia“ din Galați le editează într-un serial (cu apariții lunare) înființat în luna ianuarie a acestui an.

Forma pentru care au optat editorii este cea de pînat (6—10 pagini, în funcție de amploarea și interesul temei). Tehnoredactarea este funcțională, asigurînd pregnant informații. (Poate, totuși, pe ființoperta, ar fi mai indicată sublinierea, prin caractere albe pe corpul de literă ales, a temei, și nu a bibliotecii editoare și a anuntului „vă recomandăm“). Culoare cernelei diferă de la „un număr la altul.

Temele, bine alese, răspund unei diversități de interese, preocupări și cerințe. Între acestea: Continuitate și unitate; Sîntință și vîrstă; Educație-Etică; Industrie alimentară; Literatura română contemporană (fascicule pentru proză, poezie-dramaturgie, teorie, istorie și critică literară); Electrotehnică. Radio și televiziune; Conducere — organizare. Informatică ș.a.

Informațiile bibliografice selectate pentru fiecare temă răspund atît unor criterii de calitate, cît și unora de actualitate, fiind reținute de preferință apariții editoriale din ultimii ani. În funcție de aceste criterii, ca și de natura temei, numărul titlurilor recomandate variază între 30 și 65.

Descrierea, simplificată, e făcută cu acuratețe și rigoare profesională.

Ca instrumente de propagandă a bibliotecii, fasciculele înscreează un minim de informații utile privind adresa, orașul, serviciile oferite, condițiile de frecventare ale instituției gălățene.

L.E.

Revista revistelor

KÖNYVTÁRI FIGYELŐ, 25, 1979, 1 sz. (Oszágos Könyvtárlírgy. és Dokumentációs Tanács. Könyvtárudományi és Módszertani Központ). [Observatorul bibliotecar, 25, 1979, nr. 1. (Consiliul național al biblioteconomiei și documentării. Centrul de bibliologie și metodologie)].

Ajunsa la cel de al 25-lea an de apariție, revista bilunară a Consiliului național al biblioteconomiei și documentării, Centrul de bibliologie și metodologie din R.P. Ungară își deschide numărul festiv printr-un articol închinat evenimentu-

lui, în care autorul, Futala Tibor, salută publicația, parcurgînd pe scurt perioada ei de activitate, încununată cu acest jubileu.

Prin apariția ei în anul 1955, revista și-a fixat ca scop reflectarea dezvoltării biblioteconomiei maghiare. În același timp, pentru a evita o criză de informație în contextul exploziei universale de informații, ea a urmărit și urmărește întreaga mișcare internă și externă în domeniile de specialitate, asigurînd desfășurarea unei permanente colaborări între instituțiile de diverse profile și nivele din sfera bibliotecară și documentară.

Sub semnătura lui Bereczky László, numărul aniversar închină cîteva pagini personalității celui ce a organizat sistemul bibliotecilor publice din R.P. Ungară, lui Sallai István, dispărut în ianuarie 1979, după trei decenii de activitate pe acest tărîm.

În continuare, caracterul jubiliar al revistei este dat de calitatea și adîncimea cercetărilor prezentate în articolele din prima parte. Astfel, Csúry István, în Cum obișnuiesc să utilizeze cataloagele cititorilor și bibliotecarii, prezintă date și metode pentru fundamentarea practică a pregătirii hotărîrilor bibliotecare. Fugedi Peterne îi dă o replică cu caracter critic în scopul de a elucida unele noțiuni de bază ce se interpretează în moduri diferite. Kamaras Istvan, sub titlul Șansele dialogului, comunică rezultatele unei cercetări de sociologie comparativă internațională a lecturii.

Brubica Panorama internă găzduiește articolul semnat de Grofcsik Gusztávne și Vörös Györgyne: Experiința noului sistem de distribuire a exemplarelor legale în AGRIFORM și în rețeaua agricolă.

În rubrica închinată informațiilor de peste hotare Róza György scrie despre Bibliotecile științifice din Japonia și cadrul lor, după care, sub titlul Automatizarea informațiilor din literatura de specialitate în Japonia, Sárdy Peter face cunoscut programul de automatizare a Institutului de știința literaturii pe anii 1972—1977. Urmează notele lui Kértesz Gyula: Seminarul de metodologie lecturii în Biblioteca de limbă străină din URSS și Koval, L.M.: Biblioteca Lenin și noua constituție sovietică. Tot în această rubrică revista publică și un material postum al lui Sallai István referitor la Preocupări legate de construirea de biblioteci în Statele Unite. Alți autori străini aduc informații din Finlanda (Harjanne K. — Piispanen R. — Suuria M.: Principiile de proiectare și înzestrare a bibliotecilor (seefilor) de muzică); din R.D.G. (Preissler, I.: Cu privire la procurarea colecțiilor de artă — Metodele și rezultatele Bibliotecii orășenești din Berlin) și din Bulgaria (Preprint-urile mijloace de realizare rapidă și adecvate a răspîndirii informațiilor).

Ultimele pagini ale revistei conțin recenzii ale unor lucrări de specialitate apărute în Japonia și Statele Unite.

Numărul jubiliar 1/1979 din Könyvtári Figyelő este ilustrat cu o seamă de gravuri, majoritatea lor reprezentînd scene din istoria tiparului reproduse după cărți de epocă, prezența cărora conferă publicației eleganță și un plus de festivitate.

Livia BĂCĂRU

Biblioteca de stat pentru tineret din R.S.F.S.R.

Biblioteca de stat pentru tineret a R.S.F.S.R. a fost fondată în anul 1966, având la bază însă rădăcini mult mai vechi. Astfel, încă în 1939, la propunerea Nadejdei Konstantinova Krupskaja, care considera că tinărului cititor trebuie să i se acorde o atenție specială, a fost organizată filiala pentru tineret a Bibliotecii publice de stat de istorie a R.S.F.S.R., pe a cărei tradiție avea să ia naștere biblioteca la care ne referim.

Recunoașterea a aportului însemnat la educația comunistă a tinerei generații, în anul 1969, bibliotecii i-a fost conferit numele „A 50-a aniversare a Uniunii Tineretului Comunist Leninist din Uniunea Sovietică”. Numeroase premii, distincții, medalii și diplome de onoare au înmănat, de-a lungul celor 10 ani de existență, activitatea acestei biblioteci, între care, în 1974, Premiul Comsomolului.

Prețuirea este însă în primul rând a cititorilor — peste 40 000 de tineri și tinere, între 14 și 20 de ani, care o frecventează. Elevi, studenți și tineri muncitori.

Pornind de la ideea că aproape nu există îndeletnicire omenească fără suport și fără reflex în carte, această bibliotecă nu este o simplă „casă a cărților”, ci un complex cultural-educativ, unde fiecare tinăr poate să asculte muzică sau să pătrundă în imperiul artelor plastice, să se întâlnească cu scriitorii îndrăgiți sau să învețe limbi străine, să se informeze în domeniile științifico-tehnice sau să parcurgă primii pași spre viitoarea lui profesie.

Biblioteca de stat pentru tineret a R.S.F.S.R. este în același timp o instituție de cercetare științifică, jucând rol de bază metodică a Ministerului Culturii al U.R.S.S., a celui al R.S.F.S.R., a Consiliului Central al Sindicatelor, a Comitetului de stat pentru învățământul profesional și tehnic, în ceea ce privește propaganda cărții în rândul tinerilor și organizarea sistemelor de biblioteci și de informare bibliografică pentru tineret. Ca instituție de cercetare științifică, ea e deopotrivă angajată în cunoașterea intereselor de lectură ale tineretului. În fine, bibliotecii îi revine și funcția de centru de informare asupra problemelor tineretului.

Tuturor acestor funcții și cerințe, biblioteca le răspunde printr-o bază documentară impresionantă, printr-o organizare judicioasă a serviciilor, printr-un sistem de informare bine articulat.

Colecțiile bibliotecii de tineret numără aproape un milion de volume cărți, cu un ritm de înprospătare ce atinge 5—6 sute de volume pe zi. Cărți din toate domeniile cunoașterii, pentru toate nevoile și interesele, pentru toate cerințele educației comuniste. Biblioteca beneficiază de drept de depozit legal pentru toate lucrările tipărite în U.R.S.S. și, întreține relații de schimburi internaționale cu multe biblioteci de peste hotare. De asemenea, prin ser-

viciul de „Cartea prin poștă” expediază cărți în 80 de orașe ale Uniunii Sovietice.

Diversitatea colecțiilor bibliotecii se manifestă nu numai sub raport tematic, ci și în ceea ce privește natura acestora. Astfel, ea dispune de o colecție reprezentativă de periodice — 355 de titluri, în 5 400 de exemplare, din toate domeniile, dar cu pondere specială a publicațiilor specializate pe problemele tineretului. Pe lângă ziare și reviste editate în U.R.S.S., biblioteca primește și 87 de publicații periodice din străinătate. Fonoteca bibliotecii, extrem de bogată, cuprinde 300 000 de discuri, multe de o valoare inestimabilă. Muzică, literatură, dar și înregistrări slujind educația patriotică a tineretului. Între acestea, discuri ce păstrează vocea lui Lenin sau cele ale lui Kirov, Kalinin, Krupskaja, Lunacearski, ca și cuvântările ținute de L.I. Brejnev sau seria de înregistrări conținând istoria eroică a patriei sovietice, a partidului, a comsomolului. Fonoteca deține și înregistrări discografice ale unor scriitori îndrăgiți — Maiakovski, Esenin, Gorki, Fadeev, Tolstoi, Kuprin, Bunin ș.a.

Pentru a întregi imaginea asupra complexității fondurilor Bibliotecii pentru tineret moscovite, mai putem menționa colecțiile de stampe, dia — și cinematice, timbre filatelice. O aparatură specială, la dispoziția cititorilor, permite efectuarea de xerocopii după note muzicale, scheme, articole sau alte materiale, ca și de copii sonore pe benzi magnetice.

Tot acest potențial informativ-educativ și de practică culturală slujește nu numai cititorilor moscoviți, pe mii de artere fiind expediate, la cerere, în întreaga țară, cărți, discuri, benzi magnetice.

Accesul publicului la colecții se realizează în cadrul a 6 săli de lectură specializate (frecventate de cea 25 000 de persoane), prin secția de împrumut, cu acces liber la raft, deținătoare a unui fond de peste 150 000 de volume din toate domeniile cunoașterii, dicționare și enciclopedii, îndreptare și ghiduri, hărți și scheme, ziare și reviste, ca și în cadrul diferitelor sectoare de profil, ca secția de limbi străine (cu împrumut, lectură în sală, linguafoane etc.), secția de activități artistice, cu compartimente pentru literatură, artă, audio-vizuale, salon muzical, filatelie ș.a.

Un sistem de informare bine articulat înlesnește pătrunderea în imensul tezaur al acestei adevărate medietăți, în fiecare sector de deservire a cititorilor există nuclee de informare bibliografică, cataloage, indexuri, „cărți despre cărți” etc., dar aparatul central de informare este concentrat în sectorul de informare bibliografică, cuprinzând: cataloage generale alfabetic și sistematic (dublă de index alfabetic pentru fiecare diviziune a sa); fișierul analitic al articolelor din periodice, organizat sistematic și conținând peste 100 000 de informații bibliografice; fișiere tematice, organizate pe aspectele vieții politice de actualitate, problemele tineretului, cuceririle științei și tehnicii, fișierul pe materiile și disciplinele de învățământ; catalogul de recenzii și cronici de artă și de spectacol; fișierul „personalia”.

În cadrul sectorului, bibliograful de serviciu oferă în permanență asistență de specialitate. De asemenea, la cerere, se acordă informații bibliografice (peste 200 de cereri satisfăcute zilnic). Un loc special ocupă activitatea bibliografică de recomandare, pentru uzul celorlalte biblioteci pentru tineret, al organizațiilor de tineret, școlilor etc. Se realizează indexuri bibliografice constituite în serii, recomandând cea mai bună literatură dintr-un domeniu sau altul. De asemenea, se întocmesc pentru paginile publicației „Komsomolskaia Pravda” bibliografiile despre cele mai interesante apariții editoriale, se pregătește „revista cărții” pentru diferite emisiuni de tineret la radio și, împreună cu Casa de discuri „Melodia”, se realizează bibliografiile de recomandare sonore, pe discuri (lecții de bibliotecă pentru elevi, serii de compoziții literar-muzicale despre istoria comsomolului etc.).

Ca centru de informare bibliografică pentru problemele tineretului, Biblioteca de stat pentru tineret a R.S.F.S.R. desfășoară o seamă de activități specifice. Astfel, ea realizează operativ buletine de tipul „Informații-Express”, „Tineretul sovietic”, „Tineretul în lume”, ca și un buletin anual pe cele mai importante aspecte ale mișcării tineretului comsomolist („Tineretul și progresele științifico-tehnice”, „Fruntași ai construcției comsomoliste” etc.). Secția servește cititorilor individuali și organizațiilor de tineret informațiile bibliografice necesare pentru educația tineretului, ilustrează cu carte întrebările scrise și orale despre istoria comsomolului, despre diferitele probleme privind viața comsomoliștilor.

Orice întrebare, orice solicitare de informații factografice sau bibliografice poate fi satisfăcută prompt și precis prin aparatul de informare bibliografică — diverse dicționare, enciclopedii, ghiduri, bibliografii pe teme interesând tineretul și fișierul general pe problemele tineretului, conținând cca 100 000 de referințe bibliografice.

Foarte interesantă se vedește a fi activitatea de masă a bibliotecii, diversă și complexă atît sub raport formal și metodologic, cît mai ales sub raportul conținutului, încercînd să acopere cît mai multe laturi ale educației comuniste și totodată să răspundă unei diversități de interese și înclinații personale, fapt ce reiese și dintr-o simplă trecere în revistă. În funcție de natura lor, ele sînt organizate și îndrumate (în cazul activităților libere) de departamente distincte din punct de vedere funcțional în cadrul bibliotecii, departamente permise între altele și de existența unui corp profesional reprezentativ (aproape 200 de lucrători).

O notă generală, ce merită consemnată, este că majoritatea activităților cultural-educative se înscriu sub semnul permanențelor, fiind încadrate în laboratoare, cabinete, cluburi și cercuri.

Laboratorul de propagandă a moștenirii marxist-leniniste își desfășoară activitatea în strînsă colaborare cu Institutul de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.S. Înalta școală comsomolistă de pe lîngă Uniunea Tineretului Comunist Leninist și Academia de științe pedagogice a U.R.S.S. Laboratorul dispune de un aparat bine pus la punct de informare bibliografică în vasta literatură marxist-leninistă. Specialiști, cercetători științifici oferă zilnic aici consultații bibliografice. Un loc aparte în activitatea de propagandă a laboratorului îl dețin manifestările prilejuite de comemorarea nașterii lui V.I. Lenin. În cadrul laboratorului funcționează și „Școala tînrului marxist”.

Cabinetul de educație patriotică și internaționalistă oferă o literatură bogată și diversă social-politică, științifică, beletristică — despre eroii revoluției, ai Marelui Război de Apărare a Patriei, despre eroismul tineretului sovietic, despre activitatea revoluționară a altor popoare. Informația e completată cu fișiere și mape tematice conținînd articole din ziare și reviste, fotografii etc. despre monumente, muzee, locuri memoriale ale revoluției, despre atitudini cetățenești ș.a. Aici au loc întîlniri cu cei ce au slujit în rîndurile Armatei Roșii, activiști ai Comsomolului, pedagogi. O formă de lucru cu tineretul afirmată în ultimii ani este așa-numita „Școală a bărbăției”. Cabinetul scoate regulat o foaie volantă despre eroii patriei și despre mișcarea muncitorească și comunistă internațională. Aici funcționează clubul pentru tineret „Fapte eroice”, în cadrul căruia se desfășoară întîlniri cu cadre din armată, istorici, ziaristi, scriitori, muncitori frunțași, se vizionează filme, se angajează dezbateri pe diferite teme ale educației.

„Ce să fii” sau „Tu și profesia ta” sînt activități specifice desfășurate în cadrul Sectorului de orientare profesională. Metodiști, psihologi, pedagogi, bibliografi îi ajută pe tineri să se orienteze în lumea profesiilor. În atenția sectorului stă în primul rînd propaganda literaturii, manualelor, ghidurilor despre acele meserii și profesii ce interesează economia națională. Rafturi tematice,

bibliografii de recomandare, fișiere bibliografice vorbesc despre „Lumea profesiilor largă și luminoasă”, „O mică unelă de drumuri”, „Dacă munca e o satisfacție — viața e frumoasă”, „Alegerea profesiei — o treabă de stat” etc., etc. Un loc special îl ocupă raftul de recomandare „Cărți despre cărți”, vizînd înarmarea tinerilor cu tehnica muncii intelectuale, cu arta informării, atît de necesară astăzi în orice profesie.

Tinerii pasionați de tehnică — radioamatorism, aeroplănuțerie, artă fotografică, automobilism, construcții etc. — au la dispoziție un Sector al creației tehnice, dotat bogat cu literatură științifico-tehnică, ghiduri practice, presă de specialitate. Fișiere factografice și bibliografice adnotate, rafturi tematice, bibliografii de recomandare, sînt tot atîtea mijloace de apropiere a tinerilor de literatura care îi ajută în exercitarea „hobby”-urilor lor tehnico-științifice. De asemenea, au loc aici întîlniri cu specialiștii, conferințe, dezbateri, în cadrul unei colaborări permanente cu cluburile tinerilor tehnicieni.

În cadrul Sectorului de literatură în limbi străine, ființează cercuri de învățare a limbilor străine, în sprijinul cărora a fost organizat un fișier tematic, recomandînd culegeri de texte, manuale, metodici etc. Inzestrarea sectorului cu linguafoane facilitează procesul de însușire corectă a limbilor străine.

Biblioteca pentru tineret este și o „casă a artei”. Avem în vedere activitatea sectorului de artă, complex estetic, deținător al unor bogate fonduri de literatură despre arta plastică, teatru, muzică, albume de artă, note muzicale, colecții filatelice, fonotecă și filmotecă. Aici funcționează un salon muzical, clubul „Tînrul filatelist”, se organizează „vizionări” de spectacole cu ajutorul fotodocumentelor și proiecții tematice de filme și diapozitive.

Cluburile de lectură pe teme aduc o notă specifică în activitatea de masă a bibliotecii, dînd fiecăruia posibilitatea să se manifeste în direcția dorită în funcție de preocupări, temperament, pregătire și avînd o contribuție deosebită atît în ridicarea nivelului intelectual, cît și în dezvoltarea potențelor creative. Între acestea pot fi amintite: „Tinerete” — clubul dezbaterilor înflăcărâte despre viață, idealuri, eroism; „Nava purpurie” — asociație literară, cu program de cenaclu, întîlniri cu scriitorii și criticii literari, vizionări de muzee și de editare anuală a unui almanah literar manuscris; „Teatrul de poezie” — organizînd spectacole muzical-literare, recitaluri actoricești, într-o colaborare fructuoasă între artiștii amatori și cei profesioniști; „Clubul întîlnirilor interesante” — avînd drept deviză: „Trăiască vîntul care bate din față”; „Kolevala” — clubul prietenilor internaționale, urmîrind cunoașterea modului în care trăiesc tinerii de aceeași vîrstă din patria sovietică și din străinătate; „Omul și natura” — lectorat pentru tineret, care satisface setea de cunoaștere a membrilor săi din unghiuri diverse — știință, literatură, artă, jurnalistică; „Școala educației legislative” și Clubul iubitorilor cărții — care prilejuiește întîlniri cu cei ce fac cărțile — scriitori, redactori, tipografi, promovează cunoștințele de istorie a cărții și a bibliotecilor, popularizează valorile bibliofile.

Bogata activitate cultural-educativă desfășurată de Biblioteca de stat pentru tineret a R.S.F.S.R. se află în directă legătură și cu funcția ei de bază metodic-științifică pentru toate bibliotecile care lucrează cu tineretul, ceea ce presupune și elaborarea metodologiei proprii propagandei cărții în rîndurile tinerilor.

Totodată, această activitate este fondată pe rezultatele cercetărilor psiho-sociologice pe care biblioteca le efectuează în calitate ei de centru de studiere a intereselor de lectură ale tineretului. Dintre cercetările efectuate poate fi amintită „Cartea în viața statului sovietic contemporan”, ca și elaborarea, pe baza investigațiilor făcute, a „portretului” cititorului tînr al anilor '80.

Ioana TĂUTU

AL 45-LEA CONGRES ȘI CONSILIU GENERAL AL FEDERAȚIEI INTERNAȚIONALE A ASOCIAȚIEI DE BIBLIOTECARI ȘI BIBLIOTECI (FIAB)

Lucrările celui de al 45-lea Congres și Consiliu General al FIAB s-au desfășurat la Copenhaga în perioada 27 august—1 septembrie 1979.

Peste 1 000 de delegați din 78 de țări au luat parte la lucrările Congresului, față de edițiile precedente remarcându-se reprezentarea mai numeroasă a țărilor în curs de dezvoltare. Larga participare este o dovadă a audienței pe care FIAB o are astăzi în lumea bibliotecară ca organism internațional în care se plămădesc și iau naștere idei, tendințe și programe menite să întărească cooperarea în acest domeniu. Din raportul prezentat de secretarul general a rezultat că la ora actuală FIAB numără 906 membri din 108 țări — 153 de asociații, 671 de instituții și 82 de persoane asociate.

Lucrările s-au desfășurat în ședințe plene (6) și pe divizii (10), secții profesionale (58), grupe de lucru (43), mese rotunde (17), conferințe și comitete (7), ca și în ședințe de lucru restrânse ale organelor de conducere, proliferarea grupărilor profesionale fiind o expresie elocventă a puternicei tendințe de specializare ce se înregistrează în momentul de față.

Deschiderea oficială a lucrărilor Congresului s-a făcut în prezența reginei Danemarcei, Margareta a II-a.

Tema centrală a actualului Congres a constituit-o legislația bibliotecară, ceea ce a dat posibilitatea confruntării unor experiențe naționale, într-un moment când se simte acut nevoia întineririi acestei legislații, punerii ei de acord cu poziția bibliotecilor în sistemele naționale și internaționale, în raport cu implicarea lor în procesele educaționale și în concordanță cu nivelul general de dezvoltare al unei anumite țări și cu normele internaționale în uz pe anumite categorii de dezvoltare.

Dezbătută în reuniunile profesionale libere unde au fost prezentate și 3 documente de lucru referitoare la legislația bibliotecară din Danemarca, Nigeria și țările socialiste, tema a fost reluată și în ședințele anumitor secții — „Biblioteci publice”, „Biblioteci școlare”, „Biblioteci universitare și alte mari biblioteci de cercetare”,

„Biblioteci de știință și tehnologie”, „Biblioteci de științe biologice și medicale”, „Construcții de biblioteci”, „Școli de bibliotecari și alte aspecte ale formării profesionale” — ca și în cadrul diviziei „Gestiune și tehnologie”.

În ședințele diviziilor FIAB s-au prezentat documente de lucru având ca teme „Centralizarea și descentralizarea resurselor” (divizia „Mari biblioteci de cercetare”), „Accesul publicului la informația guvernamentală în domenii specializate” (divizia „Biblioteci specializate”), „Dezvoltarea unei structuri bibliografice naționale” (divizia „Controlul bibliografic universal”), „Accesul universal la publicații” (divizia „Colecții și servicii”), „Cele mai bune procedee de publicare a rezultatelor cercetărilor în biblioteconomie” (divizia „Educație și cercetare”), „Servicii centralizate în țările în curs de dezvoltare” (diviziile „Activități regionale” și „Centrale naționale de servicii de biblioteci”).

Dintre temele dezbătute în cadrul diferitelor grupări profesionale și documentele de lucru prezentate, un interes aparte au suscitat: „Studiul revăzut al unei legi model pentru depozitul legal” (Secția „Biblioteci naționale și bibliografie”), „Impactul sistemelor documentare automatizate asupra utilizatorilor bibliotecilor universitare” (Secția „Biblioteci universitare”), „O bibliografie a tipurilor oficiale neclasificate” (Secția „Biblioteci administrative”), „Bazele de date în domeniul științelor sociale” (Secția „Biblioteci de științe sociale”), „Tipologia documentelor înregistrate în bibliografia națională” și „Programul pe termen mediu 1980—1985” (Secția „Bibliografie”), „Fișierul de autoritate” (Secția „Catalogare”), „Raportul dintre schimbul internațional de publicații și împrumutul internațional” (Divizia „Colecții și servicii”) și „Ameliorarea împrumutului național și internațional” (Secția „Împrumut”), „Controlul bibliografic universal al cărților din secolul al XVI-lea” (Secția „Cărți rare și prețioase”), „Tehnologia informației în anii '80” (Secția „Mecanizare”). Un spațiu larg a fost acordat și problemelor privind cititorii handicapați și extinderea serviciilor pentru bolnavii din spitale.

Dintre discuțiile purtate la nivelul diferitelor secții s-au mai detașat o seamă de probleme ca: necesitatea clarificării conceptului de cercetare în biblioteconomie; necesitatea „salvării” arhivelor administrative proprii fără de care istoria bibliotecilor nu poate fi întreprinsă și studierea la nivel internațional a accesului general la arhive, deficiar într-o serie de țări; necesitatea conlucrării la nivel național în domeniul achizițiilor; modernizarea conceptului de formare profesională; dezvoltarea serviciilor publice prin diversificarea colecțiilor — încorporarea materialelor audio-vizuale și a reproducerilor de artă în colecțiile de bibliotecă —, prin folosirea tot mai intensă a mijloacelor de reproducere de orice tip etc. În legătură cu acest ultim aspect, se cuvine menționată „Declarația Organizației Mondiale pentru proprietatea intelectuală” (OMPI), prezentată în una din ședințele plene și care s-a referit la necesitatea elaborării unui studiu comun

OMPI — FIAB asupra folosirii tehnicilor moderne de reproducere în raport cu protejarea drepturilor de autor.

Din activitatea generală a FIAB o mențiune specială merită programul de anvergură internațională „Accesul universal la publicații” (UAP), care se alătură celui alt program de aceeași anvergură, „Controlul bibliografic universal” (CBU).

Cooperarea în condițiile automatizării și schimbului de date pe suporturi magnetice antrenează inevitabil un grad sporit de standardizare la nivel internațional (model de lege pentru depozitul legal, tipologia documentelor înregistrate în bibliografia națională, modelul unei structuri de bibliotecă). De la tehnicile bibliotecare (catalogare, descriere bibliografică etc.), standardizarea se extinde tot mai mult și la activități, sisteme, structuri (bibliografia națională, documentarea pe domenii etc.).

În ceea ce privește participarea delegației române la acest Congres (Angela Popescu-Brădiceni, director al B.C.S., vicepreședinte al Asociației bibliotecarilor din R.S. România, și Ion Ciotloș, instructor principal în C.C.E.S.), ea s-a soldat cu unele rezultate meritorii, dovadă a maturității gândirii bibliologice românești și a prestigiului de care aceasta se bucură în cadrul FIAB. Astfel, în cadrul secției „Cărți rare și prețioase și documente” a fost susținută propunerea Asociației bibliotecarilor din R.S. România privind oportunitatea încorporării colecțiilor valoroase din bibliotecă în conceptul de *bun cultural* și includerea acestora în programul UNESCO de *prezervare și punere în valoare a patrimoniului cultural universal*. Această propunere a fost primită cu viu interes, acceptată în unanimitate de membrii secției respective și în susținută de Biroul Executiv FIAB, fiind inclusă în rezoluțiile finale ale Congresului. De asemenea, observațiile Asociației bibliotecarilor din R.S. România prezentate de delegația română în cadrul dezbaterii proiectului de Program pe termen mediu 1981—1985 al Secției de bibliografie au fost reținute în Raportul final al acesteia.

De mult interes s-au bucurat și intervențiile delegației române din cadrul diviziei „Colecții și servicii”, pe marginea documentului de lucru „Aplicabilitatea unei Convenții Unesco internaționale multilaterale privind accesul universal la publicații (UAP)”.

Reținem de la lucrările celui de-al 45-lea Congres și Consiliu General al FIAB și alegerea tovarășei Angela Popescu-Brădiceni ca membru în Comitetul permanent al Secției de bibliografie.

Următorul Congres al FIAB a fost programat să aibă loc în luna august 1980 la Manila (Filipine), având ca temă generală „Dezvoltarea bibliotecilor și a sistemelor de informare. Schimb global de informații pentru o cit mai bună înțelegere internațională”.

CONSĂTUIRE A CENTRELOR METODICE

Între 2 și 5 octombrie a.c., la Plzen, în R.S. Cehoslovacă a avut loc o consfătuire a reprezentanților centrelor metodice de biblioteconomie din Bulgaria, Cehoslovacia, R.D. Germană, Polonia, România, Ungaria și U.R.S.S., având ca temă atribuțiile și sarcinile bibliotecilor județene (regionale) în îndrumarea metodică a rețelei bibliotecilor publice din teritoriul administrativ dat.

Împărtășindu-și experiența acumulată în țările lor, delegații au luat în discuție formele și metodele cele mai eficiente ale asistenței de specialitate acordate bibliotecilor orașenești și comunale, bibliotecilor sindicale și ale altor organizații obștești, raporturile bibliotecilor județene cu organele administrației de stat locale, reglementările legale prin care se stabilesc cadrul, normele și limitele activității metodice. A reținut atenția extinderea serviciilor centralizate în domeniul achizițiilor de publicații și documente audio-vizuale, catalogarea documentelor, informarea bibliografică, precum și realizarea unei concepții unitare în raporturile cu celelalte rețele de bibliotecă: școlare, specializate, de învățământ superior. Din țara noastră, la această consfătuire au participat Atanase Lupu, șeful serviciului metodic din B.C.S., și Dumitru Constantin Zamfir, directorul Bibliotecii județene Constanța. (A.L.)

O REUNIUNE INTERREDACȚIONALĂ LA MOSCOVA

În luna septembrie, la Moscova, s-au desfășurat lucrările unei reuniuni profesionale a redactorilor publicațiilor de biblioteconomie din unele țări socialiste, a șasea dintr-o suită de întâlniri interredacționale similare. Gazdă a întâlnirii a fost revista *Bibliotekar*, organ al Ministerului Culturii al U.R.S.S. Participanți: reprezentanți ai publicațiilor de profil din R.P. Bulgaria, R.D. Germană, R.S. Cehoslovacă, R.P. Polonă, R.S. România și R.P. Ungară, și altor publicații cu profil bibliologic din U.R.S.S. Tema reuniunii a fost reflectarea activității bibliotecilor pentru copii în paginile revistelor de biblioteconomie. De asemenea, a mai stat în atenție dezbaterile modalităților de realizare prin colaborare internațională, de către revista sovietică „*Bibliotekar*”, a unui număr omagial consacrat aniversării nașterii lui V.I. Lenin. Util schimb de experiență redacțională, de întărire și diversificare a relațiilor de colaborare între publicațiile de specialitate, reuniunea de la Moscova a constituit și un excelent prilej de cunoaștere a realităților bibliotecare sovietice, prin vizitele organizate la Biblioteca „V.I. Lenin” din Moscova, la Biblioteca de stat pentru tineret a R.S.F.S.R., la biblioteca sindicală din Palatul Culturii al Întreprinderii „Zil”, ca și în câteva unități din rețeaua de bibliotecă pentru copii dintr-un raion al Moscovei. (I.T.)

БИБЛИОТЕКА — СРЕДСТВО ПОЛИТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ

ИОН МĂРУНЦЕЛУ Главные задачи и серьезности публичных библиотек. В свете документов XII съезда партии, стр. 2—4. **ДЖОРДЖЕ ВЛĂДЕСКУ** Публичные библиотеки — очаги политического воспитания и политического информирования, стр. 4—6. **МАРЧЕЛ ИОНЕСКУ** Пропаганда общественно-политической литературы — результат взаимостороннего сотрудничества работников в области политической и культурно-воспитательной деятельности, стр. 6—8. **МАРИЯ ЛАМБУКĂ и МОНИКА ЗИМБРЕАНУ** Политическое воспитание и распространение общественно-политической литературы, стр. 8—9. **АВРОРА ЧИМБРУ** Пропаганда общественно-политической литературы в профессиональной библиотеке типшварских железнодорожников, стр. 10—11. **Сельская библиотека и задачи коммунистического воспитания**, стр. 11—12. **ФЛОАРЕА МĂКРИШ** В помощь политическому воспитанию студентов, стр. 13.

ПОД ЗНАКОМ XII СЪЕЗДА ПАРТИИ ДЖОРДЖЕ СЕБАСТЪЯН К 75-летию Тимшской уездной библиотеки, стр. 14—16. **Сообщения, заметки, комментарии**, стр. 17—21.

★

МИРЧА АВРАМ Публичная библиотека и местные исследования, стр. 22.

ТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ БЮЛЛЕТЕНЯ «БИБЛИОТЕКА» ЗА 1979 ГОД, стр. 23—26

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ГОД РЕБЕНКА

АУРЕЛИЯ САСС Издание информационной литературы для детей и юношества, стр. 27—29. **ШТЕФАН АНДРОНАКЕ** Иллюстрированная аудио-визуальная библиография — средство для повышения у детей интереса к чтению, стр. 29—30. **Публичная библиотека и детское чтение**, стр. 30. **В блокноте А.И.К.**, стр. 31.

БИБЛИОТЕЧНАЯ ТЕХНИКА

ЕЛЕНА САБАДАК Консультации УДК. Рекомендации по поводу составления алфавитного указателя для систематического каталога; **ОТДЕЛ 5** (продолжение), стр. 32—35. **ПЕТРУЦА ИВАН** Авторский коллектив и приемы решения коллективного авторства в практике муниципальной библиотеки имени Миханла Садовяну, стр. 36—37.

ИСТОРИЯ КНИГИ И БИБЛИОТЕК

ДАН СИМОНЕСКУ Циркуляция редких и ценных румынских книг, стр. 38—39. **ДАЛИЛА-ЛУЧИЯ АРАМĂ** Обращение в подделке документа в Валахии в XVII веке. Из румынских документов, хранящихся в зарубежных коллекциях, стр. 39—40. **СИЛВЕСТРУ Д. ВОЙНЕСКУ** «Музеул nostru», к 50-летию издания, стр. 40—41.

СПЕЦИАЛЬНЫЕ РАБОТЫ, стр. 42—43.

БИБЛИОЛОГИЧЕСКИЙ МЕРИДИАН

ИОАНА ТĂУТУ Молодежная государственная библиотека РСФСР, стр. 44—45. **45-й съезд и генеральный совет Международной федерации обществ библиотечарей и библиотек**, стр. 46—47. **А.Л.** Совещание работников методических кабинетов, стр. 47. **И.Т.** Межредакционный встреча в Москве, стр. 47.

THE LIBRARY — FORUM OF THE POLITICAL EDUCATION

ИОН МĂРУНЦЕЛУ: Priority Concerns in the Activity of Public Libraries. In the light of the documents of the XII-th Congress of the Party, pp. 2—4; **George VLĂDESCU**: Public Libraries — Centres of the Political Education and Information, pp. 4—6; **Marcel IONESCU**: The Popularization of the Social-Political Books, Fruit of the Multiple Cooperation of the Political and Cultural-Educational Factors, pp. 6—8; **Maria LAMBUCĂ and Monica ZIMBREANU**: The Political Education and the Spreading of the Social-Political Literature, pp. 8—9; **Aurora CIMBRU**: The Popularization of the Social-Political Books in the C.F.R. Timișoara Trade-Union Library, pp. 10—11; **The Communal Library and the Tasks of the Communist Education**, pp. 11—12; **Floarea MĂCRIȘ**: Supporting Students' Political Education, p. 13.

UNDER THE BADGE OF THE XII-TH CONGRESS OF THE PARTY

George SEBASTIAN: Timiș County Library at Its 75-th Anniversary, pp. 14—16; **Notes and News**, pp. 17—21.

Mircea AVRAM: Public Library and Local Research, p. 22, 27.

SUBJECT INDEX OF BIBLIOTECAR BULLETIN FOR THE YEAR OF 1979, pp. 23—26.

INTERNATIONAL YEAR OF THE CHILD

Aurelia SZĂSZ: The Publication of the Reference Works for Children and Youth, pp. 27—29; **Stefan ANDRONACHE**: The Illustrated, Audio-Visual Bibliography — Instrument of Stimulating Children's Interest for Reading, pp. 29—30; **Public Library and Children's Reading**, p. 30; **Notes and News**, p. 31.

LIBRARY TECHNICS

Elena SABADAC: Advice in UDC, pp. 32—35; **Petruța IVAN**: The Collective Author — Methods Used at „Mihail Sadoveanu” City Library in Bucharest, pp. 36—37.

THE HISTORY OF BOOKS AND LIBRARIES

Dan SIMONESCU: The Traffic of the Romanian Rare and Precious Books, pp. 38—39; **Dalila-Lucia ARAMĂ**: Forgery Accusation from the XVII-th Century in Valachia. From Romanian documents existing in foreign libraries, pp. 39—40; **Silvestru D. VOINESCU**: „Muscelul nostru”. 50 years from its publication, p. 40—41.

BOOKS REVIEW, pp. 42—43.

BIBLIOLOGICAL MERIDIAN

Ioana TĂUTU: The R.S.F.S.R. State Library for Youth, pp. 44—45; **The 45-th IFLA Congress and General Council**, pp. 46—47; **A.L.**: Meeting of the Methodical Centres, p. 47; **I.T.**: Meeting of Library Journals' Editors in Moscow, p. 47.

LA BIBLIOTHÈQUE — FORUM DE L'ÉDUCATION POLITIQUE

Ion Mărunțelu: Priorités dans l'activité des bibliothèques publiques, p. 2—4; **George VLĂDESCU**: Les bibliothèques publiques — centres de l'éducation et l'information politique, p. 4—6; **Marcel IONESCU**: La popularization des livres sociaux-politiques, fruit de la collaboration multiple des facteurs politiques et culturels-éducatifs, p. 6—8; **Maria LAMBUCĂ și Monica ZIMBREANU**: L'éducation politique et la diffusion des livres sociaux-politiques, p. 8—9; **Aurora CIMBRU**: La propagande des livres sociaux-politiques à la Bibliothèque du syndicat C.F.R. Timișoara, p. 10—11; **La Bibliothèque communale et les impératifs de l'éducation communiste**, p. 11—12; **Floarea Măcriș**: À l'appui de l'éducation politique des étudiants, p. 13.

SOUS L'ÉGIDE DU XII-E CONGRES DU PARTI COMMUNISTE ROUMAIN

George SEBASTIAN: La Bibliothèque départementale Timiș — 75-ième anniversaire, p. 14—16; **Nouvelles, notes, commentaires**, p. 17—21.

★

Mircea AVRAM: La Bibliothèque publique et la recherche scientifique locale, p. 22, 28. **INDEX DES MATIÈRES DU BULLETIN „BIBLIOTECA”, 1979**, p. 23—26.

L'ANNÉE INTERNATIONALE DE L'ENFANT

Aurelia SZĂSZ: L'édition de la littérature d'information pour les enfants et la jeunesse, p. 27—29;

Stefan ANDRONACHE: La bibliographie illustrée, audiovisuelle — stimulent des intérêts de lecture des enfants, p. 29—30; **La Bibliothèque publique et la lecture des enfants**, p. 30; **Sur l'Agenda de l'A.I.E.**, p. 31.

TECHNIQUE BIBLIOTHÉCONOMIQUE

Elena SABADAC: Consultation en C.D.U. Recommandations concernant l'organisation de l'index alphabétique du catalogue systématique; **Classe 5** (suite), p. 32—35;

Petruța IVAN: Les collectivités — auteurs, modalités de traitement à la Bibliothèque municipale „Mihail Sadoveanu”, p. 36—37.

L'HISTOIRE DU LIVRE ET DES BIBLIOTHEQUES

Dan SIMONESCU: La circulation des livres roumaines rares et précieux, p. 38—39; **Dalila-Lucia ARAMĂ**: Une accusation de faux en écriture du XVIII-ième siècle en Valachie. Documents roumains dans les collections étrangères, p. 39—40; **Silvestru D. VOINESCU**: La revue „Muscelul nostru”. 50 ans depuis sa parution, p. 40—41.

OUVRAGES DE BIBLIOLOGIE. (Analyses), p. 42—43.

MERIDIEN BIBLIOLOGIQUE

Ioana TĂUTU: La Bibliothèque d'État pour la jeunesse de la R.S.F.S.R., p. 44—45; **Le 45-ième Congrès et Conseil Général de la FIAB**, p. 46—47; **A.L.**: Conférence des centres méthodiques, p. 47; **I.T.**: Une réunion interrédactionnelle à Moscou, p. 47.